

**ראיון שהובר
מבין החומות**

**חשוד מס' 1
בשוד הבנק בראשון**

**מנהיג כנופיית בתיים
שנחשדה במעשי רצח**

**האיש שהטיל את
תחתו על המישטרה**

ניסים לביא מדבר מן הנלא

המוזיאון העקום ביותר בממלכת תי-אסטרן האבסורד לא יכול היה להמציא דברים מטורפים יותר מאותם שאירעו הי שבוע סביב העולם הזה:

● עיתונים שקיבלו מיליונים מקופת המדינה, לא רק בצורת הלוואות, אלא גם כמתנות, הענקות, סובסידיות על נייר, מיגרשים בחינם, מודעות מיוחדות ועוד ועוד — הקדישו את עמודיהם הראשיים

בכך נגמר העניין. ההלוואה לא מומשה, והעניין נשכח.

כל העניין הזה התנהל במיסמכים רשי-מיים, בשיבוטים רשמיים, איש לא הסתיר דבר, ולא היה כל צורך להסתיר דבר. היתה זאת פעולה עסקית שיגרתית, מן המקובלות ביותר, שלא היה בה שום דבר מיוחד — מלבד העובדה שלא יצאה לי-פועל, בדרך כלל קופצת כל חברה מיס-

חית על הלוואה בריבית נמוכה, והחי-לטתנו שלא לקבלה היתה, באמת, יוצאת דופן.

פושטרגל א'

מה אפשר למצוא בכך שאינו כשר למהדרין?

שום דבר לא. אבל טובע נאחו בקש. יגאל הורביץ נאחו בקש זה.

מישהו מעשרות האנשים שטיפלו בי בקשת ההלוואה סיפר על כך, ויגאל הור-ביץ שמע זאת. הוא נאחו בשמועה זו, מבלי לטרוח לברר אותה. ממילא גם לא ידע שכלל לא קיבלנו את ההלוואה.

הורביץ עצמו, כנראה, די התבייש בי-כך שהסתבך בעניין מבלי לברר תחילה. (הוא אפילו לא שאל את אבנרי עצמו על העניין, למרות שישב לידו כמה שעות לפני אותו נאום). כל חלקי הכנסת הגיבו על דבריו באי-רצון ספוטאני, ובכך נגמר העניין.

פושטרגל ב'

בינתיים נכנס לתמונה פושטרגל פוליטי ב', האיש שהגיע לכנסת בקולות העולם הזה — כוח חדש, וגול למחרת היום את הפיקדון שהופקד בידו.

מתוך תקווה להזיק להעולם הזה, אותו

הלוואה מיסחרית שיגרתיית של א נית-בה להעולם הזה, כאילו היה זה גילוי מר-קיע-שחקים.

● חבורה של פושטרגל פוליטיים ו-מוסריים, השנאים זה את זה, חברו יחד כדי לטוות קורי-עכביש של עלילת-כזב שתחזיר אותם לכותרות.

● האיש הפעיל ביותר במדינה למען העלאת אחוזה-חסימה, כדי "לגרש את אורי אבנרי מהכנסת", הואשם בכך ש-הוא הפרטון של העולם הזה.

● האיש, שהוא הקורבן העיקרי של פרשת נתיבי נפט, אשר פוצצה עליידי העולם הזה, הואשם בכך שעור העולם הזה וחיפה עליו.

אבסורד? משוגע? מטורף?

ההלוואה שלא היתה

לפני כשנה פנתה חברת העולם הזה בע"מ אל בנק טפחות, וביקשה הלוואה בסך 100 אלף לירות, למען מישרי המע-רכת.

בנק טפחות הוא אחד המכשירים המר-כיים של הממשלה, המטפל בעיקר במי-מון בניינים. הוא מקביל לבנק לפיתוח ה-תעשייה, המוסד הכספי הממשלתי המטפל בעיקר בהלוואות למיפעלים.

בידינו היתה רשימה, שהראתה שכל עיתוני המדינה, ללא יוצא מן הכלל, קיבלו הלוואות משני מוסדות אלה להקמת בתי-דפוס, רכישת משרדים ופעולות כלכליות דומות, בדומה להלוואות שניתנו למאות מיפעלים אחרים. הלוואות אלה אינן שונות מכל הלוואה אחרת הניתנת עליידי בנק, אלא שהריבית נמוכה יותר.

הממשלה חייבת לתת אשראי זה, כדי לממן פעולות כלכליות שיש בהם ערך למשק ולציבור, מכיוון ששום מיפעל בי-ארץ אינו יכול לעמוד בריבית הנגבית עליידי הבנקים הפרטיים.

בקשתנו הוגשה בדרך הרגילה, בטופס רשמי, היא נדונה כמו כל בקשה אחרת. מנהלי העולם הזה נפגשו עם מנכ"ל טפ-חות כדי לברר את הפרטים הכלכליים — הריבית, הביטחונות, וכו'. לאחר מכן התי-

בנימוק כי אינו רוצה לצאת תחום כזה, אולם פרקליטו של בן מנחם, עו"ד א. זכרני, מנה בענינו לדיר-דינשטיין, ובניגוד לדעת הורה לי-דינשטיין רק להשעותי מהעבודה".

בינתיים גם מירסם, הפועל הזה, שאיתו קשור עו"ד זכרני, אמר על פרידמן ועל נתיבי נפט ("שלא נעם לא בכלל"). "יתכן שאילו הוזכר בן מנחם לעבודה לא היתה לנו ה-יום ועדת חקירה" — אמר מר פריד-מן, אולם הוא הסביר כי סירב ל-

דינשטיין

קטע מעיתון "הארץ", ה-מדווח על עדותו של מוטי פרידמן, מנכ"ל חברת "נתיבי נפט", בפני ועדת ויתקון פרידמן הודיע בפירוש כי רק הודות לפירסום הפרשה ב"העולם הזה" התחיל גילוי השעורריות, העשויה לפגוע קשה בצבי דינשטיין, סגן שר האוצר.

כנסו שתי ההנהלות להתלטה. הנהלת ה-עולם הזה התלטה, לאור התנונים, שלא לקבל את ההלוואה, וזוה נגמר העניין מבחינתה. הנהלת טפחות התלטה, כפי שנסתבר לנו רק השבוע, לאחר את ה-הלוואה, מבלי לדעת שכבר ויתרנו עליה.

● בעיקבות פרישת שלום כהן מחברת העולם הזה בע"מ, התעוררה האפשרות שהמערות תעבור למישרד חדש, או תמשי-כן את המישרד הישן לשם תשלום פיצוי.

העולם הזה את הגילויים, אחרי שהסתכסך עם ההנהלה).

אולם דינשטיין חייב למסור לכנסת את האמת — ותשובתו היתה אמת. אולי חבל שהסתפק בתשובה על השאלות, שנסחו בצורה אווילית, ולא הוסיף על כך גם את הפרטים שלא נשאל לגביהם: שאכן ביקשנו הלוואה ויתרנו עליה, אולם שרי הממשלה מסתפקים בדרך כלל בתשובה יבשה על השאלות, מבלי להרצות על ה-עניין כולו, וצבי דינשטיין (כמו משה דיין) ידוע בכנסת כאחד השרים המקצרים עד כמה שאפשר בתשובותיהם.

פושטרגל ג'

כך נח העניין, עד שהתעורר פושט-רגל פוליטי ג'.

מרדכי בן-פרות הוא אחד האפסים של הכנסת. נוכחותו בה — כשהוא מופיע בכלל — אינה ניכרת.

הוא נכנס לכנסת כשהוא מחזיק בכוח בשול אדרתו של משה דיין, הוא הגיע לדרגת סגן מוזכ"ל מפלגת העבודה בהיותו נציג רפ"ל-לשעבר, הדגש הוא על "לשע-בר" — כי כל מעמדו הפוליטי של בן-

דבריו על הגדלת אחוז החסימה

אמר ברעם, כי אחוז החסימה הנור-מאלי לא משקף את מטרותיו ותועלת-הה הצעה להגדלת, כבר לקראת הבחירות הקרובות. הוא הביע את דעתו כי הסיכויים להגדלת אחוז החסימה גדולים יותר מן הסיכויים לשנות את שיטת הבחירות עוד לפני הבחירות לכנסת השמינית.

קטע מעיתון "דבר", מתא-ריך 18.1.72, בו הכריז משה ברעם על כוונתו לפעול להעלאת אחוז-החסימה, והבטיח שמזימה זו תוג-שם עוד בימיה של הכנסת הנוכחית.

פורת הוא בגדר "לשעבר". כאשר תי-עלמנה החטיבות במפלגת-העבודה, לא יהיה לו שמץ של סיכוי להיבחר מחדש. לכן הוא מעוניין להחיות את רפ"י, ול-הבליט את עצמו עד כמה שאפשר כמגן ללא-חת של משה דיין, המתעלם ממנו כליל.

כשפתח העולם הזה במסע-הגילויים שלו על פרשות דיין, הרגיש בן-פרות שהגיעה שעתו הגדולה. הנה יכול היה להוכיח ש-הוא גבר המתחיצב בגודל טבעי מאחורי המנהיג הדגול. לכן יצא בגילוי מרעיש, המצוץ כולו מן האצבע הקטנה, כאילו חר-גים בצמרת מפלגת-העבודה מסרו את "ה-חומר" להעולם הזה. (אנחנו, בהעולם הזה, התמלגלגנו מצחוק למיקרא הוויכוחים בי-צמרת העבודה. איזה חומר יכול היה מי-שהו בצמרת מפלגת-העבודה למסור לנו? את הווידיאו של אלישבע? את העובדות שגילינו על המיסחר בעתיקות של דיין?)

לפי שיטת אר-די-דינו, בחר בן-פרות ביגאל אלון כאיש העומד מאחורי המזימה. הוא איים שיגלה גילויים מרעשים על חיי האינטימיים של סגן ראש-הממשלה, ואף הצליח לפרסם השמצה זדונית עליו בעיתון — על המישרד. (עוד אבי-סורד קטן בים האבסורדים!)

העלילה הראשונה של בן-פרות התנדר-פה כעש. הוא טען שמיפעלים הסתדרו-תיים מימנו את מסע-הגילויים של דיין עליידי מתן מודעות בהעולם הזה. אולם הבדיקה השטחית ביותר הוכיחה כי מר-דעות מעטות אלה מתפרסמות בהעולם הזה מזה שנים, ולא היתה כל עלייה בכמותן בשבועות האחרונים. הן ניתנות להעולם הזה, כמו כל שאר המודעות המתפרסמות בו — מפני שהמפרסמים יודעים שקוראי העולם הזה מחוים את הקהל בעל כוח הקניה הגדול ביותר בארץ — הדור ה-צעיר של היישוב המבוסס.

אולם בן-פרות לא נואש. כשנאלץ להרי-דות בבית-פנים ששיקר, גייס את הסידי-דיין בכל המוסדות, כדי למצוא משהו שבי-עדרתו אפשר היה לקשור את העולם הזה עם מישהו מיריבי דיין במפלגת העבודה. לא היה צורך במאמץ מיוחד כדי "לגלות" את החלטת הנהלת טפחות. היא היתה גלויה ורשמית, וכל פקדי טפחות ידעו עליה, ובכללם גם אנשי רפ"י.

וכך, בתרועה גדולה, הביא בן-פרות את המיסמך ההיסטורי למערכת מעריב. זו פירסמה אותו כידיעת-ענק בראש עמוד-החדשות האחורי שלה. (מיום מה לא חשב

כ	התאם לנתונים אלה, המעודכנים עד למועד מתן תשובתי זו, אושרו לבתי-דפוס הקשורים לעיתונים הלוואות לרכישת ציוד לסידור ולהדפסה, בסכומים ובמועדים דלהלן:
י	א. גירוסלם פוסט פאבליקיישנס בע"מ: בשנת 1959/60 — 32,000 ל"י; בשנת 1962/63 — 85,527 ל"י; בשנת 1964/65 — 170,000 ל"י; בשנת 1965/66 — 200,000 ל"י; בסך הכל: 487,527 ל"י.
י	ב. דפוס דבר בע"מ: בשנת 1959/60 — 28,000 ל"י; בשנת 1964/65 — 952,500 ל"י; בסך הכל: 980,500 ל"י.
י	ג. דפוס הארץ בע"מ: בשנת 1964/65 — 125,433 ל"י; בשנת 1965/66 — 250,000 ל"י; בסך הכל: 375,433 ל"י.
י	ד. דפוס למרחב בע"מ: בשנים 1956—1958 — 134,460 ל"י; בשנת 1960/61 — 40,000 ל"י; בשנת 1964/65 — 400,000 ל"י; בסך הכל: 574,460 ל"י.
י	ה. הדפוס החדש בע"מ (על המשמר): בשנת 1959/60 — 36,000 ל"י; בשנת 1964/65 — 28,000 ל"י; בסך הכל: 64,000 ל"י.
י	ו. בית דפוס מעריב בע"מ: בשנת 1956/57 — 364,860 ל"י; בשנת 1963/64 — 400,000 ל"י; בסך הכל: 764,860 ל"י.
י	ז. דפוס הצופה בע"מ: בשנת 1964/65 — 130,000 ל"י; בשנת 1966/67 — 150,000 ל"י; בסך הכל: 280,000 ל"י.
י	ח. דפוס גלעד בע"מ (ידיעות אחרונות): בשנת 1963/64 — 300,000 ל"י; בשנת 1966/67 — 220,000 ל"י; בסך הכל: 520,000 ל"י.

הלוואות לכל העיתונים

קטע טעות "דברי הכנסת" מיום 27.7.66, מתשובת שר המיסחר והתעשייה לשאלתה של אורי אבנרי, על הלוואות, "הבנק לפיתוח התעשייה", השייך לממשלה, לעיתוני ישראל, עד אותה שנה. רוב העיתונים קיבלו הלוואות דומות מבנק "טפחות", לצורכי בנייניהם. הלוואות אלה הן שיגרתייות, ודומות להלוואות הניתנות באותם התנאים למיפעלים אחרים. בשש השנים שחלפו מאז פורסמו נתונים אלה, זכו עיתוני ישראל בהלוואות של מאות אלפי ל"י נוספות מקופות ציבוריות וממלכתיות.

הוא שונא אתה שינאה פאתולוגית, נאחו בדבריו הורביץ, והגיש לפיהם שאליתה לשר-האוצר.

מהאוצר, ואם שר-האוצר התערב למעננו. הוא גם שאל אם קיבלנו הלוואה מבנק טפחות. סגן שר-האוצר פנה, כנראה, אל פתחות בשאלות אלה, וקיבל תשובה של-לית. הוא מסר אותה מעל דוכן הכנסת. לסגן-השר, ד"ר צבי דינשטיין, יש כל הסיבות, "לדפוק" אתו. כי היה זה העולם הזה אשר פוצץ את פרשת נתיבי נפט, שהוא עלול להיות קורבנה העיקרי. רק השבוע אישר מוטי פרידמן, בעדותו בפני ועדת-חקירה, שהפרשה לא היתה מתפר-צצת לעולם לולא פעולתו של עורר-הדין אמנון זיכרני, וגילויי העולם הזה. (זיכ-רני ייצג את עובד נתיבי נפט, שמסר ל-

הורביץ עצמו הוא מומחה גדול לקבלת הלוואות, כי הוא ניהל כמה וכמה עסקים שהיו זקוקים לתמיכה ממשלתית. כבינוס-מן ממולה, זכה לא מעט לעזרת משרד-האוצר.

אולם הורביץ הוא גם ח"כ של סיעת ע"מ, שהיא פושטת-הרגל הגדולה ביותר בכנסת. כל המומחים, וגם הורביץ עצמו, בטוחים שסיעתו שהתחילה החדש להפרק, לא תעבור עוד לעולם את אחוזה-חסימה. למעשה כנסתה הסיעה לכנסת במירמה, בהידבקה לשוליאדרתו של דויד בן-גוריון. אחרי בן-גוריון פרש מן הכנסת וגם ממפלגת ע"מ, לא נותר בה דבר, כי אין לה רעיונות מקוריים, אין לה מצע רציני ואין בה אישיות אחת שתמשוך את אהדת הציבור. לכן לוחם הורביץ על חייו, ובשביל איש כמוהו, ברמה המח-

גולדה ניסתה לבטל

אזכרה ממלכתית

ללוי אשכול

ראשיהממשלה גולדה מאיר, ניסתה למנוע עריכת טקס אזכרה ממלכתי לראשיהממשלה הקודם, לוי אשכול, ביום השנה השלישי לפטירתו, אשר חל ביום הרביעי השבוע.

גולדה נימקה את התנגדותה בכך שי' ראשיהממשלה אינו נשיא, ואין צורך לקבוע תקדים לפיו יערכו בעתיד בכל שנה טקסי אזכרה ממלכתיים לכל מי שהיו פעם ראשיהממשלה בישראל. היא טענה כי די בי' עריכת טקסים כאלה בשנתיים הראשונות אחרי מותו של ראשיהממשלה.

רק אחרי פטירות הנמרצות של ארי' מנתן של ראשיהממשלה המנוח, מרים אשי' כול, שהסתמכה על סעיפים בחוק המחייבים, לדעתה, עריכת טקס אזכרה ממלכתי לראשיהממשלה, נכנעה גולדה.

יש המסבירים את נסיגתה של גולדה למנוע טקס אזכרה ממלכתי, בעובדה שיום הזכרון לאשכול חל במועד חופשתה, אותה לא רצתה להפסיק כדי לעלות שוב לירושלים.

ההסדר החלקי

נדון בפקין

אין ספק כי ההצעה לפתוח את תעלת סואץ היא אחד הנשאים החשובים הנדונים בין הנשיא ניכסון ומארחיו הסינים.

סין היא האינטרסנטית העיקרית בעולם להישארות התעלה סגורה. התעלה הסגורה היא מיכשול חשוב ביותר בפני תיגבור הכוחות הסובייטיים במזרח הרחוק וכן להגברת החדירה הסובייטית להודו, בנגלה דש ושאר יידידותיה בדרום אסיה.

קרוב לוודאי שהסינים ילחצו על ניכסון לעכב את ההסדר החלקי, וכי זהו אחד הי' קלפים למיקוח בידי ניכסון. מובן מאליו שעמ' דת ישראל תושפע באופן מכריע עלידי העמדה האמ' ריקאית. אם ייפסק הלחץ האמריקאי למען הסדר חל' קי, ירדו סיכויי ההסדר לאפס.

דין מסביר:

שיכוננו את

האמריקאים

שרהביטחון משה דיין לא הביא עימו חדשות מרעישות מביקורו בארצות-הברית. מסקנתו החדשה היחידה של דיין, אותה סיכם בפגישות שערך מאז חזר לארץ היא, שהאמריקאים השתכנעו סוף-סוף שבטחונה של ישראל חשוב לאינטרס האמריקאי.

אחרי שמומחה המדיניים של ארצות-הברית סירבו במשך זמן רב לקבל גירסה ישראלית זו, מסכימים עתה האמריקאים, לדעת דיין, שישראל היא חלק מהמערכת הבטחונית של ארצות-הברית כמזרח התיכון, יחד עם הצי השישי.

מי ינהיג את

העיזור והביסח?

שתי הסיעות הימניות, החוששות שלא יעברו את אחוזהחסימה בבחירות הבאות, מטכסות עצה על מאמץ משותף.

המגעים מתנהלים בין יגאל הורביץ (ע"מ) ושמואל תמיר (המרזו החופשי). על הקמת רשימה משותפת. הבעיה היא שתמיר מתעקש לעמוד בראש הרשימה, וע"מ אינם מוכנים להכתיר אותו כמנהיג. ע"מ קיבלה בבחירות האחרונות כפליים יותר קולות מתמיר.

אחד הפתרונות שהוצעו: להעמיד בי' ראש הרשימה איש חדש, כמו חיים לסקוב, כך שתמיר יופיע אחריי במקום השני. לא ידוע אם שאנו את לסקוב עצמו על רעיון זה.

מתחדש המאבק

הבין-גושי בקהיר

ההתמודדות בין ארצות-הברית וברית-המועצות על השליטות בקהיר, מתקרבת לשיאה.

מצד אחד עושים הסובייטים את הכל כדי להח' זיק את אל-סאדאת בשילטון, למרות שאינו איש השמאל ונחשב לאיש הימין המתון. נראה כי הסוביי' טים משוכנעים שנפילת אל-סאדאת תביא להקמת שילטון ימני יותר. אולם הסובייטים היו רוצים שאל-סאדאת יפטר מכמה מיועציו הימניים, כגון חס' נין הייכל.

לעומת-זאת נראה כי האמריקאים מו' בנים לסכן את מעמדו של אל-סאדאת, ושוב

אבנרי, קפלי'ק

ואיש רק"ח - לרומא

נסיעת שלושת האישים הישרא' ליום לישיבת הוועדה המכינה לזועי' דת בולוניה היא מיפנה רכיחשיבות. להזמנתם קדם מאבק חריף בקרב הער' בים, כאשר המצרים דוגלים בשיתוף הישר' ראלים, ואילו האלג'ירים והפיג'איון מתנגדים. על זהות המזמנים הישראליים הוחלט באופן שמי, לאור מעמדם בי' עולם הערבי ועמדותיהם המדיניות. השלושה הם אורי אבנרי, ד"ר אמי' נון קפל'ק ואיש רק"ח.

מטרת המשתתפים הישראליים תהיה לשכ' גע את הערבים ואת היוזמים האירופיים של הוועידה להפוך אותה למיפגש-רבתי בין כור' חות השלום בישראל וארצות-ערב, בקשת רחבה ככל האפשר, כדי להמחיש לציבור הישר' ראל' והערבי את האפשרות להשיג שלום ממשי הסותר הנסיגה מהשטחים.

מתוך הערכה שבמקומו יכול שילטון פרו' אמריקאי יותר, יתכן מאוד כי ההצטרפות הקיצונית של משה דיין כימים האחרונים, שיש להן אופי פרובוקטיבי מובהק, נועדו לשכנע את המצרים שאל-סאדאת נכשל, ושהדבר תואם מראש עם מוסדות אמרי' קאיים מסויימים.

ערביי השטחים -

מכשול בדרך

לשכר המינימום

הסתדרות העובדים היתה לוחמת ביתר תוקף על תביעתה להנהגת שכר מינימום של 450 ל"י לחודש במדינה, לולא הסתכר כי הנהגת שכר כזה, היתה מעלה אוטו' מטית גם את שכרם של רכבות הפועלים והפועלות הערביים מהשטחים המוחזקים המועסקים עתה בישראל.

מוכ"ל ההסתדרות, יצחק בן-אהרון, הודת השבוע בגלוי, כי זוהי הסיבה לויתוריה של ההסתדרות בנקודה זו לארגוני המעסיקים.

הנטייה לדחות את הנהגת שכר המינימום למיספר שנים, משולבת בהנחה, שתוך זמן זה יושג הסדר עם הערבים, או שפועלי השטחים יפסיקו לעבוד בישי' ראל בגלל סיבה אחרת, ואז לא יהיה עוד מיכשול למלחמה על שכר המינימום.

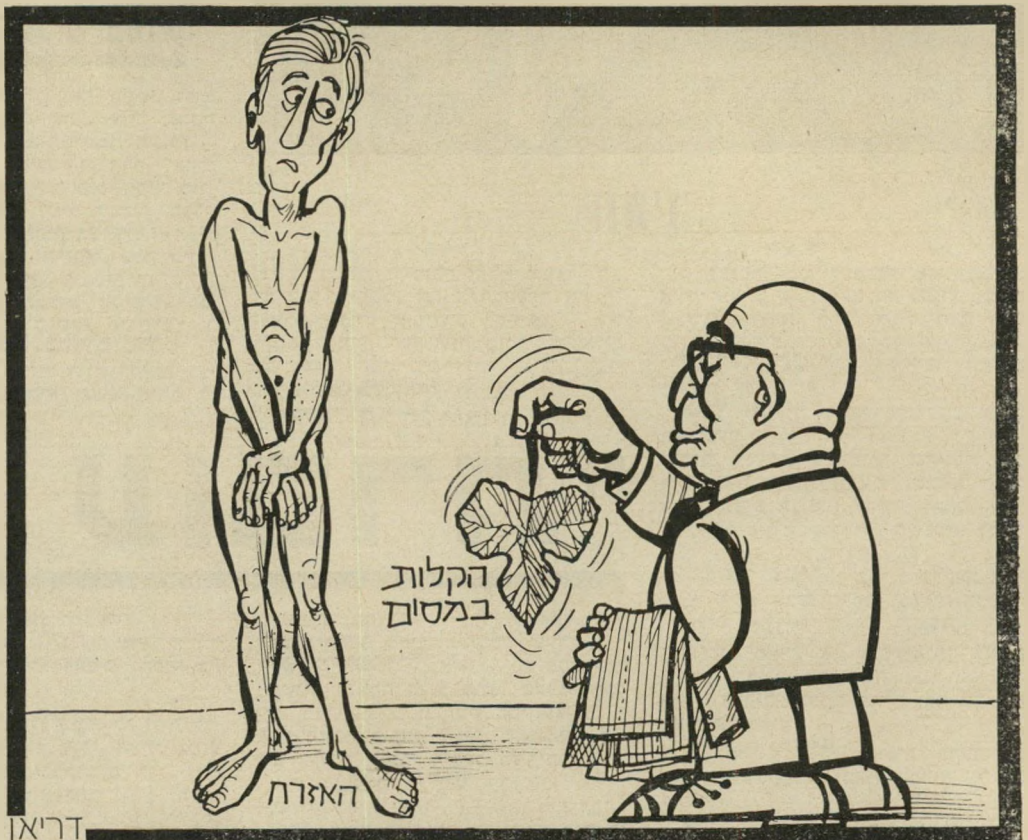
איגוד הטנים מנסה

למנוע יציאת נבחרת

לדרום-אפריקה

איגוד הטנים הישראלי מנסה למנוע את יציאת נבחרת הנשים של ישראל למשחקי גביע פדרציית הטנים לנשים, שיערכו השנה בדרום-אפריקה.

למרות שמארגני מישחקים אלה, בהם ישתתפו 35 מדינות, אנשי פדרציית הטנים הבינלאומי, ולמרות שבספורט זה לא הוטל כל חרם על דרום-אפריקה בגלל האפרטהייד, מנסים אנשי האיגוד הישראלי, בגלל מח' לזקות פנימיות, להיאחז בעובדה שהמישי' חקים נערכים בדרום-אפריקה כדי למנוע שיגור נבחרת ישראלית, שהוצאותיה ימומ' נו עידידי המארגנים.

הנשפיה המוצלחת ביותר בפורים, נשפית בקבוק! Bottle Party

מדוע מוצלחת ביותר?
כי אין כמו בקבוק משקה — כרטיס כניסה
המבטיח מצב רוח טוב, מקל על המארחים
ומבטיח מלאי הגון של משקאות מובחרים לכל הערב.
ב"נשפית בקבוק", בפורים, אין בודדים,
אין משועממים, האווירה הטובה והעליזה מתחילה
בכוסית הראשונה ונמשכת...
מה מביאים? ממבחר יינות "כרמל מזרחי":
ברנדי 777, או ברנדי סבוי, וורמוט הנשיא, ג'ין,
שרי, ספומנטה או שמפניה יין הנשיא, "לחיים!"
ו"פורים שמח"!

הקדימו קניותיכם לחג הפסח, ממוצרי
"כרמל מזרחי" המשובחים שזכו
בתוארים: "המוצר הנבחר" ו"הקניה
הטובה ביותר". מוצרי "כרמל מזרחי"
משווקים בבקבוקים לשימוש חד-פעמי.
המבטיח בריאות, היגיינה וכשרות.

**כרמל
מזרחי**

מיקני ראשון לציון וזכרון יעקב

HENRY - זה חזירות

הנרי ה-8, יצירות אופנה אינטימית של חזיות ותחתונים בסלונים מובחרים ברחבי הארץ

סמל מסחרי

העולם הזה 1799

מובן שזוהי שעות. אבל יש המאמינים כנראה, שמרוב גידופים ומליצות וכו' רות רעשויות אפשר ליצור יש מאין. לא להפוך זכוב לפיל, אלא להמציא את הפיל עצמו.

בשבינו, אנשי העולם הזה, אין בכל זה שום חדש.

כבר עברנו פעמים רבות מערכות-השי' מצה שאורגנו נגדנו. זה קרה בכל פעם שהגענו לשיא חדש של גילוי שחיתות. בדרך כלל, היא בישרה התחלה של נסיון חדש להשתיק אותו.

גם הפעם יש מצב כזה. גילינו את פרי שות דין, ונרקמה נגדנו מזימה חדשה להעלות את אחיזת-החסימה. יש שיתוף פעולה מזור (אם כי בלתי-מודע, בוודאי) בין המנצח למזימה זו. משה ברעם, ובין פושטי-הרגל הנ"ל, שהרי סקנדלים מסוג זה, מצד נציגי סיעות קטנות, מספיק קות תירוצים למי שרוצה לסלק את הי' סיעות הקטנות על-ידי העלאת אחוז הי' חסימה.

אחת התכונות המזוהות של הפרשה כזו לה היא שאף עיתון אחד, מאלה שהקדישו כותרות ראשיות ומאמרים ראשיים לעניין זה, לא ציין מה בעצם, לדעתו, אינו בסדר בכל העניין. מעריב כתב מאמר ראשי שלם בו הוא התחבט להגדיר מה פסול בהלואה, ובסוף יצא בקול ענות חלושה, המבוסס על כזב: כאילו הכתיש אבנרי בכנסת את עצם בקשת ההלוואה. כפי שתיווכח מן הי' חיאור לעיל — לא דובים ולא יער. אבנרי השיב בפסוק אחד ("זהו שקר גס") על טענתו של יגאל הורביץ, כאילו קיבל הלוואה, ושות היה מעשה-שחוד שפיר. אם כן, מה בעצם אינו בסדר? מה מקר' מס את העיתונים הנכבדים האלה?

יש לזה הסבר פשוט, אם כי פסיכולוגי ולא-מודע. הוא בא לידי ביטוי בכותרת-הענק של מעריב ל"גילוי" הראשון: "העולם הזה ביקש — טפחות אישר". זאת היתה השערוריה, לדעת מעריב: שטפחות העז לאשר בקשה כלשהי של העולם הזה.

ואכן, מאז 1950 הטיל השילטון חרם טוטאלי על העולם הזה. הוא ביטל את כל ההזמנות לגיליונות השבועון (שהיו קיימות קודם לכן, בכמויות ניכרות), מנע את הכנסתו למחנות צה"ל, אסר על כל מוס' דות הממשלה וההסתדרות (כימעת כמחצית המשק בארץ!) לתת לנו מודעות, היפלה אותנו בעשרות דרכים אחרות.

חרם טוטאלי זה עלה לנו, במרוצת הי' שנים, מיליוני לירות. (חשבון פשוט: ארבי עה עמודים של מודעות ממסלחות, הי' כמות המינימלית שמפרסמים מוסדות הי' ממשלה בכל שבוע ככל ביטאון בעל תפיר צה עלובה, היתה מכניסה לנו, בשבוע, במחירים של היום, כ-4000 ל"י. בשנה: 200 אלף לירות. בי' 21 שנים: 4.2 מיליון ל"י.)

חרם זה התחיל להחלש קימעה, טיפין-טיפין, כאשר הגיע לשילטון לוי אשכול, וחדרה רוח אחרת למערכות המינהל הי' ממלכתי. עדיין הוא קיים ב-90%, אך פה ושם היו גילויים של התנהגות ממלכתית, והתייחסות לענייני העולם הזה בצורה נורמלית, כמקובלת במיטטר דמוקרטי. פרי שת טפחות היא אחת מהן, כמו המודעות הממשלתיות וההסתדרותיות המעטות ש' התחילו בשנים האחרונות להתפרסם בי' עתוננו.

על זה מתמרמרים העיתונים. לדעתם, כנראה, שברית החרם היא שחיתות. הם היו רוצים שהחרם יימשך במלוא חוקפו, וזה, למעשה, טענתם הי' חידה — אם כי הם עצמם, אולי, אינם תופסים זאת.

לקראת המערכה

השריפה הגדולה, שגרמה לנו נזק שאינו ניתן לתקון, היתה רק הכנה להחקי פה המשולבת על העיתון.

מייחוד למערכה הנוכחית הוא רק הי' נושא שלה. מעולם לא העלה אדם שפוי על דעתו לטעון שהעולם הזה מקבל שוחד מהשילטון.

אין, כנראה, השמצה שהיא כליכך מגוי חכת, עד שלא יימצאו לה קונים. אך עלינו מערכות כאלה לא השפיעו בעבר, ובוודאי לא יפיעו הפעם.

הכלבים נובחים, השיירה עוברת.

(המשך ממעמד 3)
שמואל תמיר: האם זה חלק מהי' דיון?

היו"ר בניציון קשת: חברי הי' כנסת, אני פשוט מעיר את תשומת-ליבכם, שאתם עוברים את גבול הטעם הטוב. אין בסמכותי למחוק מהפרוטוקול, או להעיר לכם בצורה אחרת, אבל קצת להחזיר את הטעם הטוב. אני מצטער מאוד שאני צריך להעיר לכם את זה.

אריעזר שוסטק: אבל זה קצת יור' תר מדי מאוחר, אדוני היושבי-ראש.

היו"ר בניציון קשת: חברי-הכנסת שוסטק, אני התאזרתי היום בסבלנות, אבל החלטתי בכל זאת להעיר בסוף את מה שהערתי. כשאני מפסיק בהתחלה, אתה קם בשם הקידמה ואומר: למה אני לא נותן להתבטא. תרשה לי להעיר מתי שאני מוצא לנכון. אני מבקש לשמור על הטעם הטוב.

חברי-הכנסת אבנרי, נא לסיים.

אורי אבנרי: כבוד היושבי-ראש, אני מצטרף בכל ליבי להערה שלך, ואני חור' שב שההתדרדרות לטעם הרע, שאנחנו עדים לה בשבועות האחרונים בכנסת, מור' טב היה לשים לה קץ מזמן.

אני תמה מתי חברי-הכנסת הנדון גילה שהוא ברפס. אני זוכר אותו כא בשתיים בלילה, לא פעם, אלא עשרות פעמים, לי' דפוס העולם הזה, כדי להגיה מאמרים ש' נכתבו לשבח, ולהוסיף שבחים כנהג ו' כנהג.

היו"ר בניציון קשת: חברי-הכנסת אבנרי, קיבלת בהתלהבות כזאת את הערי' תי. אנא, תשמור על זה.

אורי אבנרי: הנושא עצמו (השחיתות באשדוד) צריך להידון בכנסת ובי' וועדה, ואני מקווה שהדיון הזה יתרום לביעור השחיתות במדינה. ואני מציע לי' חברי הבית לעשות את החשבונות האי' שיים שלהם במקום אחר.

מי גידך את מי?

הבאתי כמונה את חדיאלוגים האלה במלואם. כדי שהקורא יוכל להסיק בעצ' מו מסקנות. מתוך קריאה ביעתונים, אפי' שר היה לקבל את הרושם כאילו החר' ליטו חברי-הכנסת ביניהם השמצות, ש' כולם גידפו את כולם. וביזו ביחד את כבוד הכנסת.

אם תקרא את הדברים שנית, תיווכח בעצמך שאין זו אמת. כל מילות-הגידוף באו מפי תמיר. על הטענות הממשיות של אבנרי הוא ענה בסיגנון של ילד קטן — "קאקא, פישת, תחת" — "רפס", "ביכ' שופכין", ועוד ועוד. ואילו אבנרי, ש' שמר על קור-רוחו מול התגרות קשה, ענה לתמיר בעובדות — בלי שום מילות-גנאי או גידופים.

השחיתות האמיתית

אבנרי חשוב יותר הוא שתנתח את העניין עצמו — כל המסע המסובך הי' זה.

לאחר ניתוח קר והגיגני, לאחר קריעת קורי-העכביש — מה נשאר?

אם ניסו לשחד את העולם הזה, כבי' יכול, בבאקשיש של 100 אלף לירות —

מדוע לא לקח העולם הזה את הכסף? ואם העולם הזה החליט לא לקחת אותו מפני שהתנאים הכלכליים לא נראו לו — איזה שוחד הוא זה?

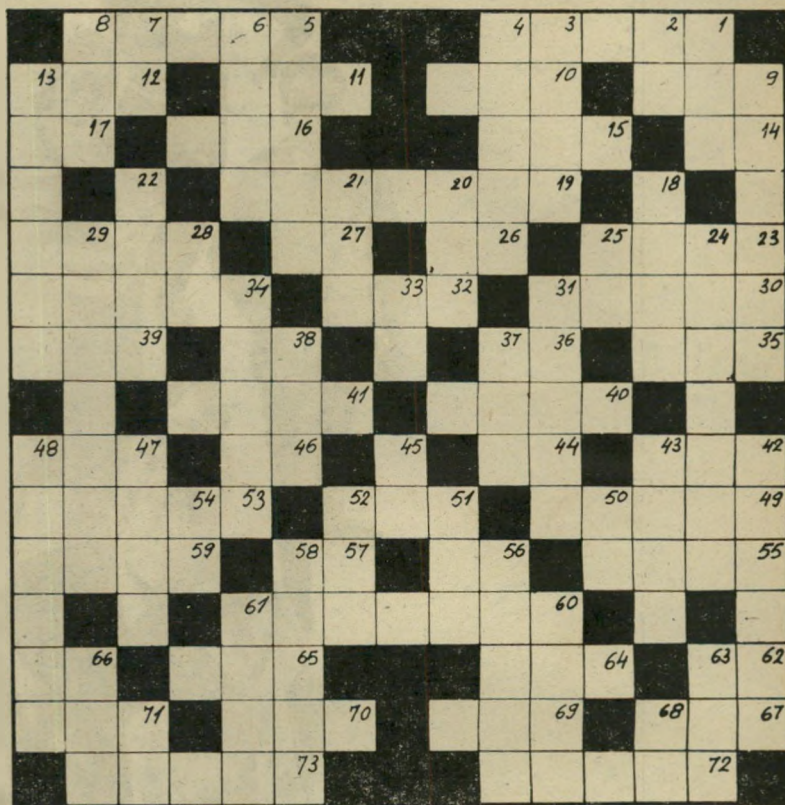
העובדה שלא מצאנו לנכון לקבל את ההלוואה בתנאים שהוצעו לנו — מדברת בעד עצמה. בנק טפחות אינו מחלק מתי' נות. הוא מלווה כסף, ורוצה להרוויח עליו הי'טב.

וחשוב עוד יותר:

עצם הטענה, שקבלת הלוואה מבנק ממשלתי היא "שוחד", היא השחיתות בי' התגלמותה. כי משתקפת בה האמונה, הי' מושחתת מיסודה, שכספי המדינה הם רכוש הפרטי של מפלגת-העבודה, או של שרי-האוצר אישית!

כספי המדינה שייכים לכל המדינה. יש להשקיע אותם על פי אמות-מידה אחידות, שוות ואובייקטיביות. כשם שאסור שמור' דעות של מוסדות ממשלתיים ישמשו לי' מטרות שוחד אלה.

משמצי העולם הזה אומרים, למעשה, את ההיפך: שכל מי שמקבל הלוואה ממי' שלתית, "נקמה" על-ידי ספיר. הדבר כולל את כל העיתונות, את כל המיפעלים הי' לכלליים, את רוב מוסדות הציבור.

את פיתרון התשבץ יש לשלוח לת. ד. 136, תל-אביב, ולציין על גבי המעטפה: "תשבץ 1799". בין הפותרים יוגרלו פרסי ספרים.

מאונך:

- מירת מרחק. (2) גולד לפני זמנו. (3) מילת תנאי שלילה. (4) מחזאי רוסי. (5) פושע נאצי שטרם נתפס. (6) אמרן יש-ראלי. (7) טנא. (8) טיל בו משתמש צה"ל. (9) יצירה ספרותית איטלקית, שפרוש שמה: "מאה ימים". (10) מחבר 9 מאונך. (11) תור' רת המסתרים. נוסדה במאה השלוש עשר' רה. (12) מחילות צה"ל. (13) רעש קל. (14) מאלופי צה"ל. (15) לאומיותו של צ'ינג'ז חאן. (16) קוסם. (17) משא כבד. (18) פרשן צבאי ידוע, שהיה גיבור שערוריה. (19) ברכה בתפילת שמונה עשרה, במוצאי שבת וביום טוב. (20) אבר בגוף. (21) מעין ליד ירושלים. (22) גיבורת "דוקטור זיג' וואגן". (23) עוף אגדי. (24) אורגאנמה. (25) חומר המשמש לצביעת שיער. (26) חולעת הנכנסת לאריג. מריקבה ומכרסמת אותו. (27) מעבודות המשרד. (28) מצולה, תהום. (29) אותו אכלו אבותינו במדבר. (30) שור' פר. (31) אשפת חיצים. (32) מידת לח קטי' נה. (33) מטונף, מוכתם. (34) מחוקק יווני קדום. (35) החומר הנאסף בתחתית כלי' המלא בנוזלים. (36) תער. (37) שחה כמות גדולה של משקאות משכרים. (38) מוצה. (39) איבר חיוני בגוף. (40) גנרל דרום ויאטנמי.

מאונך:

- מפוצל, בעל דעה לא אחידה. (5) מר' כז מסחר. (9) מלאכת ציד דגים. (10) רחוב מסורסם בניו-יורק. (11) מונח בכדורגל. (12) מדינה ערבית. (14) שאינו כבד. (15) גרם לחילות בירושלים. (16) עליו אין להחזות. (17) המרחק הקצר ביותר בין שתי נקודות. (19) רב המסרב לפרוש. (23) גאון יהודי. (26) רטוב. (27) חכמת הנסתר ("ר"ת). (28) שליש אכזר ורודני. (30) נהר ברוסיה. (32) אריה. (34) היום בו נאמר פעמים "כי טוב". (35) גיבורת רומן מאת אמיל זולא. הנושא את שמה. (36) מילת שלילה. (38) פאונה. (39) אמן פנטומימה צרפתי. (40) עיר בהרוד. (41) סופר צרפתי ("אן כריסטוף). (42) עוף לילי. (44) תו נגינה. (46) מילת תנאי. (47) התלולית שנוצרה בעת החרישה. (49) אסס, אין. (51) אחד המזלות. (53) פעולה חקלאית. (55) יצרן יין. (56) אדון. (57) סוג קרקע. (59) סיבה. (60) יסוד. (62) תופעה על טבעית. (64) כן יצחק. (65) האיש במזוודה. (66) תבואה. (67) נרצח מפורסם. (69) עוף ממש' פחת העורבניים. (70) עם הארץ. (71) דגן. (72) שרשרת חנויות בארץ. (73) מושבה בי' צפון הארץ.

חשבץ 1799

והי' חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיסרה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור בלבד יש למצוא איזו סיסרה בדיוק כל סמל של ריבוע.

$$\begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline \blacktriangle & \triangle & \triangle & \triangle & \triangle \\ \hline \end{array} + \begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline \triangle & \triangle & \triangle & \triangle & \triangle \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline \blacktriangle & \triangle & \triangle & \triangle & \triangle \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline \triangle & \triangle & \triangle & \triangle & \triangle \\ \hline \end{array} + \begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline \triangle & \triangle & \triangle & \triangle & \triangle \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline \triangle & \triangle & \triangle & \triangle & \triangle \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline \triangle & \triangle & \triangle & \triangle & \triangle \\ \hline \end{array} + \begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline \triangle & \triangle & \triangle & \triangle & \triangle \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline \triangle & \triangle & \triangle & \triangle & \triangle \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline \triangle & \triangle & \triangle & \triangle & \triangle \\ \hline \end{array} + \begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline \triangle & \triangle & \triangle & \triangle & \triangle \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline \triangle & \triangle & \triangle & \triangle & \triangle \\ \hline \end{array}$$

את החשובות יש לשלוח על-גבי גלויות בלבד לת. ד. 136, ת"א, ולציין על-גבי הגלויות: "חשבץ 1799". הפתרון צריך להכיל את כל התרגילים במספרים. המועד האחרון למשלוח 2.3.72 — הפתרון.

בין הפותרים יוגרלו שלושה פרסי ספרים.

אנו מודים לעקרות הבית
 אשר זיכו אותנו בתואר
המוצר הנבחר 1972
 במישאל שנערך ע"י המכון למחקר חברתי שימושי

פזגז PAZGAS

פזגז רוצה שתהיי מרוצה

היושבים בניו-יורק — אלא לצרף את המיקרה הנ"ל לעשרות סיבות אחרות, לישיבתם באמריקה ולא בישראל.
מ.צ. מונסי, ניו-יורק

עשו אהבה

לא מלחמה

בעיקבות ההצעות של קוראכם למשה דיין, שלוו בדוגמאות מעולם החי, מצור

רפת דוגמא נוספת. הפעם של החתול והעכבר. יוסי שלומי, רמת-גן

● הצעתו של הקורא יוסי שלומי — ראה תמונה. קוראים הנחלקים בדוגמאות נוספות ב' נושא, מתבקשים לשלוח אותם למערכת.

יותר

מדי!

כמו שזה כתוב מפיה של המאהבת של השר משה דיין: בזמן שבנינו לחמו במלחמה מלאה דם בתעלה, השר נסע למאהבת. בתעלה נפלו חללים והשר שכב עם המאהבת אלישבע — זה כבר יותר מדי! מלכה בן-חיים, לוד

מכתב גלוי

לשרי-הרעות

שמעתי בוויכוח בכנסת שבישראל כל המישרות פתוחות בפני מפירי שבת, ויש הפלייה רק נגד שומרי שבת. אני מבין שכבוד השר מעוניין להוכיח שאין הפלייה נגד כופרים, אלא רק נגד דתיים. לכן אני, פנחס כהן מכפר אביאל, מודיע לכבודו שאני מפר שבת מושלם, וכופר גמור, ואני מעוניין במשרה של רב או דיין, ואם אין כזאת פנויה, אסתפק בהרואה בבית-ספר דתי.

מסעמי מצפון. איני מוכן להיות מוהל, שוחט או משגיח כשרות, ואין לי עניין במשרת שמש, כי זה דומה מדי לעסקי הנוכחי.

פנחס כהן, כפר אביאל

חוסר האדיבות

של הישראלי היפה

"העולם הזה" 1796, "הייתי עו"ל" לה חדשה מרוסיה, כתבת "העולם הזה" מגלה מהו יחס הישראלים לעולים החדשים.

אני מזועזע מגלויי חוסר האדיבות של הישראלי היפה כלפי עולים חדשים. כל הסיסמאות היפות על קליטה חברתית של עולים, הם כבאות סבון.

במיוחד הודעתי מן העובדה שהקהל הישראלי לא עורר "עולה חדשה" להגיע "ברכבת לחולון" והצעות של כרטיסן דן, והבוו והאדישות של עוברים ושבים לנוכח נסיגות הכתבת.

אני כישראלי וכיהודי החובש כיפה — לא נתקלתי מעולם בכנון אלה כאן בניו-יורק, בנסיעותי הרבות ברכבת התחתית ובאטובוס ובנסיעות מחוץ-לעיר, וכיוצא: שלהתמצא בניו-יורק הרבה יותר קשה ומסובך מאשר להתמצא בגוש דן. מספיק לו לזר הנקלע לניו-יורק להרים את ראשו

לליל

כלולותיכם

הרשו לעצמכם את הטוב ביותר!

הזמינו כבר היום חדר זוגי לליל כלולותיכם ובו יצפה לכם בקבוק שמפניה על הקרח, סל פירות לארוחת לילה וארוחת בוקר במיטה. כל זאת במחיר של — 75 ל"י.

כתבו או צלצלו למחלקת ההזמנות, טל. 445111 מלון שרתון — תל-אביב ותקבלו אשור בדואר חוזר.

* כל יום נוסף — 65 ל"י (כולל ארוחת בוקר)

מלון שרתון-תל אביב

כלב עם מספר לבן

הוא חיין את חיובו המלגלג, שכה איפיון אותו, וענה: פייס, ושאר שטור יות אלה, מיועדים לילידי הארץ. ה' שיטה היא הרבה יותר פשוטה. תפוס לך, ידיד, עולה חדשה, ואז תוכל להסתדר גם מבלי לבזבז זמן על ליי מודים גבוהים ושאר ירקות. לאחר הפצרותי, נענית לבקר בי ביתו. אשתו פתחה את הדלת. קצת מבוגרת אמנם, וגם לא נחמדה במ' ייחוד, אבל... כלב בעל מספר לבן שיחק למר' גלות רגלי, ובעת האזנה למוסיקה סטראפונטית, נטולת מסים, כיבסה אש' תו היקרה (תרתי משמע) את בגדי של בחיר-ליבה, במכונה האוטומטית, נטולת המיסים אף היא.

אותו יום לא ננשתי לשיעור. לעו' מת'זאת, למדתי הרבה דברים מעניי' ניס אחרים על עובדות-החיים. שאלתי את עצמי מאוחר יותר: כיצד לא למדתי זאת לבד? עת עברתי ל' עיתים קרובות בשכונת הפחים הירי' שלמית; עת חזיתי באותם ילדים ה' משחקים בכדור ממוקא סטרטוטיס. הם זכו בתואר "ילידי הארץ" בחינם, אולם ישלמו עליו את המס מאוחר יותר. הם לבטח ימשיכו לגור עם הוריהם עד... בעצם מי יכול לנחש מה יהיה מחיר דירה בעוד מספר שנים? ואם ברכב חשקה נפשם, מוטב שיעשו זאת במיגרש למכוניות משומשות.

רחמים גלע, ירושלים

זוכר אני אותו עדיין, מהתקופה בה למדתי יחד בבית-הספר העממי. הוא היה אחד התלמידים הרועשים בכיתה, וגם ללימודים לא ייחס חשיבות מר' בה. לכן, לא פלא שמוריו, וגם הירי, נדו לו בראשם בעצב. מה יהיה הסוף איתו? שאלו מכריו, אולם אותו עצמו העמיד לא עניין כלל.

לפני כשבועיים פגשתי. הייתי אז בדרכי לבית-הספר, ערב, בו ממשיך אני ללמוד לאחר שיחרורי מהצבא. היה מזג-אוויר סוער, ראשי היה מוטה קדימה. העיניים סגורות למחצה, לי סוכך, ללא הצלחה מרובה, מפני ש' פות-הגשם המרטיבות עד לשד העצ' מוח.

ואז שמעתי את ציפצוף המכונית מ' אחורי. זזתי הצידה, אולם הציפצוף נמשך. העפתי מבט אחורה, וראיתי מכונית מהודרת, כשהנהג מסמן לי בידו, נישתי, והוא פתח לפני את הדלת. גל-חום פרץ החוצה מתוך המ' כונית, מלווה במוסיקת פופ רועשת. "היכנס כבר", האץ' בי הנהג, ולבקשה נוספת לא נזקק, משום שנכנסתי ב' רצון אל תוך המכונית. כאשר נפניתי להביט מיהו מושיע, נדהמתי לראותו. זה היה הוא, הילד "המפגר והמעורר רחמים" של שנות ילדותי.

לא יכולתי להתאפק ושאלתי את ה' שאלה, שכנראה היה מוכן לה: "כיצד הגעמה לכל זה? האם זכית בפיס? בלוטו? בטוטו?"

כמחפש משהו ועובר-אורח הראשון ש' ייתקל בו ישאל אותו בנימוס: "אפשר לעזור לך אדוני?" ואם הור לא יודע אנגלית, כמוני, יסבירו לו בחנועות ידיים את מבוקשו. לשביעות רצונו המלאה. בניו-יורק זו שעליה אומרים: עיר ללא רחמים. גהינום מודרני עלי אדמות, פחד ללכת ברחובותיה וכו' — אנגלית הרבה יותר מישראל, המולדת הטבעית והרוחנית של יהדות הגולה. אין לי ול-200,000 הישראלים היורדים,

חסידו של דיין

על אורי אבנרי

נבזה ושפל כמוך שבושה שאתה ועוד דומים לך מייצג עוד את העם בכנסת. מת' אים לך להיות מנהל בית-דיונות. פורנוגרפיסטים כמוך!

אותך, את וילנר ועוד את שודדי הבני קים והדומים להם שמלכלכים את האומה

מועצה

סטנדרט

לילה

תכנית השבוע

במועדון טיראן

יום ראשון:
תקליטים וריקודים

יום שני:
ערב 25 פלוס

יום שלישי:
ערב מפגש לאקדמאים ולצעירים דתיים

יום רביעי:
BOY MEETS A GIRL

יום חמישי:
ערב ג'אז, עם:
אהרל'ה קמינסקי
ולהקת הפלטינה

ארגון: דוד רמאל, טל. 230026

שישי, שבת ובכל ערב:
תזמורת הצ'אצ'או
מאיטליה,
הופעות אמנים!
בידור! ריקודים.
אמן החודש:
מירי אלוני

מועדון טיראן,
הרצליה פיתוח,
טל' 930650

חדש!

למען יופי שערותיך

מיכל ענק וחדש!

ROJA PARIS

ROJA net
coiffure libre
cheveux normaux
*avec microdiffuseur

בכלי רכב הפוך, בסימני תאונה, בפצועים ולעיתים אף בהרוגני תאונות. כל המצליח לעבור דרך זו בשלום, מן הראוי היה שיברך ברכת ששהייתו.

לצערי הרב אין המשרדים הממשלתיים הנוגעים בדבר עושים לתיקון המצב. הגליל רחוק ממרכזי השילטון, ולא היה שר איכפת מה קורה בכביש הצפון, הלא ממילא כאשר הוא נאלץ אחת לכמה שנים (לפני בחירות לרוב) לבוא לאזור, הוא מגיע במסוק.

הרחבת כביש עכו-נהריה חשובה לא פחות מכל צורך ביטחוני אחר. בכביש זה הקטל לא קטן מזה שבגבולות. אני קורא בזה לכל הנוגעים בדבר: מהרו והמר שיכו את האוטוסטרדה המסתיימת בעכו, לפחות עד אזור נהריה. כי בנפשו הרבה יופי ארץ, נהריה

ומורידים את תדמית ישראל בארץ ובי חו"ל היה צריך להעמיד בפני כיתת-יורים ולזבל בכס את אדמת ישראל.

לא די ששורפים את הליכלוך והניבול-פה והזהומה שלך. העולם התחתון הזה עוד יבוא ומגד וישרפו גם את זקנך! שפל כמוך שנכנס לחיים של אנשים שהם עם רוחש להם הערצה וחביבה וכבוד ואתה מלכלך אותם קבל עם ועולם.

חרפה ובושה לגבוה כמוך!

צורך

נפשי

"העולם הזה" 1797, "דו"ח לבותר - מיחו יהודי" נאומו של אורי אבנרי בכנסת.

כעת סימתי לקרוא את דבריו של אורי אבנרי על "מיחו יהודי" וראיתי צורך נפשי עמוק לכתוב לכם כמה דבריו אלה הביעו את השקפתי ואת רגשותי העמוקים ביותר ואני מברך אותו על הופעתו הגאה בכנסת. אני נמנה על המעטים בארץ היכולים לומר שלהם יצוג בכנסת.

אתמול אחר-צהריים ניתנה לי הזדמנות להזכיר את אבנרי ואת מאבקו מאבקי למען חברה טהורה יותר, ויש לי להרגיש שזרעתי בלב שומעי את זרע ההבנה ביננו ובין יהודי ארצות-הברית וביננו לבין שכנינו. אני מקווה שזרע זה ישא פרי, כפי שפגישותי הקודמים עם יהודי ארצות-הברית המבקרים בארץ אמר נס נשאו פרי המתבטא במכתבים אשר קיבלתי מאלה אשר הכרתי בעת בקוריהם בארץ.

דעו לכם שישנם היום אנשים הקוראים את ספרו האחרון של אבנרי, הודות לי פגישות אלה. אני גאה בכך, אורי ומאחל לך שנים רבות של פעולה ברוכה.

משה ברעמי, תל-אביב

העבריינים מצמצמים על החוק

תמונה זו צולמה בוואדי ליד עבדת במיסגרת טיול שמנינות תיכון עירוני א' לאזור אילת-שארם-א-שייך.

קל להבחין כי השלט מנוקב בחורים

השלט והחורים יריות מכלי נשק

שכנראה נוצרו עליידי יריות מכלי-נשק, דבר שכאמור אסור. החוק באותו אזור רחוק ואין מי שישגיח על שמורת טבע יפה זו. לדעתי יש לתת את הדעת על-כך.

דניאל מסלון, תל-אביב

הרב כהנא על "העולם הזה"

אחרי שקראתי את הסתייגותכם מפעיי לוחו של הרב כהנא, קשה לי לעכל את הסיפור שאני מביאו כאן בשם אומרו: הרב מאיר כהנא פגש ביהודי מכובד מישראל שבין היתר שאל אותו אם וכי צד מתכונן הרב להגיב על התקפותיו של מר אבנרי נגדו. הרב כהנא (שאגב, אין עוררין על-כך שהינו אוהב ישראל גדול) הביע תמחונו על השאלה והשיב כך: "מר אבנרי הינו בראש ובראשונה יהודי, ואפילו יהודי יקר שנבחר על-ידי נציגים רבים לכנסת. עם זאת הינו גם עורך עיתון (אמנם שנוי במחלוקת) אך נפוץ, וזו זכותו ואולי גם חובתו לצאת נגד דיעות ורעיונות שאינם שלם עימם. ברם, לוא הייתי נפגש עם מר אבנרי לי שיחה של שעה קלה בארבע עיניים אין בי ספק שהרושם הנוכחי שלו היום על הרבה ערכים היה אם לא משתנה לחלוטין - לפחות מתמתן יותר.

"סיבה נוספת שאיני שש להגיב או להיכנס למחלוקת עם אבנרי היא בשל המצב היהודי הבין-לאומי המחייב כיום לכוון את מרצנו ופעילותנו בכיוון של הצלת יהודים מארצות-ערב והארצות ה' קומוניסטיות, ואולי יש יהודים שיש להם הכלים המצויינים של עיתונות, במת ה' כנסת, נוער וכו' - ובכל זאת מתעלמים מענייני הצלת אחיהם בגולה, ומנצלים את גישתם הנ"ל לנגח דווקא את אחינו בני-ישראל בתוך ביתם. שהרי נוח להתיי קיף את היהודי מאשר את הגוי."

השר המשותף

"העולם הזה" 1795, "חשד של מוגס" על הצהרתו מעוררת ה' סערה של יצרן חיות ישראל.

ברצוני להתייחס לשדיהן של בנות ישראלי המושמצות בכתבתכם. אני מוצא כל פגם במוטת כנסייהן של

בנותינו ומה עוד שבנות השוק המשותף האירופאי אינן נוספת מהן בממדיהן. והא ראייה.

א. ח. עמק הירדן הראייה של הקורא א.ח. שצורפה למכתבו - ראה תמונה.

רחוק מהעין - רחוק מהלב!

כביש עכו-נהריה הוא כביש צר, מסוכן ומועד לפורענות. בדרך זו עובר רוב הרכב האזרחי והצבאי הנע צפונה. לא פעם, בעוברי בדרך זו, נתקלתי

זה כל כך פשוט...

מה יותר קל מלהשתתף בהגרלת הלוטו. תמורת 50 אגורות תוכל לקפו 6 מספרים בכל אחת משתי הטבלאות שבטופס.

עשה חישוב פשוט פעולה בת שניות ספורות, מביאה לך סיכויי השתתפות בזכייה בת 75,000 לירות בפרס הראשון ואלפי לירות ביתר הפרסים.

זה כל כך פשוט.

לוטו

זו השיטה

"העולם הזה" שבועון החדשות הישראלי. המערכת והמינהל: תל-אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134. תא-דואר 136 • מען מברקי: עולמפרס • "הדפוס החדש" בע"מ, ת"א, רח' בן-אביגדור • הפצה: גד בע"מ • גלוסות: צינגורפייה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המו"ל: העולם הזה בע"מ.

קוראים השוהים מכתבים מתבקשים לנסח אותם בקצרה. עדיפות תינתן למצרכים תמר נות למכתביהם.

„אלוהים — אתה הכנסת אותי לצוה הזאת, אתה צריך להוציא אותי ממנה!“ הזמרת לאונטין פרייס, ערב הופעתה הראשונה במטרופוליטן.

ספרים

הבלש הרץ

עם הזמן

The Underground Man — Ross Macdonald, Fontana.

„האיש בתחתיות“ מאת רוס מאקדונלד, הוצאת פונטנה 1971, 224 עמודים — 4.20 ל"י.

אילו חי דון קישוט באמריקה, היום לא היה חולם עוד להיות אביר עטוי שריון הנלחם בטחנות-רוח, אלא בלש פרטי הנלחם במחלות חברתיות. כזה היה פיליפ מארלד, גיבורו של ריימונד צ'אנדלר, וכזה הוא גם יורשו, לו ארצ'ר, השוטר לשעבר, אשר זה למעלה מעשרים שנה מופיע בקביעות בספריו של רוס מאקדונלד ומיתחקה על פגעי החברה וסביותיה, בחוף ה' מערבי של ארצות-הברית, ועל כל שיי גויי האקלים המטראלוגיים והאנושיים החלים שם.

המתעניינים בספרות-בלשית מכירים אותו היטב, כדמות של אדם עייף במקצת, עקשן ומתמיד, בודד ורגשני מתחת לקליפתו הנוקשה, מנסה להבין את הסיי פוסים המזוהים עימם הוא מתגנש ו' מטה, לא פעם, את שיטתו האישי מ' חוץ לגבולות החוק, לפי אמות מידה פרטיות משלו. על הבד הופיע פעם בשם הבדוי הארפר כשהוא מחופש ב' דמותו של פול ג'וסן.

אולם מאקדונלד, וארצ'ר שלו, אינם רק מזון לספרות בלשית. ארצ'ר פותר תעלומות לא בעזרת זוכית-מגדלת נור סח הולמס, ולא בתרגילים של התאים האפורים נוסח פוארו, אלא עליידי השיי פת הסבכים הנפשיים של כל הדמויות בהן הוא נתקל. ותוך כדי סיפור אחד כזה האחרון, האיש בתחתיות, הוא מס' סיק לעמוד על ההתדרדרות של משפחות עשירות, על התחזות של עשירים חד' שים, על צעירים המחפשים את זהותם ועל מבוגרים שאינם מצליחים להתייצב מול המציאות, על שחיתות במשטרה הנתונה להצצים, בקיצור, על כל הרעל האוכל את הנוף האנושי של קליפורניה מבפנים ואת הנוף הטבעי שלה מבחוץ. כל זה נעשה מתוך צלילות דעת, אהבה לאדם ולטבע ורגישות מופלאה, ולא רבים הם אלה, אף מחוץ לספרות הבל' שית, היכולים להתהדר בתכונות שכאלה.

תקליטים

חפץ יש

רק אחד

„חפץ בטלוויזיה“ — יאשה חפץ מנגן את הפנטזיה הסקוטית (ברוך), שאקונה (באד), רונדו (מוצארט), מארש מ' אהבת שלי' שת התפוזים" (פרוקופיאף), הנערה בעלת שערות הפשתן (דביסי), „אין זה מוכרח להיות כך" (גרשוני).

כל-בו מוסיקלי שמטרתו העיקרית היא להראות מה מסוגל לחולל יאשה חפץ עם הכינור שלו. אבל מאחר וכבר בהיותו ילד גרם חפץ לפרץ קרייסלר (שלא היה מן הכנרים המבוטלים) שיאמר כי בכל פעם שהוא שומע אותו יש לו חשק להפסיק לנגן. הרי אין עוד מה לחדש בשטח זה. אפילו בדור של גאונים וירטואוזיים קוצרי שבחים, הרי שחפץ יש רק אחד, ומה שהוא מפיק מכינורו הוא תמיד בגדר חוויה.

קחו למשל את הפנטזיה הסקוטית של ברוך, שאין בה הרבה פנטזיה ורק מעט מאוד סקוטיות. כאשר נוטל חפץ את ה' יצירה לידיו, כל זה מאבד את חשיבותו, (המשך בעמוד 12)

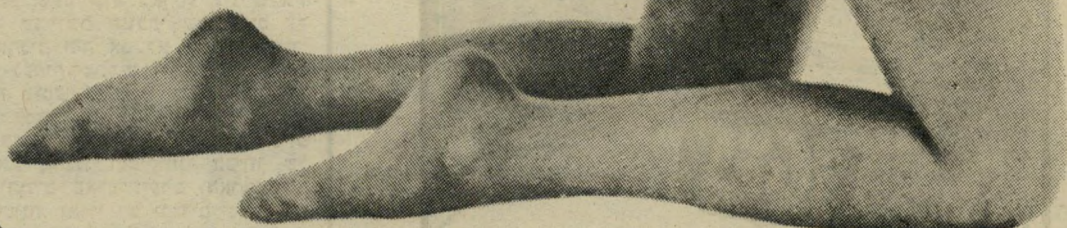
חדש!

Merci
Beaucoup

מרסי בוקו

גמישונים לכל תקציב

3.25 ל"י בלבד

פרסום גלבלום

איך הפעילה גולדה את סמכותה כדי לבטל את עיקול המקרר שלה

אנשים

לק" הורוביץ, שימש כמרצה למדעי המדינה באוניברסיטת ירושלים, קיבל בזמנו מילנה לשנת השתלמות באנג'ליה. ידידיו האקדמאיים היו בטוחים כי ייבחר להשתלם או אקספורט או בקמברידג' אך להפתעתם הוא בחר דווקא להשתלם במנצ'סטר. הסיבה: דינדר הוא משוגע לכדורגל, שימש בזמנו ככתב ספורט של דבר, בחר ללמוד לא בעיר שיש בה אוניברסיטה טובה, אלא כדורגל טוב. את דירתו במנצ'סטר קבע בין מיגרשיהן של שתי קבוצות הצמרת של הכדורגל הבריטי: מנצ'סטר יונייטד ומנצ'סטר סיטי. כדי שיוכל לחזות במשחקי שתייהן, ירדיו בארץ שקיפו לקבל מ' מנו חדשות מדעיות, מקבלים מכתבים הגדושים התרשמויות ממשחקי כדורגל.

כל המושבה ההולנדית בישראל נכחה במוצאי-שבת האחרון בפתיחת תערוכתו של הצייר ג'ורג' שבורט, הוא יליד אינדונסיה ששהה חמש שנים במחנה ריכוז יפני, היה חבר משק מענית, והיום תושב אמסטרדם. את דבריו הפתיחה לתערוכה נשא הקונסול ההולנדי בישראל יאן פלייט, שסיפר אנקדוטה על שם משפחתו של הצייר, שהוא ב' הולנדית סחיפסחדר: "האגדה בהולנד מספרת שבימי מלחמות העולם הראשונה והשנייה, הי' תה סיסמת היום ברחובות הורלנד: סחיפסחדר. מי שלא ידע לבטא שם זה — נחשב לאוייב האומה. כאשר עלה שבות לישראל, נוכח עד מהרה לדעת, כי יקשה עליו להתהלך חופשי בישראל אם שם שובר שנינים שכותה הוא נזכר בסיפור התנ"כי על נצר

חיים טופול השתתף לפני שבועיים במסיבת עיתונאים שנערכה במלון היוקרה של סידני, "ונטורפ". טופול הקסים את העיתונאים, ריתק אותם בסיפורים על לחקות צבאיות המופיעות במידבר ועל הסכנה חפזית בה נתון הברדן הישראלי בגלל הקהל שמרסק את עצמותיו באם הוא לא טוב, כשפתאום נכנס בריון ג'ינג'י במיאה נוכרית, לבוש שחורים. טופול הסתכל עליו והמשיך לדבר בשלווה ובאנליט מצוינות. הג'ינג'י ניסה לשווא למשוך את תשומת-ליבו של טופול בחיכים ובקריצות. כעבור כמה דקות, כשטופול דיבר על הדור שלו בתיאטרון ובבידור הישראלי, אמר: "האיש הזה שיושב פה וחושב שאני לא מזהה אותו, שייך לדור המבדר הקודם של ישראל — למי שבירד את חיילי 1948. הג'ינג'י, הנראה בתמונה יחד עם טופול, הוא לא פחות מחזמר הישראלי ישראל יצחקי, הידוע באוסטרליה בשם ריי קיי, סוחט דמעות בשירו, "אבא'לה בוא ללונה-פארק" במועדון חכוה היהודי של סידני. יחד עם השניים נראית בתמונה העורכת הצעירה של העיתון היהודי, ג'וייס ניוס".

ג'וייס ניוס, שחקן מגיש את עצמו כשהופיעה או על במת התיאטרון ברוסיה, קיבלה יום אחד הזמנה לחקירה מש' טרית. הנימוק: במכתב ש' כתבה לחברה, גילתה הצנזורה את הפיסקה: "לנין הוא זה שיהיה אחראי אם אמישך ב' שנה הבאה או לא...". "מה תמ' שיכי?" שאלו אותה במיטרה. ואז הסתבר שלנין לא היה אף תו לנין מפורסם, אלא פשוט

ביום שיש האחרון יצאה **כריסטינה פורד**, רעייתו היפהפיה של הנרי פורד ה' שני המבקר עתה בארץ. לב' לות בת-לאביב עם הכנר **איוואק שפרן**. בחדרת מ' הל העסקים שלמה אשרוב, המשמש כמדריך של הנרי פורד בטוליו בארץ, הגיעו ה' שניים למועדון הקינגס קלאב, שם אירח אותם **מרקו לרוץ** ג' מן. תחילה סרבה כריסטינה להסיר מעליה את מעיל הפר' וזה שהתעטפה בו, שערב כ' 50 אלף דולאר. רק אחרי ש' שינעו אותה שבידיו של מ' קו המעיל בטוח. הסכימה להפ' קידו בידיו. אחרי-כך הזמינה שמפניה צרפתית. כאשר הור' ידע לה מרקו כי אינו מחזיק שמפניה צרפתית בגלל האמ' ברגו הצרפתי, מחאה לו כריס' טינה כף והזמינה מיד שמפניה ישראלית. כשעזבה את המוע' דון, שכחה כמובן את מעיל הפרווה שלה. מרקו נאלץ לרוץ אחריה. הביא לה את המעיל למכוניתה. כריסטינה פורד כמ' עט והתעלפה כשנוכחה ששכ' חה את המעיל. אמר לה אש' רוב: "אמרתי לך, בידיו זה בטוח!"

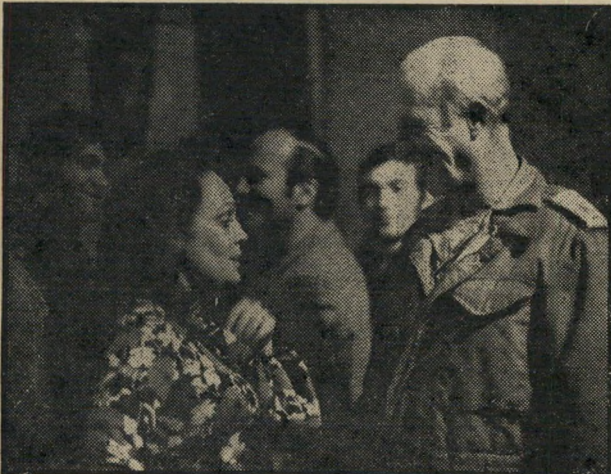
חובותיהם, ניתן להם צרעי' קול. הפקיד האחראי מצא ב' מירשם החושבים את כתובתה של גולדה מאיר והמעקלים נשלחו לשם לבצע את המשי' מה, ואכן, בבוקר בחיר אחד הופיעו בביתה של שרת-הע' בודה דאן שני הברנסים עם צרה-עיקול בידם, והחלו לג' רור את המקרר. לפתע ציל' צל הטלפון במשרדי וגולדה מאיר היתה על הקו: איך זה? היא אמרה, אני השרה שלך והמופקדת עליך ואתה שולח אלי אנשים להוציא לי את ה' מקרר? כמובן שהתנצלותי ר' הוריתי לאנשים להתנצל ולעזוב את המקום בלי המקרר".

מה דעתו של דויד בן-גוריון הקשיש על הסיעה ה' מתיימרת לדבר בשמו? באחת המסיבות ניגש ח"כ מאיר אביזוהר, שגורש מסיעת ע"מ, אל דויד בן-גוריון. חוקן פנה אליו בלשון מבדחת: "גו, הוציאו אותך?" והוסיף: "מי' לא, אין ממה להוציא!"

לפני שבועיים עמדה עור' רכת דבר חנה זמר במסדרון הכנסת כחברת כתבי דבר דני בלור' ורן פתיר ודובר מפל' גת העבודה יורם פרי. הבחין בהם שרה-אוצר פרינחם ספיר שניגש לחנה, חיבק ו' נישק אותה. אמר אז דן פתיר: "עכשיו כל הארץ תגיד שהם מתחתנים". לא עברו שבועיים וכל הארץ באמת מדברת על' כך שהם מתחתנים. דבר שהוא מצוץ מהאצבע.

אחת הדרכים לסתום ל' מישור את הפה היא לתקוע לתוכו סיגאר. בשיטה האחר' רונה של הנהלת הקואליציה בכנסת התעורר ויכוח קולני בין מרדכי שורקים, איש רפ"י-לשעבר במפלגת העבר, דה, ובין שלמה רוזן, איש מפ"ם. בגלל הצבעת מפ"ם ל' מען הסרה מסדר-היום של ה' צעות בעניין בניית הקרייה היהודית בחברון. בשיא הווי' כוח הוציא רוזן סיגאר, אך אותו בפיו של שורקים. שם הסיגאר הפרולטרית היה קטן מדי. בתגובה שלח שורקים ל' רוזן כעבור שעה, במעטפה סגורה סיגאר ענק.

על עיקול חפצים בדי' רתה של גולדה מאיר, סי' פר השבוע עובד המוסד ל' ביטוח לאומי בתל-אביב, **חיים קרני**: "אני זוכר מיקרה ש' באו לעקל חפצים אצל גולדה מאיר בהיותה עוד שרת-הע' בודה. בתל-אביב התגוררו אז שני אחים ממשפחת מאיר, בע' לי נגריה גדולה בשכונת-התק' וזה. לאחר שלא פרעו לנו את

מפקד הכוחות המשוריינים בסיני, נפגש השבוע עם השחקנית דליה פרידלנד, אחרי הצגת הבכורה של "בוטיק השקרים" שהתקיימה באחד מבסיסי צה"ל בסיני. ברקע נראים השחקן זאב רווח (משמאל) ובמאי ההצגה יואל זילברג (במרכז) מחליפים חוויות.

משבט אפרים: שבות וסכר' לת. ולכן שינה את שמו ל' שבות".

פסוק השבוע
העיתונאי שלום רב
זנפדל: "A Propos", סיגנון-הוויכוח בכנס: לפי כל הסי' מנים היתה זו פליטת-פה, כא' שר זרק בחר-הכנסת אורי אב' גרי את קריאת-הביניים שלו: שטויות במיץ עגבניות. כח' נתן היתה, כמובן: במרק עג' בניות".

אלוף דו לנו
שחקן שהופיע עם מרים באותו תיאטרון ותיחסים ביניהם לא היו טובים.
השבוע נערכה ההצגה האחרונה של המחזה תיאודור בתיאטרון הבימה. המחזה, בו מככבת השחקנית יעל דר' יאנוב, מפסיק לרוץ בגלל סי' בה פרוואית: יעל, המשחקת בו תפקיד של בתולה, עומדת לל' דת בשבועות הקרובים.
ד"ר דן ("דינדר") ה' רוביץ, בנו של מי שהיה נגיד בנקישראל דוד ("דוד")

להגשמת חלום נדיר, ה' מתממש רק בסיפורי אגדות. זכה השבוע הצייר והפסל יצ' חק שמואל. היה זה כאשר הנרי פורד חלף עם פמלייתו ברחוב בן-יהודה בתל-אביב. עינו המיקצונית של המיליאר' דר הבחינה בפסל צהוב שניצב באחת התצורות. הוא הורה ל' עצור את המכונית, הגיע בעיק' בות הפסל הצהוב למישכנו של יוצרו, שמואל, העיף מבט סורק מסביב, בחר בו במקום ב' 16 פסלים וציורים. הימהם בקוצר-רוח עד שמואל הצי' ליה לסכם את החשבון הכולל, אחר כתב צ'ק על הסכום, נפרד באדיבות מהצייר עבות-הזקן, חזר לסיורו.

על הרסתקוניה בתי' אטרון המהפכה הבולשוויקית, סיפרה השבוע השחקנית מרים ברנשטיין-רבהן בתוכנית

זוהר פורטנוי (נו') גילה בשבוע שעבר נטייה עיתונאית מובהקת. זוהר (בחיוליס), נכדו של העיתונאי חוותיק שבתי פורטנוי (מימין) חתב לענייני מיטרה של "ידיעות אחרונות", ובנו של חיים פורטנוי (נו'), (במרכז) שחיה כתב "קול ישראל" לענייני נוער וכתב מיוחד של "ידיעות אחרונות", משמש כיום ככתב פלילי של "עתי"ס". הנטייה העיתונאית של הנצר חשלישי למשפחת העיתונ' אים, התגלתה אחרי ברית-המילה כשהוא טוט עשה פיפי על עיתון שחחזיק אביו, רמז בכך שאין בדעתו להפיק כתבות יבשות.

סיקורת

(המשך מעמוד 10)

ומסתבר שברוך, בן המאה שעברה, כתב מבלי לדעת כלל, שיר הלל לטכניקה של יאשה חפץ.

אבל כאשר הופכים את התקליט לצד השני, העניין כבר קצת יותר מסובך. באך ומוצארט אינם ברוך, וכאשר מתנפל הי ווירטואוז הכל יכול בשצף קצף על השאי קונה מן הסוויטה מס' 2 של באך, או על רונדו מעודן של מוצארט, והופך אותם לתרגילי אקרובטיקה לכינור, זה עשוי להרגיז אנשים מסויימים.

לעומת זאת, מי שרוצה להיווכח כיצד יכול כינור למלא מקום של תזמורת של מה, יאזין למארש מאהבת שלושת התפר

יאשה חפץ
כינור במקום תזמורת

זים, ואשר לצליל חם, רגיש ותודר לנשי מה, אין כמו חפץ בנערה בעלת שערות הפשתן. בקיצור, תקליט כזה רוכשים לא בגלל המוסיקה (אם כל הכבוד לה) אלא בגלל המבצע.

מדרין

לבני הועורים

כלי התזמורת — אר.סי.אי. 6000
— 2 תקליטים, התזמורת הלאו-
מית מואשינגטון, מנצח: חוארד
מיצ'ל.

צמד תקליטים זה, המוגש בליווי חוברת הסברה נאה ומפורטת להפליא, יכול לשי מש מתנה מוצלחת במיוחד לברימיצווה בעל נטייה מוסיקלית.

הוארד מיצ'ל, ונגני התזמורת שלו, מני סים למעשה להדגים, על 4 צדדים ארוכי נגן, מה שעשה בריטן בצד אחד בלבד, במדרין לבני הועורים שלו, או ראול ב- בולרו.

כלומר, הכוונה היא להציג את כלי התזמורת על אפשרויותיהם השונות, ומה בדיוק ניתן להשיג מכל אחד מהם. כלי הקשת, כלי הנשיפה מעץ, כלי הנשיפה ממתכת וכלי ההקשה, זוכים לתשומת-לב שווה, לכל אחד מוקדש צד שלם, עם הד- גמות בקטעים קצרים מתוך יצירות קלא- סיות, קלות יחסית.

המונות הכלים בחוברת, דברי ההסבר (באנגלית) ורשימת יצירות מומלצות לי- האזנה, מוסיפים לאימפט לחובב המוסי- קה הקלאסית בראשית דרכה, אשר יודעה בוודאי עם טעמים של הממליצים, המצי- עים את צייקובסקי, רימסקי קורסאקוף, ביזה, או קטעים קליטים יותר של ואגנר.

איגוד בוגרי חוג מדעי המדינה בצרפת, הוא איגוד השונא מלחמות. בעיקר הוא שוא את מלחמת הודו-פאקיסטן בבנגלה- דש.

והיתה לכך טיבה טובה, כפי שהסתבר באלון שהפיץ האיגוד: "150 מחברינו, כד כתבו באלון, ביקשו אשרות כניסה ל- סין העממית, ומלחמה זו אינה מזרזת את קבלתם. אנו מקווים משום כך, שהקרבנות יפסקו בהקדם." לזאת קוראים מניעים טהורים ואהבת אנושות אמיתית.

עם סבוי-
טבק הזהב
בקופסת הזהב

החלפת מודי מנדר

העם

נשק

לאויב

אבל יאיר קוטלר לא רצה להבין. השיב קוטלר על דבריו של שרמן: „דובר אלעל שלח אלי מכתב אקספרס שבו נאמר בין השאר: „אנו שמחים להודיעך שאנו מזמינים אותך ואת רעייתך לטיסה לימודית במטוס ה-747 של חברתנו. לכל המזומנים יוענק פטור ממס נסיעה, נעניתי להזמנה כי כבר מזמן ביקשתי להכיר מקרוב את סדרי אלעל אחרי התלונות הרבות שהשימיעו — ומשמעים — נוסעים נגד יחסה של החברה ללקוחותיה. ההזמנה היתה לצרכי „טיסה לימודית“, ובכן, למדתי על גוסי את סדרי אלעל... בחושפי את התנהגות אלעל לנוסעיה רק מילאתי את תפקידי העיתונאי.“

אין יחסיאנוש. אם הרגיוו דבריו של קוטלר את הנהלת אלעל, הרתיתו דבריו של המנכ"ל, מרדכי בן-יאר, את הדיילים. בגילויי דעת שפירסמו דיילות ודיילים בעקבות חראיון טענו בין השאר: „אנו פונים למערכת העולם הזה, מפני שאין לנו שום חשש שאתם משוחזים בדיעותיכם עליי קבלת כרטיסי טיסה חינם, הניתנים עליידי אלעל ומתקבלי לים ברצון עליידי העתונים האחרים.“

טענות העובדים כנגד בן-יאר: „אין יחסיאנוש חקנים בחברת אלעל בין עובד למעביד... ועדות הקבלה המיוחדות לקבלת דיילים חדשות הן פיקטיביות. רק פרוטקציונרים, בניהם ובניו תיהם של אנשים הממלאים תפקידים בכירים בחברה הישראלית, מצליחים להתקבל כדיילים. דבר זה גורם למוסר עבודה ירוד. בענין השירות לנוסע פשטה החברה מזמן את הרגל.“

מפלגות

מק"י

סוף

דובר מק"י, ברל בלטי, היה עסוק מאוד השבוע בהכחשות. בלטי, מוחתיקי מק"י, לוחם מלחמת האזרחים בספרד, וכיום ראש מערכת קול העם, הפך לאחרונה ליד שמאלו של משה („הדוקטור“) סנה, יו"ר הוועד המרכזי וחבר הכנסת של מק"י.

יד אחרת של סנה, יד ימין, עורך קול העם יאיר צבן, היה עסוק באותן פעולות. שגררו את הכחשותיה של יד שמאל.

נושא הפעולות וההכחשות: ההכנות המזורזות של קבוצת סנה במק"י — הרוב הפעיל של מפלגה זו — לחסל את המפלגה הקומוניסטית הישראלית, לארוז את רכוש הביליונים, ולעבור יחד איתו למש"ם, אל דרך המלך של המערך הקואליציוני הממשלתי.

מי שיוצא לדרך ארוכה כזו, עוסק בהכנות נפשיות לקראתה. במפלגה קרימוניסטית, גם במפלגה שפרדה מברית המועצות, פירושן של הכנות נפשיות הוא אידיאולוגי. וזו הסיבה לכך שבמ"י שתי שבתות רצופות, ישיבו 22 חברי הוועד המרכזי של מק"י, — בהיעדרו של ד"ר סנה, החולה במחלה קשה, כדי להכין את החזרה הכללית למערכת האחד-רונה: הוועידה ה-17 של המפלגה.

אידיאולוגית-מוסרית. בלטי מכיר היטב את החלטות הוועד המרכזי מדברות בעד עצמן: „המאחד את מק"י עם העם כולו“, החליט הוועד המרכזי ברוב של 16 קולות נגד 6, „היא העמידה בחזית ההגנה הלאומית — ההגנה הצבאית, הפוליטית והאידיאולוגית-מוסרית על ביטחון ישראל ועל זכויות ישראל.“

שמואל מיקוניס, המזכיר הכללי של מק"י, החבר הוותיק במפלגה, לא האמין למישמע אוזניו, כשהביא לו סנה את הנוסח המוצע. כשרם: „אתו אל בית-החור לים הדסה בירושלים. בהצבעה, נשאר מיקוניס במיעוט עם אסתר ווילנסקה, אליי עזר („שומרניק“) סילר, אברהם לנצמן, אברהם האס ומאיר סמו, שהציעו הצעה נגדית: „המאחד את מק"י עם העם כולו היא העמידה על מישמר ההגנה על ביטחון ישראל וזכויות ישראל.“

הנוסח של „חזית ההגנה הלאומית, ההגנה הצבאית, הפוליטית והאידיאולוגית-מוסרית...“ מחזיר את ד"ר סנה לימי כהונתו כראש תנועת המרי העברית (ההגנה, אצ"ל ולח"י). עורך אשור של ההגנה וחבר הנהלה של מפלגת הנוצח הכלליים. סיפורו שארית-אייך. המיעוט, בי-

אחת הטענות היסודיות שמעלים הערבים נגד מדינת-ישראל, מקורה בחשש שישראל, הקולטת עליה ללא הרף, לא תוכל לאכלס בשטחה את כל העולים. תהיה נאלצת להתפשט ולכבוש שטחים ערביים. השבוע קיבלה טענת הערבים סיוע מדיני, דווקא מצד גורם ישראלי. היו אלה אנשי ארץ-ישראל השלימה, שהודיעו שיועו על תוכניתם להקים בגדה המערבית, המחוזות בידי ישראל, ישובים עירוניים שיאכלסו כולם על-ידי עולים מרוסיה. אם היו הערבים זקוקים להוכחה ניצחת כי ישראל תוכל לקלוט עליה רק על-ידי נישול הערבים משטחיהם, באו אנשי ארץ-ישראל השלימה והגישו להם הוכחה זו על מגש של כסף.

הקיצונים מסייעים זה לזה. אולם תוכניתם הבומבסטית של אנשי ארץ-ישראל השלימה, נתנה סיוע לערבים לא רק במישור האידיאולוגי. היא היתה בבחינת סיוע ישיר לאויב ותקיעת סכין בגבם של אלה מיהודי ברית-המועצות המצפים עדיין לתורם לעליה.

רק השבוע פורסם כיצד נאלצו הרוסים להתנצל בפני מנהיגי מצריים ולהסביר להם מדוע אין עליית יהודי רוסיה לישראל מחזקת את כוחו של צה"ל. אם היה חסר עד היום לערבים נשק פוליטי ומוסרי באמצעותו יוכלו לתבוע מברית-המועצות לצמצם את העליה או להפסיקה כליל, באו אנשי ארץ-ישראל השלימה וסיפקו להם גם נשק זה. שוב הוכח הכלל הישן: בטמטום וביקנאותם החשובה, מסייעים הקיצונים של שני מחנות אויבים זה לזה.

תעופה

„טיסה לימודית“

מנהלי חברת התעופה הלאומית אלעל רתחו מזעם.

הם לא חוסכים במאמצים ובכספי הציבור כדי למנוע בעתונות הישראלית ביקורת על החברה. רק בהודש האחרון עריכו מיבצע ענק של יחסי-ציבור, בו הציגו עשרות עיתונים עם נשותיהם לטוילי-חינם בגנותן לארצות-הברית.

מכיוון שמשדר הציג אוצר טירב להכיר בטיסות אלה, שיחולק לעיתונאי כל העיתונים היומיים ביד נדיבה, כטיסות בכורה המשותרות ממס, נאלצה אלעל לשלם עבור כרטיסי החינם שהוענקו לעיתונאים ונשותיהם גם את מס הטיסות.

דובר שרמן „מצפים להבנה“

רק טבעי היה שמנהלי אלעל יצפו להכרת חודה מצד העתונאים. תמורת מתנה פשוטה זו, ששוויה לכל עתונאי כ-6000 ל"י לפחות, מכספי הציבור.

הנה, אירע תקר. יאיר קוטלר, כתב הארץ, שזכה אף הוא עם אשתו בטיסת חינם למרות שאינו כתב תעופה, חש כנראה לא בנוח בעקבות הרינונים כאילו כרטיסי החינם הם שוחד לעתונאים. מיד עם שובו לארץ פירסם ראיון עם מנכ"ל אלעל (בו תקף המנכ"ל בעיקר את עובדי די החברה) לא היסס לפרסם גם מיסגרת שהכילה פרטים על תלאתיו של הנוסע ר.ר. שטס באלעל לניו-יורק וחזרה. ר.ר. היו כמובן האותיות האחרונות בשמו של יאיר קוטלר.

על כך לא היתה אלעל מוכנה לשחק „טריפת למשכמים“. כתב דובר אלעל ארנולד שרמן במכתב להארץ: „מר קוטלר ורעייתו הוזמנו לטיסת היכרות במטוס ג'מבו, ביחד עם מספר סוכני נסיעות וקבוצת עתונאים. כרטיסים הוענקו להם ללא תשלום, כמקובל בחברות תעופה במקרים דומים... אנו מצפים למינהל מבעלי כרטיסים חופשיים.“

ששי קשת

הסרט של הצמרת: סרטי ההקלטה של אגפא

טובי הזמרים והמוסיקאים מעדיפים את סרטי ההקלטה הטובים ביותר: סרטי ההקלטה של אגפא.

סרטי ההקלטה של אגפא מבטיחים אמינות גבוהה, נקיון מרעש וחיים ארוכים. הם עשויים מפוליאסטר עמיד והקסטות בקופסאות מתברגות המאפשרות גישה לסרט.

סרטי ההקלטה של אגפא - הסרטים הטובים למוסיקה טובה.

עם אגפא זה מצליח

פרסום גלכום

עם פלש מודרני

- * הנך הופך את הלילה ליום!
- * מבחר של מכוונות-הגדלה וציוד מעבדה לחובבים!
- * פתוח והגדלות צבעוניים ע"י המעבדות הגדולות בארץ.
- * הגדלות גלויה (9/13) שחור-לבן, 35 אגורות.
- * צלומי פספורט — בן-רגע!

פוטו-ברנר חפיפה, רחוב וחלון 30

הגילויים שפורסמו השבוע אודות „בגישת השלום” עם מנהיגים מצריים שלא יצאו לפועל - מאשרים סקופ קודם של „העולם הזה”

העולם הזה

סקופ

מקור מצרי טוטן

דיין

פוצץ

בגישת

פיסגה

ישראלית-מצרית

גולדה מאיר אינה סובלת ביקורת.
כאשר הרגישה כי תגובתה בפרשת „מברק הפרור” פסורים, שהאשימו את ממשלתה בכך שאינה עושה די למען השלום, גרמה לתגובות נועזות — יצאה למסע תר-גוננות כדי להוכיח כמה הרבה היא עושה למען השלום. כדי להוכיח זאת היא היתה מוכנה אפילו להקריב את השלום עצמו.

בשבוע שעבר, כאשר הופיעה בפגישה סגורה בפני סגל הפאקולטה למדעי החברה באוניברסיטה העברית בירושלים, הצהירה גולדה שוב כי ממשלתה לא תחמיץ שום הזדמנות להידברות או לקיום מגעים עם מדינות ערביות. כדוגמה הביאה גולדה, תוך הפרת כל כללי ה-סודיות וההגיונות המחייבים אותה כראש-הממשלה, מספר מקרים בהם אישרה פגישות של אישים ישראלים עם מדינאים ערבים, מצרים בעיקר, לצרכי ניהול מגעים.

לא חלפו שעות רבות וגילויה של גולדה, שנמסרו בפגישה סגורה, דלפו החוצה ישר אל כותרות העיתונים. אלה התנפלו עליהם כמוציא שלל רב, כאילו היה מדובר בסקופ שלא פורסם אף פעם.

למעשה לא היו גלויות של גולדה ברובם אלא מתן אישור ידועה שפורסמה בהכחשה וזכתה את בשער „העולם הזה” עוד לפני שמונה חודשים. אותה ידיעה סיפרה לא רק על דבר המגעים שעמדו להיערך — אלא גם על הסיבה בגללה נסוגו הנציגים המצריים שעמדו להשתתף בהם ברגע האחרון: בגלל חבלה, מכוונת או בלתי מכוונת, שנעשתה בידי שר הביטחון משה דיין.

גולדה של גולדה התייחסו לשתי פרשות שונות זו מזו, שהתרחשו במרוצת שנת 1971. באחת מהן, שהחלה רק לפני שלושה חודשים, שימש כמתווך ראשי

העולם הזה 1764 (23.6.71)

מי מפחד מעשיחות שלום?

ב-23 ביוני 1971, אחרי שכבר היה ברור שהפגישה נכשלה ולא תצא לפועל.

ב יוני 1971 שהה אורי אבנרי במשך ארבעה ימים באירופה. ביקר בפאריס ובבון, ניהל שורה של שיחות עם מדינאים ואישים אחרים, בהם מצרים. באחת מפגישותיו במסגרת מסע קצר זה, שמע אבנרי גילוי מועז מפי אישיות מצרית:

בחודש פברואר 1971, עמדה ממשלת מצרים בפני דערוך שורה של מבצעים דרמטיים, כדי להגיע להסדר עם ישראל. במסגרת מבצעים אלה, שנועדו לרכוש את דעת הקהל הבינלאומית לצידה של מצרים, עמדה להיערך פגישה ישירה ראשונה בין אישיות מצרית מרכזית כזו לבין אישיות ישראלית מרכזית.

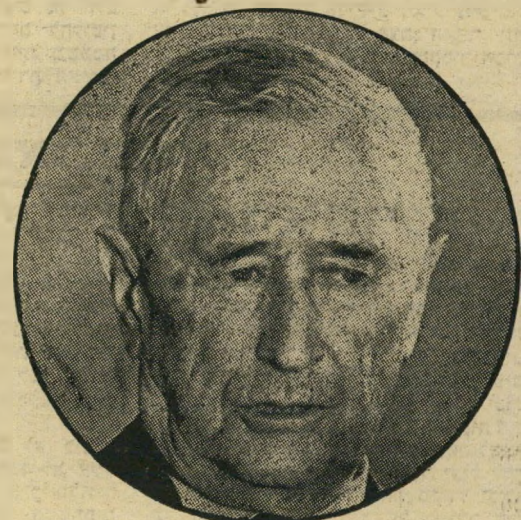
האיש שהיה צריך לייצג את ישראל בפגישה זו, שהתכננה לקראתה כבר הגיעו לשלבים אחרונים, היה איש אמונה של גולדה מאיר, אחד מיועציה הקרובים ביותר הנמצא בצמרת מוסד ממשלתי בישראל.

ברגע האחרון בוטלה הפגישה. לדברי גולדה לא ברור לה עד היום מדוע היא התבטלה. גולדה מייחסת את ה-ביטול, כנראה לחוסר רצינותם של המצרים, ולאי נכונותם לקיים פגישות להסדר שלום עם ישראל.

אולם אותה אישיות מצרית עימה נפגש אבנרי ביוני אשתקד, נתנה הסבר מלא מדוע בוטלה אותה פגישה, והדברים פורסמו על דפי העולם הזה. לדברי המצרי ריב, גרמה לביטול הפגישה הצהרה שהצהיר שרי הביטחון משה דיין ב-15 בפברואר 1971, ימים מספר לפני שעמדה הפגישה להיערך. דיין, שהשתתף במסיבה לקבלת נכח „ה” שנערכה במסגרת „קסבה” בתל-אביב, השי-מיע אז את הפסוק המפורסם שזכה מייד לתהילת „ה” בינלאומית: „אם יש לי הבדירה בין שנים שנים שארם-אישיו” או שארם-אישיו” כלי שנים, אני מעדיף את שארם-אישיו” כלי שנים.”

בעיני המצרים היתה זו פרובוקציה מכוונת. הודעה חד משמעית שישראל אינה מעוניינת בשלום ומשום כך אין טעם שאיזה שהוא נציג מצרי יפגש עם נציגה האיש של גולדה. המצרים לא היו מסוגלים להעלות בדעתם שדין השמיע הצהרה כה מפוצצת מבלי לקבל אישור מוקדם מגולדה.

א אם היה דמישהו ספק, שגולדה וחבריה בממשלה לא הצטערו על שאותה פגישה לא יצאה לפועל.

גולדמן

הד"ר נחום גולדמן, שהציע לגולדה שיגור אישיות צרפ-תית לקהיר כדי לגשש בדבר אפשרות לקיום פגישה בין מנהיגי ישראל למנהיגי מצרי.

הצהרה זו שזכתה לאישורה של גולדה, לא יצאה ל-פועל בגלל התנגדות מצרית בלתי מוסכמת. למעשה, כך מסתבר, נכשל ניסיון זה עוד בשלבי הראשונים. קרוב לוודאי שהמצרים חששו פן לא יתן יהיה לשמור שליחות זו בסוד, בגלל יצר הפטפטנות של מנהיגי ישראל.

נסיון רציני יותר, שהגיע לשלבים הרבה יותר מתקדמים, נערך כמה חודשים לפני זה, כתייוכום של כמה אישי מפתח בשמאל הצרי פתי, שמצד אחד יש להם מהלכים מצריים ומצד שני הם ידועים באהדתם לישראל, עם כל הביקורת שיש להם כנגד מדיניותה.

על נסיון זה, בו היתה אישיות בכירה ממוסד ממשלתי ביטחוני (כנראה איש המוסד המרכזי לביון), צריכה לפ-גוש באירופה דיפלומט מצרי, דיווח העולם הזה (1764)

גולדה

לא שהאמריקאים אינם מעוניינים בהסדר מלא. אבל הם השתכנעו כי הסדר מלא הוא עניין לטווח ארוך. להם דרושים הישגים בטווח קצר: לקראת מלחמת הבחי-רות לנשיאות ארצות-הברית, רוצה ניקסון להביא עימו גם הסדר במזרח-התיכון. את נכונותה של ישראל להסדר זה כבר קיבל. עתה הוא מקווה לשכנע את הסובייטים, בביקורו הקרוב במוסקבה, להשפיע גם על המצרים שי-יקבלו הסדר זה.

ממשלת ישראל, המקווה שהסדר ביניים, גם אם יהיה כרוך בווייתורים ובנסיגה חלקית בתעודה, ירחיק כל אפשרות להסדר סופי לעוד שנים רבות, משחקת דגן דגן הכללים שמכתי-בה ארצות-הברית.

נסיגותיה הנואשים של גולדה לצייר לעצמה תדמית של רודפת שלום שאינה מחמיצה שום הזדמנות להידברות, אינם אלא בדיחה. לגבי בדיחה כזאת אפשר רק להגיד: „צחוק, צחוק, אבל...”

קבל בתדהמה עליידי מיקונים, המכנה לכאורה בתפקיד החשוב ביותר של המפ-לגה הקומוניסטית. מכתבו של סנה הביא לנה מיקונים להחלטה לצאת בגלוי, בפעם (המשך בעמוד 17)

במשך שעות ארוכות נמשכו הדיונים. סנה כתב מיכתב אישי לכל אחד מחברי הוועד המרכזי, הודיע להם, כי „ברל בל-טי ויאיר צבן קיבלו על עצמם לייצג את עמדותי בדיון.” גם צעד כזה נח-

חופשי, על יסוד כיבוד הריבונות הטריי-טוריאלי של המדינות הנוגעות בדבר... מאילת לשארם-אישיו” מיקונים וחבריו רצו לדעת מה פירוש „מעבר חופשי.” אנשי סנה סירבו להסביר.

סופה של תקופה

כואב לי הלב. אני מסרב להפחד מתור פעה חזותית שהייתה חלק בלתי נפרד מהבקרים שלנו. תקופת ההחלבה — כמו תקופת האכיל, הברול והברונזה בתולדות האדם — מגיעה השבוע לקיצה ולא נותר לנו אלא להגיד שלום לאלמוני הזה. ה' מתרחק מאיתנו בצעדים איטיים ונבלע לאט לאט בערפל זכרונות נעורינו. אני יודע. זה לא אסון גדול, ובכל זאת זה קצת עצוב. אחד אחד נעלמים מתוך נוף חיינו הגיבורים הראשיים שאיכסלו פעם את הדראמות, הקומדיות וחזיונות הפולקלור ברחוב שלנו. תחילה נעלמו ה"ואיסקס" לאך, בעלי העגלות, משחיות הסכינים, ה"בקבוקים" בקי, בוקים, הגמלים, החמורים, הנפחים, מוכרי הגלידה והבר

יגעים מהבמה. שוב לא נראה אותם, כמו לפני שנים. עומד בגשם, ברדס של ברונט או גומי שחור לראשו, דולה בתרוד של ליטר מפה, חלב מתוך כדי האלומיניום ומתחכם באידיש עם עקרות הבית והעורר רות המצחיקות ומצפות שימלא את סירי האמייל שלהן בחלב. לא נראה אותו עוד, את החלבן שלנו, עולה במדרגות עם סלסלת מתכת מלאה בקבוקי חלב. לא נשמע עם שחר את צעדיו במסדרון הריק, את רעש הבקבוקים הריקים, ש' הוא נוטל כשהוא משאיר מלאים במקומם ליד הדלת. יותר לא נשאיר לו פתקים קצרים, "היום 2. חזר לא צריך", "יצאים לחופש. תשאיר את החשבון מתחת לדלת".

זהו זה. תקופת החלבן הגיע לקיצה רבותי. פרחים מפלסטיק, נייר מפלסטיק, מכונות מפלסטיק, מלפפונים של פלסטיק ועכשיו גם חלב בשקיות של פלסטיק. שלום לך חלבן. את פניך אנחנו כבר לא זוכרים אך את צעדיך ברחוב הריק בטרם זיחה עוד נזכור ימים מספר. שלום לך מבשר הבוקר המכריז (יחד עם העתון) על הולדתו של יום חדש. תודה רבה לך. בי אמת, מקרב לב. עכשיו תוכל סוף-סוף גם אתה לישון כמונו עד שבע. או אפילו עד שמונה. למה לא? שיהיה לך לבריאות! לפתק האחרון שאנחנו משאירים לך ב' בקבוק הריק. גמרנו עם הבקבוקים, תודה לאל! אנו מצרפים את המילים, שאתה בתחלת ראוי להם: "באהבה וכל טוב לך".

זה, מתקני הפרימסים והפחיתות, ה"אלטע" זאכן! אלטע ש"ן! ומוכרי התפוחים ה' מצופים סוכר אדום.

אחריהם הגיעה לקיצה תקופת הקר"ה בבולקים ויום אחד נדם גם צלצול פעמון מחלל הנפט. לאט לאט ובחדרנה גוועה סימפוניית הקולות העשירה שמילאה פעם את הרחובות שלנו ואת מקומה תפשה ק"פ קסוניית הקידמה של מכונות, משאיות, אוטובוסים, בולדוזרים, טרקטורים וקומפרסורים.

אני יודע. את הקידמה אין לעצור ו' בכל זאת נצבט משהו בלב כאשר גם החל' הן, הסוליסט האחרון שנותר ממקלהת הרחוב הנפלאה, יורד בימים אלה בצעדים

שיכון עולים לכל

אתם רואים? לא צריך סתם להתמרמר. כל הדיבורים האלה על פער סוציאלי, בעיות דיור, עולים חדשים המופלים כב' יכול לטובה לעומת משפחות מרובות יל' ידום ותושביה הוותיקים של המדינה — הם סתם טפופים חסרי שחר. זה שפוט לא נכון שרק עולים חדשים מרוסיה ומארצות הרווחה יכולים לקבל די' רות חדשות ומרווחות. כל אורח ללא

אבדל לאום ומוצא יכול לזכות היום בדירה חדשה של עולים. גם לבו של פקיד "עמידר" אינו עשוי אבן והוא יודע שצריך ואפשר לדאוג לשיכון נאות גם ל' ותיקים. לו הדבר היה תלוי בידיהם של הפקידים הם כבר מזמן היו פותרים את בעיות השיכון במדינה. זה רק ענין של רצון טוב וקצת כסף מתחת לשולחן. זה הכל.

זהירות: סכנת קדושה!

יופי! עכשיו כבר אסור לקדוש חורים בכותל. אפילו לא בכותל הקטן מפני שגם לאבנים שלו לב אדם. שיירי האבן שנותרו מהקידוח נלקטו ביראת קודש על-ידי רבי נים ויובאו לקבורה כדי שיוכלו לנוח שם בשלום עד בוא המשיח אשר יחזיר אותם מן הסתם למקומם ויסתום בהם את החור רים, שעזרי ישראל קדחו. הממשלה מינ' תה ועדת חקירה שתמצא את האשמים בפשע הנורא. עיריית ירושלים התכנסה לישיבת חירום. המפד"ל הכ' ריז על שני ימי תענית לזכר החורים. ארגון "דב" חילק כרונים ברחובות בהם הוקע טדי קולק כ"מגן האיסלאם" ו"צורר הכותל".

המפלגות הדתיות מצעיי דות אותנו לאט לאט אך בביטחון אחרון לעבר ה' זמנים הקדומים. את ימי הביניים כבר עבר' נו ממן, כשאנחנו משאירים מאחורינו את קרובנות חוקי הגזע והרדיעות הקדומות וההשכונות של היהודים. עוד מעט אסור יהיה להיכנס לעיר הע' תיקה ללא שטריימל וקפוטת. לאט לאט

יחי אנחנו!

באחת העדויות, שמר מרדכי פרידמן מסר לפני ועדת ויחקון, הודיע לנו האיש "ש"מעולם לא שיחד ומעולם לא שוחד", השולף המקצועי הורה רק "יריות קטנ' טנות", שחברת "נתיבי נפט" היא החברה הממשלתית הרווחית ביותר שאיפפע פע'

לה במדינה. מר פרידמן ניפנף בנצחון את אחויו הרווחיות חסרי התקדים, כאילו שהוא אישית אחראי להישג המדהים הזה. הוא רק שכח לציין פרט קטן: את בארות אבירודס קדחו המצרים והנפט המופק על' ידי מר פרידמן אינו רכוש הלגטימי של

עברית מדוברת בכנסת

חיות של הדובר. האלמנטים העיקריים מהם מורכבים, לצערי, נאומיהם של רוב חברי הכנסת הם: שמן'יות, אור, צמר' גפן והרבה מים ואין כל פלא שהמאזינים מתנמנמים או פשוט חומקים מאולם המ' ליאה בשעה שעמיתיהם מדגימים את ה' רטוריקה הבינונית שלהם.

אני עדיין מצפה לנואם אשר יגיד דוגרי מעל במת הכנסת את המשפט הבוטה "התיאוריה שלך אדוני שווה לתחת" במקום להצטעצע במילים חסרות דם כמו "התיאוריה של חבר הכנסת המכובד לוקה לעניות דעתי בחסר". בשני המקרים יביע הדובר את הסתייגותו מדברי קוד' מו, אלא שבמקרה הראשון אני מאמין שאיכפת לו העניין ואילו במקרה השני דבריו האמורסיים יכנסו לי באוזן אחת וייצאו מה' אוזן השנייה.

מסיגנון דיבור כמו זה של חבר רי הכנסת שהדגימו בשבוע שעבר את הכתבים הפרלמנטאריים, עדיין רחוקים אנו, אף כי, עלי להודות, שהח'כים צעד ראשון בכיוון הנכון. זו הפעם הראשון נה, נדמה לי, שחבר כנסת השמיע במליאה את הקריאה, "שטויות במיץ עגבניות!" וגם זה משהו בתור התחלה. אני מחפלא, אנו, על אותו חבר כנסת שלא ניצל את ההזדמנות כדי להפריח ב' שעת הויכוח הקולניארי סיסמה, שהייתה נכנסת להיסטוריה ומוכה אותו ודאי כי תמלוגים נכבדים. כוונתי לסיסמה כמו "הכנסת החליטה: אם מרק אז מרק ויטחו" או, לא כל החכ"ים אדישים למרק עדשים" אבל בשביל זה צריך קצת הומור וזה שנים רבות שהכנסת סובלת ממחסור חמור במצרך חיוני זה.

הכתבים הפרלמנטאריים, שדיווחו בשי' בוע שעבר על חילופי הדברים בין חברי הכנסת אורי אבנרי, שמאל תמיר ושלום כהן, "נדהמו" מסגנון הדיבור החרף ומ' ההתקפות חסרות התקדים שהוחלפו באור' לם המליאה.

מבלי להיכנס לפרטי הויכוח שהתנהל שם, הייתי רוצה להגיד כמה מילים ב' זכותם של המשתתפים בויכוח, או יותר נכון בזכותה של עברית מדוברת כאמצעי תיקשורת יעיל בכנסת. סיגנון הדיבור המתורבת" וה' "פרלמנטארי" הנהוג בדרך-כלל בבית המחוקקים שלנו תמיד סבל, לדעתי, מאנמיה וממחסור בתוצרתו העיקרית של ענף ה' לול, הביטויים "הפרלמנטאריים" החריפים השגורים בפי הח'כים, תמיד הדימו ריחות קשים של צביעות מהוגנת.

קשה אמנם לתבוע מפוליטיקאי שידבר למיקרופון, לציבור ו' להיסטוריה בכנות ובטון גלוי לב של, ב"י ניגורליבין עצמנו", אך גם "שקרים לבנים", שקרים הנאמרים, לטובת הציבור" ומתוך כורח השעה, חייבים, לדעתי, להאמר בטון ותוך שימוש מדויק במילים פשוטות ועניי' ניות, אשר יצורו בלב המאזין רושם כאילו הם נאמרים מ"כל הלב".

העדפת ביטויים חסודים כמו "לא מדבר אמת" במקום "שקרן", "לקח" במקום "גנב", "פגם אסטטי" במקום "שחיתות" וכדומה, מבטירה את רושם הצביעות אשר בה נחשדים חברי-כנסת, שרים ועסקנים גם בלאו הכי. דברים היוצאים מן הלב אינם יכולים להיות משוחררים לחלוטין מרגשות של שנאה, אהבה, קנאה, משטת ושאר היצרים בהם נמדדת מידת האיכפ'

צבוע ושמו יגאל ידיו

הבלתי חוקית של דיין בשטח העתיקות? האמנם הוא מצפה שנאמין לו כאשר הוא טוען שאין בידו לאשר או להכחיש את השמועות הרבות בדבר חפירותיו של דיין? האם לא ביקר דיין בביתו של דיין? האם לא ראה את האוסף הענק שברשותו? האמנם לא הבחינה עינו החדה במימצאים מאסיני, הגולן ומשאר השטחים הכבושים שאותם — בגלל משקלם בלבד — לא יכול היה דיין לרכוש משום סוחר עתיקות? האם איש למדע והמומחה הראשי לזהוי של תוכנית, "צפנת פענח" אשר יכול לק' בוע בודאות רבה כליכך את מקורו וגילו של חרס, לא עמד מיד על מקורם של מרבית המוצגים באוספו של דיין? האם לא חשד ששרי-הבטחון לא יכול היה להעי' ביר לביתו מימצאים שמשקלם למעלה מטונה ללא שימוש בציוד חפירה כבד ובכלי תובלה צבאיים?

האם לא טרח אף פעם לשאול את דיין למקור העתיקות שברשותו ובאיות דרך הגיעו לביתו? האם גם את המבוססות אזור, שבמהלכן נפצע קשה משה דיין ואת חפירותיו בתל מגדים, שדווחו בהר' חבה על-ידי העיתונים, מגדיר דיין כ" שמועות"? בלבד? ומה בדבר מחקר של ז'אן פרו שפורסם ב"עתיקות" והמבר' סס על חפירותיו הבלתי חוקיות של דיין? האם לא שמע דיין על מחקר זה ומחקריו של ארכיאולוגים אחרים המבוססים על שידותיו של דיין? איך אפשר להאמין שלא עמד מעולם על אמינות השמועות שהגיעו לאוזניו?

ידיו פשוט משקר כאשר הוא רוחץ את ידיו מהענין ומסתתר מאחורי הסענה של שמועות שטרם אומתו. טענתו כי בתל- (המשך בעמוד 24)

עדיין לא נרגעתי מראיון קצר שהעניק הארכיאולוג הנודע והרמטכ"ל לשעבר יג' אל ידיו למר אבינעום חיימי ("הארץ" 17.12). בענין עסקי העתיקות של שר' הבטחון. מר ידיו, אשר בהזדמנויות שור' גות הביע באופן כללי את התנגדותו לשוד עתיקות ולחפירות ארכיאולוגיות הנערכות על-ידי אנשים שלא הוסמכו לכך, הביע הפעם מספר רעיונות תמוהים למדי, אם להשתמש בלשון המעטה.

בין השאר קובע מר ידיו כי (א) בתל- גות על חפירות דיין יש לבוא לא אליו אלא אל אגף העתיקות. (ב) ארכיאולוגים שחתמו על הכרזת נגד דיין, המשתתפים פעולה עימו ע"י הסתייעות במימצאיו ל' צורך מחקר מדעי — הם צבועים. (ג) הוא עצמו היה חותם על הכרזת לו הופנה ל' מבחל אגף העתיקות ודורש ממנו להשיב אם יש אמת בשמועות הרבות בדבר פעילותו של שר'הבטחון בשטח העתיקות. (ד) אין בידו לאשר או להכחיש אם פעל דיין בניגוד לחוק מאחר ואין הוא רואה את עצמו בענין זה חוקר, משטרה, בית-משפט או אגף העתיקות. (ה) אין הוא מכחיש שבאחת ההזדמנויות (כדברי מר' מנחל אגף העתיקות שהם פושעים בגלל יחסם הסלחני לחפירות מר משה דיין, (ו) הימנעות אנשי האגף מטיפול בצורה נמרצת בשמועות בדבר עיטוקי דיין בעתיקות, עושה אותם לדעתו פושעים במקרה ששמועות אלה נכונות.

מדברים אלה מסתבר שמר יגאל ידיו עצמו הוא צבוע ושותף לעבירות של שר' הביטחון. אם עניין הארכיאולוגיה כליכך יקר למר ידיו איך הוא מסביר את שתי' קתו הציבורית במשך 20 שנות פעילותו

עברית מדוברת לא נורמלית

נאט דו בן-אמוץ ונתיבה בן-יהודה

את השלוח הזה מופיע לי לקוטיל-פרטי משלומפר, חולצה מקומטת, זוג מכנסים שלר כיות וצוחק מכולם.

שנת אנו-באנו

ביטוי הבא לציון ריחוק של מאורע או עתידות של חפץ. "אבא שלו זקן טיכו ואמא שלו משנת אנו באנו." * "הוציא מהמגירה אלבום משנת אנו באנו ויזר עליו עם זכרונות תרפ"ו."

תזדין מפה

בקשה תקיפה להשתחרר מנוכחותו של אדם. סינונימים: הסתלק, התנדף, תריס את הרגלים, יללה, החוצה, ברה, שלא נראה אותך. "יללה, תזדין מפה לפני שאני מתרגו!" * "חרס"ר מגיע! תזדיו מפה מהר!"

לכלך פ'

1) גרם לתקלה או לקילקול, חשית, חפריע. סינונימים: ביאס, חירבן. "ליכלת לנו את כל הערב עם הקונצרט הזה." * "ליכלך את טקס הפתיחה עם הנאום המחרבן שלו." 2) ביזבו "רק קיבל את המשכורת לילכלך שני הרצלים." * "הסתלקתי מהבסיס וליכלכתי שעתיים במסעדה טובה."

מויחל-טויבס (אשכנזית)

ביטוי הבא להביע ויתור על טובה שעושים לך כביכול, שרות לפניך משורת חדין שחונות יתנה ממנו יותר ממך. לא מדובשך ולא מעוקצך. א: "תראי, אם אין לך איפוא לישון הערב, את יכולה לישון אצלי. המטה שלי די רחבה." ב: מויחל-טויבס. * "הציעו לי תפקיד של מזכיר שני בשגרירות שלנו בזאמביה. אמרתי להם: מויחל טויבס."

במדור חדש זה יופיעו החל מהשבוע מילים וכי-טוים החסרים ב"מילון עולמי לעברית מדוברת". מי שרוצה לשים יד וזהשלים את החסר — תפרי!

אגנר (אנגלית) פ'

התעלם, לא שם לב, לא שת לבו אל. "מאז שראש העיר הזמין אותנו לקבלת פנים לכבוד יום העצמאות הוא התחיל לאגנר את כולם." * "עשה לה ילד ועכשיו הוא מתאגר אליה."

טיח פ'

כיסה, חיפה, העלים, "לא טיחתי שום דבר. טיח — זה לא המקצוע שלי." (גולדה מאיר, "מעריב" 21.1.72).

גובה דשא

בעל קומה נמוכה. "אתה צריך לראות את הקצין הגבוה הזה — גובה דשא בחיי." * "כל החלד הזה גובה דשא, קפץ משטיח והת' אבד."

זבל פ'

1) ניסה להשפיע, דיבר דיבורים ריקים. סינונימים: קשקש, חנטרש, בלבל את המוח, בלבל את הציצים. זיון את המוח, עשה חור בראש, נדנדו. "זיבל לנו שעתיים על הקרבה והתמדות ובסוף נחייך סוכן בטוח." * "תפסיק לזבל לי את המוח עם הציונות שלך." 2) פיתה, שידל, החניף. סינונימים: ליקק, מרח גרזי על הנשמה, שטף את המוח, זיון את השכל. "לא הפסיק לזבל לה כמה שהיא חכמה, רגישה ומיוחדת עד שעזבה לו."

שלוף ר'

בלתי מסודר בהופעתו החיצונית, מרושל. סינונימים: שלפר, שלומפר, משלומפר. "ראיתי

חשותף שלי גובה דשא אבל אנחנו מסתדרים טוב.

יכתוב אחר-כך, זה מה שהסתדרות רוצה שיכתוב, ולא חאמת". כאישור לטענתו של מרדכי הביא מני שה מייזלס, חבר ועד-העובדים של ה-נהגים, את קרעיו של מכתב, שנמצא מתגולל בחדרו של אברהמוביץ. על הנייר, שבקצהו העליון רשומה כתובתה של "ההסתדרות הכללית של העובדים של הוועד הפועל", נרשם בכתב-יד חר-

מכסם, והוא הועיק את חבריו. זכויות מנופצת. למעלה, המו ה- מסדרונות מ-135 נהגי המשאיות של אי-זור הדרום. רובם — אנשים הנוהגים ברכב כבד כבר שנים רבות. על הריצ' פה מסביב היו מסוירים שבדיו של חלון, שנופץ על-ידי אחד מהם בהתק' פת היסטריה: "אנחנו המנוצלים. לנו אין פנטהאוזים", זעק אחד. רק בקושי

כוונת אנשי הוועד-הפועל להשחיר את פניהם בציבור, הפך את עניין הפיר-סום בעיתונות לנושא נוסף למאבק: כתובתה על נוכחותו של כתב דבר במקום — אותו הגדירו נהגי המשאיות כ"מכור להסתדרות" — הועיקו הם את כתבי העולם הזה. חוליית-הכיסוי של העולם הזה, שהגיד עה לוועד הפועל וביקשה לעלות לקר מה הרביעית, בה נמצא חדרו של אבר-רהמוביץ, מצאה את הדרך חסומה. הי קריאות הנרגנות וקולות הנפץ שבקעו מלמעלה והחרידו את שלוחותו של הי בניין, יצרו את הרושם שנהגי המשאיות של סולל בונה עורכים שם קרב של ומש. אבל פניהם של הפקיד התורן ושל השומר, שישבו בקומת הקרקע, נשארו קפואים. בטון סבלני ובאדיבות שבו והסבירו לכתב ולצלם: "קיבלנו הוראה לאסור את הכניסה לעיתונאים." מה שלא עשה להם כוח השכנוע, עשה כוח הזרוע. בסביבות השעה עשר ירד אחד הנהגים לקומת הקרקע, כולו משול-הב ממהלך הערב. למראה הכתב והצלם העומדים חסמים בפתח, הסמיקו פניו

"הפושעים האלה לא נותנים לעיתונאים שהזמנו להיכנס!" בשאגה רמה זו, הועיק הגברתו את חברים שניים מהם מיהרו בעקבותיו מהקומה הרביעית לקומת הקרקע. שם, הסתערו השלושה על הפקיד שמר על דלת הכניסה וניסה להחסום אותה. הם העיפו אותו ממקומו, הכניסו פנימה את העיתונאי והצלם, שאת כניסתם ניסה הפקיד למנוע. שלושת הגברתים היו חלק מקבוצת נהגי סולל-בונה, שערכו מצור בשעות הלילה המאוחרות של יום הרביעי ש-עבר על משדרו של אוריאל אברהמובי-ביץ, יו"ר המחלקה לאגוד מקצועי של ההסתדרות הכללית. העיתונאים, שאותם הכניסו הנהגים השוכתים בכוח, היו אנשי העולם הזה. קרב. מאבקם של נהגי המשאיות של סולל בונה, לא היה קשור בענייני שכר בלבד. חששם של הנהגים מפני * מכיוון שסנה הוא הח"כ היחיד של מק"י, יוכל לחזיק בשם זה בכנסת, אם יוצה בכך.

אברהמוביץ מצווה על הצלם להסתלק — היא היד שכתבה

אור מהלך העניינים באותו ערב, וחי סיבות לסערת הרוחות ולהתנהגות האליי-מה. כתב-היד, טענו הנהגים, הוא כתב-ידו של אברהמוביץ עצמו — שהכתוב את הדיווח לדבר. תיאור זה, ככתבו וכלשונו, הופיע אכן למחרת היום בעיתון דבר. "העיתונות נגדנו", רטנו הנהגים, ש"חשו עצמם מקופחים. "הזמנו את הי טלוויזיה כי שתבוא ותצלם, והיא לא באה. אנשי בחצי היום של קול ישראל אמנם באו והקליטו את מה שהלך פה — אבל לא שידרו. ומה שכבר מחפרסם — זה מה שהסתדרות רוצה שיחפרסם, ולא הצד שלנו."

הצליחו חברי הוועד שלהם לרסן את זעמם הגואה של הנהגים, על 250 הלי-רות שזכו ממשכורתם. "פתאום, בלי שום הודעה מוקדמת אנחנו מקבלים את חלוקש של המשכורת — עם 250 ל"י פחות." טען חבר הוועד בזעם. "הולכים לברר לאיפה נעלם הכסף — אבר-רהמוביץ אומר שזה לא הוא, אלא האיגוד המיקצועי. האיגוד המיקצועי אומר — הוועד-הפועל. אף אחד לא יודע מי לקח את הכסף — רק הכסף נעלם." "טוב שבאתם," קידם מרדכי פואד ברוך בעל השרירים את הכתב. "גירש" נו מפה בכוח את כתב דבר. לא רצינו שיחיה פה. אנחנו יודעים שמה שהוא

הנהגים שהשתלטו על חדרו של אברהמוביץ היד שגירשה —

אשדוד

אנאטומיה

של שחיתות

עולה רוצה לעזוב את דירתה. הוא היה פונה לעזוב, משלם לו כדי שלא יחזיר את המפתחות לעמידה, אלא ימסרם למי שהיה אחר. בכסף שהיה מקבל מאותו מישהו אחר, היה המתווך מתחלק עם שותפיו.

החווה אצל עורר-הדין היה בלון אחד גדול, וחצר כל ערר. הוא נועד רק להרגיע את חששות המשפחה העוזבת, ולשמש נשק נגדה למקרה שתתחרט לאחר מעשה. גם קניית הרהיטים, בחלק מהכסף, נועדה לשמש טריק משפטי המאפשר צל של אחיזה חוקית בדירה.

במקרים שמשפחת עולים עוזבת היתה מסרבת לשתף פעולה עם המתווך, היה הלה פשוט ממתיק עד שעזבה — ואז מכר נוס משפחה אחרת לדירה — אף ללא המשפחה העוזבת.

אולם כיצד הצליחה גם חברת עמידה שלא לדעת, לא לראות, ולא לשמוע, על המסחר הפורח שהתנהל ברכוש הציבור שהופקד בידיה?

זאת, מן הסתם, תעלה חקירת המשטרה.

למה כעס

צידקוני?

הארץ כולה סערה. זה עתה התפוצצה שערוריית שוד הדירות באשדוד (העולם הזה 1798). החשודים הראשונים בקבלת שוחד, כדי למסור דירות עולים לאזרחים ותיקים, נעצרו על-ידי המשטרה, והעיר הונת כולה זעקה חמס על פרשת שחיתות

איך בדיוק בוצעו עסקי הדירות המדימיים באשדוד — ואולי לא רק שם? אם ללמוד מהמקרה של משפחת טור בול — הרי שהקורבנות לא תמיד ידעו אפילו שמסבנים אותם.

לאחר מספר חודשים בישראל, החליטה משפחת טובול, ששוכנה עם הגיעה לארץ, בשיכון ו' באשדוד — לחזור לצרפת. הם רק החלו בהכנותיהם לעזוב, כאשר בדירתם הופיע גבר שהציג עצמו כמתווך דירות, גילה לבני הזוג כי שמע על רצון נם לעזוב, וכי יש לו הצעה מצויינת בשבילם: אם יסכימו למסור את הווילה שקיבלו למשפחה אחרת, יקבלו תמורת זה כמה אלפי ל"י טובות.

הכל כשר. בורג' טובול ואשתו, אס" תל, לא הבינו כיצד יש ביכולתם למסור את הדירה, השייכת לעמידה, למשפחה אחרת. בדיוק כמו שלא הבינו מהיכן נודע למתווך על רצונם לחזור לצרפת. אולם המתווך הרגיע אותם שזה לא רק אפשרי, אלא גם רשמי וכשר. והראיה: החווה ייערך באופן רשמי, אצל עורר-דין.

כעבור ימים ספורים הביא המתווך — שהוא אחד החשודים בחקירה המתנהלת עתה — לביתם של הטובולים את יעקב אלקובי, אלקובי, נהג מונית צעיר, התרשם מיד מהדירה, על המקום סוכם כי

יעקב אלקובי ליד דירתו בהווה — מלבד הנוכחים

אסתר טובול ליד דירתה בעבר — כולם דפוקים

נוספת שנחשפה — כאשר לפתע התפרסם בדבר מאמר מפתיע.

זעם צידק. המאמר, שנכתב על-ידי דני צידקוני, חושב אשדוד וסופר דבר באיזור הדרום, יצא בהתקפה נמרצת — על המתקפים: "פרשת הדירות". כתב צידקוני, "העמידה בצילה עיר שלמה, שחוסנה החברתי איננו הצד החזק שלה. אווירה מכוערת של לחשים, רינונים, והשר מצות נשתררה בעיר, שגם מכובדיה שכו את הכלל שכל עוד לא הוכחה אשמתו של אדם, הוא חף מפשע — והם ממהרים לשפוט עמיתיהם בשמחה."

לאחר שהקורא הלא-ביקורתי-במיוחד עשוי היה להתרשם, אם כן, שהעצורים נעצרו בגלל לחשים ורינונים, ממשיך צידקוני בועם: "אם לשפוט לפי מה שלוחשים באוזני יריבים זה על זה, הרי המסקנה היא שכמעט אין איש ציבור או עסקן נקי באשדוד."

וכאחר שמסקנה כזו היא אבסורדית, הרי ברור, לאותו קורא, שכל הלחישות הן שקר אחד גדול.

וכיצד מתאר צידקוני את התפוצצות הפרשה: "אדם שעבד בתפקיד ניהולי בסניף עמידה, ושנגדו היו לחברה תלוי נות, דיווח למנכ"ל החדש, מה כבר אפשר להאמין לאדם, נגדו היו לחברה תלונות? מקסים עוד יותר הניסוח האלגנטי שמצא צידקוני לעצם פרשת השוחד המוזעזת עצמה: "חלוקת דירות לתושבים ותיקים

אלקובי ישלם למשפחת טובול 5,000 ל"י. 1,500 ל"י תמורת הרהיטים, ו-3,500 ל"י תמורת הדירה. התכורה פנתה לעורר-דין, שערך על כך הסכם רשמי. אלקובי נכנס לדירתו החדשה, ומשפחת טובול עברה לגור, עד נסיעתה, בדירת קרובים בסמוך.

לא אשמים. ואז, אירעו שתי תקלות: אחת — משפחת טובול שינתה דעתה, החליטה להישאר בארץ. השנייה — פרשת הדירות באשדוד התפוצצה החוצה. מוכן שכאשר פנו בני הזוג טובול בבקשה לאלקובי להחזיר להם את דירתם, נענו על-ידו בשלילה. אלקובי יודע שאם יידרש רשמית לפנות את הדירה, יאלץ לעשות זאת: "לא תהיה לי ברירה, ואע"זוב" הוא אומר. "אחרי הכל, בגלל זה שילמתי מחיר כל-כך נמוך בשביל הדירה — בגלל שהיא בעצם לא שלי. אני רק מקווה שזה לא יקרה לי, מה אני יכול לעשות?"

מדוע אין הטובולים תובעים רשמית את החזרת דירתם מאלקובי? "עשינו דבר לא בסדר", אומרים הם. "אמנם אנחנו לא אשמים, לא ידענו מכלום. אבל בגלל החקירה, יותר טוב שנשב עכשיו בשקט. באי גם אנשים שהם חברים של המתווך, אמרו לנו שנהיה בשקט. אחרי-כך יסדרו לנו הכל."

הכישרון שרא לדעת. השיטה, מס' תבר, היתה דומה במרבית המקרים: המי תוזר קיבל מידע משותפיו בעמידה איזה

ספוט טוטו

12X21X

תושב לוד זכה השבוע

190 אלף ל"י

*** מינימום פרסים**

360 אלף ל"י

*** מינימום פרס ראשון**

150 אלף ל"י

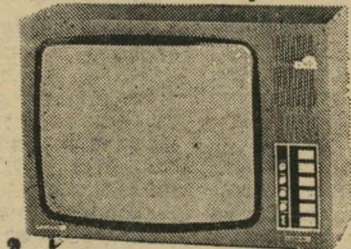
עשו לך מנהג קבוע - מלא טוטו כל שבוע!

לבחירתכם!

מבחר דגמי טלוויזיה אמקול

עם מסך ברוחב 24" ו-20"

מבחר צבעים מותאם לקליטת U.H.F ו-V.H.F

לי תמכורק אמקול

יתרו חשווב: שרות אמפא

"מספיה" א' החברים הפורשים

מכות במסיבה. היה זה לאחר פיה סום מאמר ההגנה הגלגל. כאשר אירעה תקרית. נלחבת לא פחות. בין צידקוני לכתב ידיעות אחרונות בדרום. דוד אפל. לידיו של אפל הגיע מידע מעניין מאוד. היה זה פרוטוקול מספר 180 של ועדת בניין ערים של מחוז הדרום, מיום 9 לינואר 1972 — שבועות ספורים לפני פירסום מאמרו של צידקוני בדבר. אחד מסעיפי הפרוטוקול: "דני צידקוני, מרחוב דרור 2 באשדוד. בעל חמש גפשות, סופר דבר, אשתו מורה לאנגלית. מבקש להשתקע באשדוד. הוחלט להציע לו הלוואה עד סך 25 אלף ל"י."

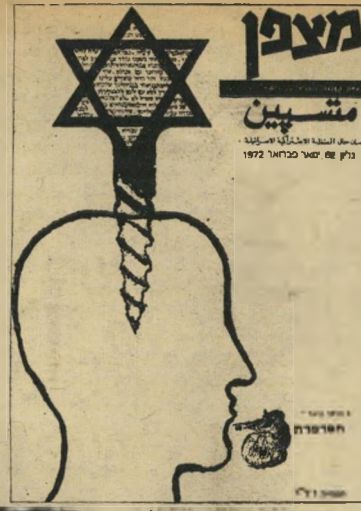
היה זה מרגיז כנראה. כי בעת מסיבת העיתונאים שקיים ראש עיריית אשדוד, צבי צילקר, בעניין פרשת השוחד, הסתער צידקוני על אפל, ורק בעזרת הנוכחים הגדמים שוחרר אפל מזרועותיו של צידקוני. אפל הגיש תלונה למנהל דבר. כשנתבקש צידקוני להגיב על הפרשה, השיב: "אינני מוכן להגיב על הנושא."

אירגונים

אמבה פוליטית

פילוגים במצפן אינם תופעה חדשה. מאז הוקם "הארגון הסוציאליסטי הישרא"

בתנאים נוחים. לפי הגדרתו, זוהי, כפי שקוראים לכך ב"רגון הישראלי הרגיל, פרוטקציה."

"מספיה" ב' והחברים המתפלגים

ל"י. (אס"י) הנקרא על שם הבטאון בסטנר סיל שהוא מוציא אחת לחודש בקירוב, הוא דמה לאמבה פוליטית. אחת לכמה

מסתם מחזה סאטירי - הופך לאישו.. עגל

הזהב לשעורוייה ציבורית חדשה

הצנזורה יוצאת לעזרת אלוהים

לחודשיו את תאריך הצגת הבכורה. בשיחת הבחנה נוספת, הסביר המזכיר כי הטקסט בסדר, מלבד אליו תיקונים קלים. היה זה רק לאחר שנסיימה העבודה על המחזה, והושקעו בו כ-40 אלף ל"י, כאשר מהמועצה הגיע מכתב נוסף — חתום על-ידי הצנזור הראשי, לוי גרי — הפוסל את ההצגה. בשיחה עם המזכיר, גילה פירסט הנדסה כי המועצה מתנגדת לקטע השיחה עם אלהים.

מ* * * הו הקטע הנורא שהבהיר כד כך את הצנזורה? ההלן חלק ממנו:

פגישה עם אלוהים

משחתפים: המלאך רפאל — רציני ומי כובד, מדבר בתקיפות מסוימת ומחוך הכרת ערך עצמו. הרב פפירוש — ערמומי, זריז, דיבורו מלווה בתנועות ידיים. אלוהים — טיפוס קצת תמהוני. התנהה

כ? הקולשומרל התחיל מכך, שחבר הסתדרות נאמן בשם בית-הלחמי קרא במיקרה כעיתון. בשעת מנוחת הצהריים, כי הצנזורה אסרה את הצגת עגל הזהב. בית-הלחמי נחרד, שכן עגל הזהב אמור היה להיות מוצג, באותו ערב, בביתו — מרכז התרבות של מועצת פועלי חיפה. ובית-הלחמי היה לא אחר מאשר מנהל הבית.

בית-הלחמי לא ידע חוכמות, אם כתוב בעיתון — אז זהו זה. אמנם הוא לא קיבל כל הוראה מהצנזורה. וגם כאשר פנה למשטרה בנידון, נענה על-ידי מישור עם קצת שכלישר ללמשטרה אין כל הוראה בנידון, ומשום כך לא תפעל. אך כל זה לא הרחיש את הגבר, ארבע שעות לפני תחילת ההצגה, הודיע הצנזור מטעם עצמו שלא ירשה העלאת ההצגה. המפקים והשחקנים הקימו זעקות-איי מים — לשווא. הוועק גם הבוס של בית הלחמי, אהרן ברזילי, יו"ר מחלקת התרבות של מועצת פועלי חיפה — וגם הוא החליט שהוא אוסר את ההצגה. לאחר דין ודברים, התרכך, הירשה את העלאת ההצגה, באיחור של כשעה. אך — רק בפני המזמנים, שהיו חברי ועדי העובדים ועם קני הסתדרות מקומיים. למכור כרטיסים לקהל, לא הירשה הממונה על התרבות. היה זה שיאה — בינתיים — של טרגי קומדיה אומללה, שבה חברי יחדיו עסקי חיפה האדומה והצנזור למחות של מדינת ישראל, כדי להגן על ריבון עולם. בתהי חשב בצורה שבה הם עשו זאת — תוך התנהגות שעורוייתית, רמיסת חופש הדיר בור ופגיעה בנחול שלטון תקינים — ספק אם ריבון עולם לא היה מחתר על שירור חייהם הטובים. כתוצאה מהתנהגותם האמי ללה, עומד, ככל הנראה, עגל הזהב להפוך מסתם מחזה סאטירי טוב, למעין מהדורה שנייה של מלכת האמבטיה — לפחות מבחינת השעורויית שמסביבו.

* * *

כ תב את המחזה מהנדס לכימיה העובד במשרד הביטחון, בשם רמי רוזן, זאב פירסט, (25) געבר רכז התרבות של הטכניון, קרא את החומר, החליט להעלות את ההצגה, מכר את מכוניתו כדי לממן את ההפקה, לקח גם שותף בשם שמואל הרוש. בשלב ראשון, שלח פירסט את המחזה לצנזורה. כעבור מספר חודשים, קיבל סוף-סוף תשובה: מזכיר המועצה ביקש

שחקני "עגל הזהב" וקהל ב"ביתנו" בחיפה *

מה שאסור לציבור, מותר לילדים

גוחו איננה אחידה, אלא משתנית בהתאם לטקסט. המקום אישם ליד הכותל או סתם קיר ישן... נבנס אלוהים, לובש כובע צילינדר, חולצה צבאית של סגן-אלוף וחצאית, בידו

* במרכז הבמה, המפיק זאב פירסט, מסביר לקהל את סיבת האיחור.

חודשים מסתכסכים ראשיו המעטים ומתי פלגים. כעבור זמן מתפלג כל פלג בעצמו. כאשר נפגשים שלושה אנשי מצפן לשעי בר, הם מייצגים חמש תנועות ושבע ידיעות פוליטיות וחברתיות שונות.

הפילוג האחרון שחל בארגון קיקיוני וקיצוני זה, שאנשיו שוללים את קיום ישראל כמדינה עצמאית, דוגלים במדינה על-לאומית בה ישלטו הערבים. שבר את כל השיאים, היה זה אחרי שהסניף היריר שלמי של הארגון, בראשות אריה בובר, שנתמך על-ידי הסניף החיפאי, נסר מעל הסניף התל-אביבי המונהג בידי חיים הנגבי ועודד פילבסקי.

הרקע לפילוג היה רעיוני. אנשיו של בובר רואים את עצמם כטרוצקיסטים. הם ניסו להביא להחלטה לפיה יהיה מצפן אר"י (המשך בעמוד 23)

רפי נתן בתפקיד אלוהים

איך נפטרים מעם של נודניקים

רפאל: תקוע איתנו?! אתה תקוע איתנו?!?!?

פפירוש: אולי אנחנו תקועים איתך! ועם הדיברות שלך! ולזה אתה קורא צדק!?

רפאל: צדיק אתה ה', אבל משפטים אדבר אותך! איפה היית כשנרדפתי בתל-גיבורים?! למה לא הופעת או לעזור?!? פפירוש: בדיוק כך! אם יש עגל — יופיע מיד!?!?

אלוהים: (צוחק) מה אומר לך, ביאליק. נמאסם עלי אני עוזב אותכם.

רפאל: אתה לא יכול, יש לך ברית איתנו, פה!

פפירוש: אנחנו כולם כאותו...כפר. אלוהים: ברית?? לי יש ברית איתך כס?? זה חדש בשבילי.

רפאל: אתה רוצה שאני אוכיח לך... (עושה תנועה).

אלוהים: טמפלר, טמפלר המלאך, אני מבקש אותך... אמנם אתה איש שראה את העולם ומכיר את תרבות צרפת, אבל בכל זאת...

פפירוש: ריבוננו של עולם, בוא לא נקרא לזה ברית, הבה נאמר שיש בינינו צירוף אינטרסים. הסתדרנו אלפיים שנה. רפאל: זה יהיה צעד פזיו מצדך לעזוב אותנו. לא שאיכפת לי במיוחד, אבל אתה לא תרחיק לכת בלעדינו.

אלוהים: לא איכפת לי להישאר במקום, העיקר שתדרו ממני.

רפאל: וזהו! שעורוייה!! (לפפירוש) שמעת איך הוא מדבר?! (לאלוהים) תגיד לי, מי אתה בעיניך?!

פפירוש: (מרגיע את רפאל) דוקטור רפאל, דוקטור רפאל, למה לך להתרגן, בשביל מה? אתה רוצה לקבל הארץ עטק? תן לו ללכת, שילך. מה זה, חסרים כבר אלילים בשוק?!

רפאל: אתה צודק, הוא ממילא קיים רק בחוזה שלי.

אלוהים: (ארוש) ואתם, אפילו בקצה חודעתי אינכם קיימים. (פונה ללכת) גר! אה איך תסתדרו בלעדי.

פפירוש: (בניגון חסידי) ריבוננו של עולם, אולי אתה לא יודע, אבל אנחנו מסתדרים בלעדיך מאז ימי בראשית.

בהופעת הבכורה שלה. ישראלית חדשה.

סטלה עמרם מנסה כובע שוטרת, בחנות התחפושות תל-אביבית. מימינה בעל החנות, משמאלה, שותפתה לדירה, נערת דיוגנוף ביאטריס שוורץ. סטלה שחורת-השיער וחומת-העיניים וביאטריס הבלונדית וכחולת העיניים מהוות צמד מרתק. השתיים תופענה יחד בצילומי עירום תת-מימיים, ב„שטרן“.

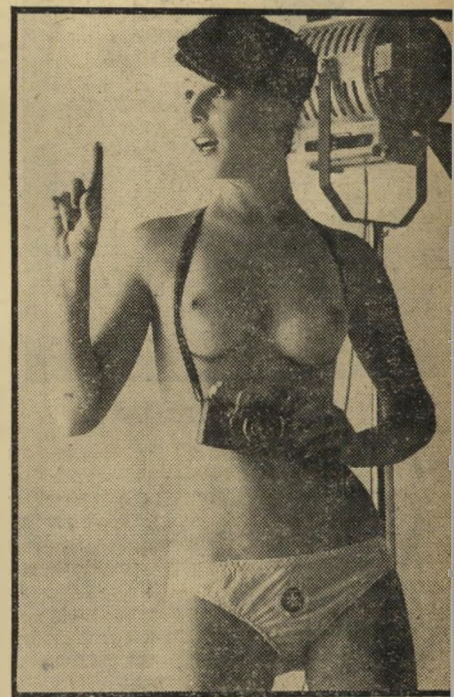

המזכירה השקדנית. תחפושת חסכונית ופשוטה, דורשת מינימום אביזרים. השגיחי רק שהעניבה לא תהיה קצרה מדי.

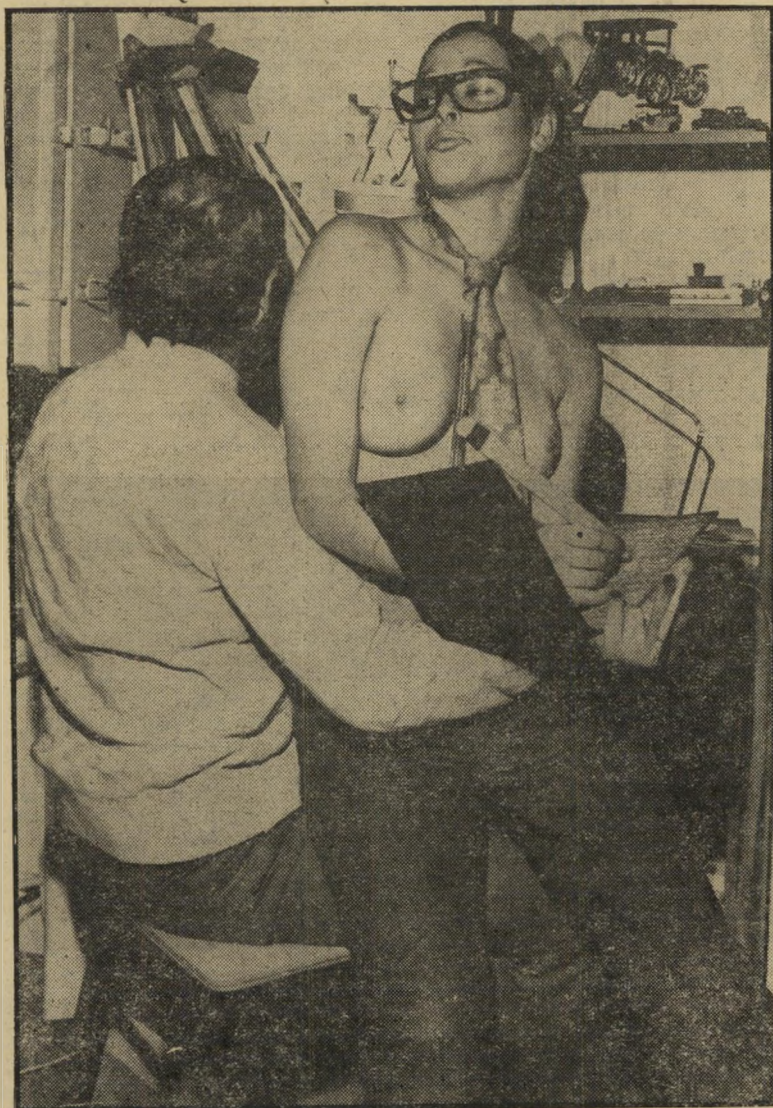
האם שברת לעצמך את הראש, בימים האחרונים, למה אפשר להתחפש בשבוע הבא — כך שזה לא ייראה כמו חזרה עצובה על כל הפורמים שעברו? לסטלה עמרם יש כמה רעיונות מרעננים בשביליך. שוביילב ממש, אפשר לומר.

הרעיונות עצמם הם אולי לא מקוריים ביותר, אבל על סטלה הם נראים חדשים בהחלט. בת 18 וחצי, עובדת כיום סטלה — ילידת ספרד ובת להורים חיי פאיים העובדים כפקידי ממשלה — בבוטיק תל-אביבי.

אבל ברור שזה רק בשביל בינתיים. עם הכישרונות הטבעיים שלה, אותם היא מפגינה בשורת התחפושות שהיא מציגה, אפשר בקלות לנבא את המשך הקריירה.

הצלמת. תחפושת ישנה בלבוש חדש. לכל ישראלית שתתחפש כך, מובטח תור של קליינטים נרגשים מול המצלמה שלה.

המזכירה המופתעת. תחפושת המאפשרת קצת, אקשן: העלמה מתחפשת למזכירה שקדנית, המופתעת כשהבוס עוטף אותה לפתע. מהתבט פניה נראה בבירור, כי אין לה שמץ של מושג מה הכניס רעיון מדחים כזה לראשו.

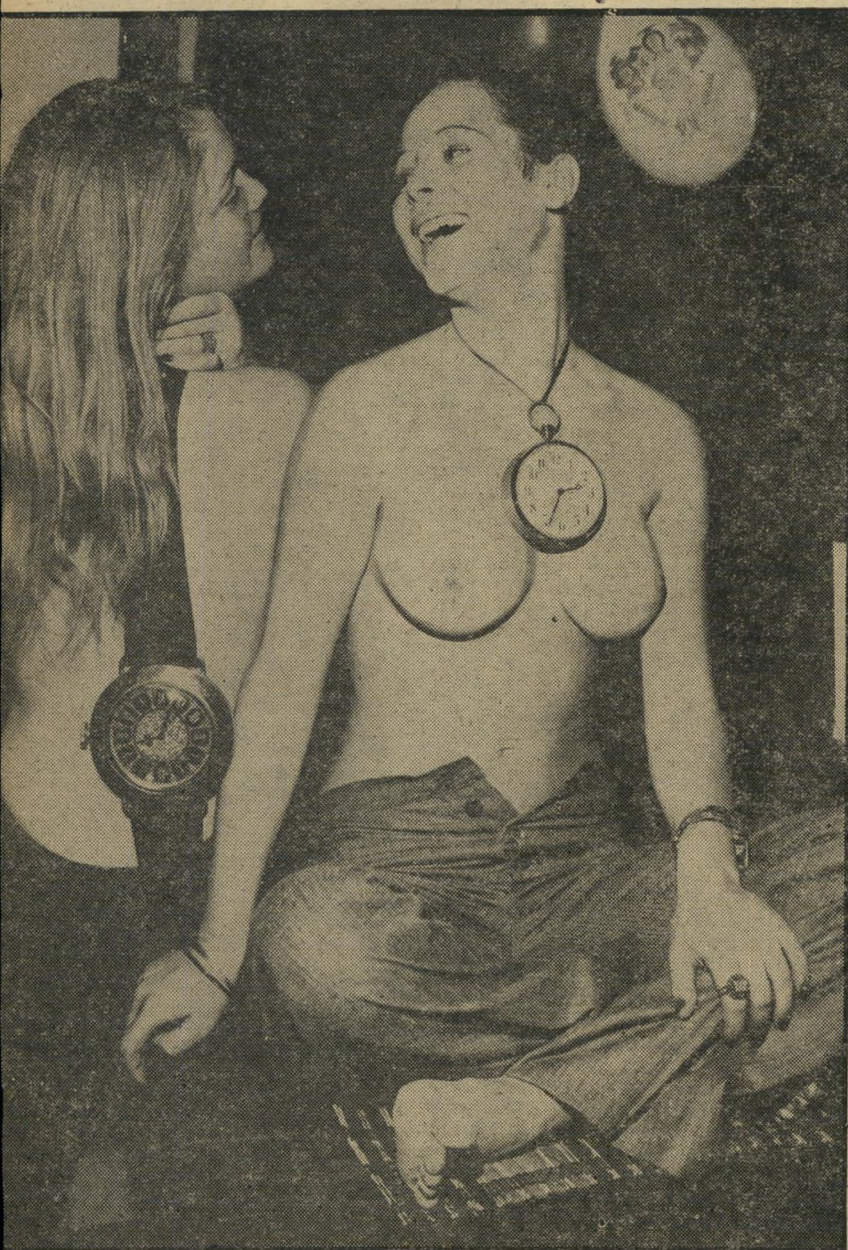

הקלסה. כליגורית רומאית, עושה סטלה רושם נוראי ביותר בהבעתה הקישחת.

מה
הדאיתו

מיס-דיינות. התחפושות הפופולארית ביותר — מסיכה של דיון, כשמתח-
תיה — רטייה אמיתית על הפרצוף האמיתי. למטה: סטלה וחברתה
ביאטריס מתחפשות ל־ נכון: שעון. כאילו אין שם מספיק דפיקות-לב
בלי השעונים. מימין: תחפושות נזירה, נאה במיוחד לתמימות-דרך.

מציגה דוגמנית

סטלה עמרם.

תחפושות

מעוררות

לפורים.

כשהיא

חושפת

את

שׁוֹשֶׁתִי לֹא

לֹא חֲשׂוֹדֶשׁ

צילינדר, פרפר, סיגר ומקל — ואת יכולה להיות שחקנית. פרצופה הנייטרלי של סטלה גמיש להפליא, מסוגל ללבוש תבעות אין ספור, להתאים עצמו לכל הופעה — מנזירה ועד נערת-שעשועים. מה שמטריד אותה, זה שממעיטים להבחין בפרצופה, מתרכזים נמוך יותר.

חובבת הספרות. גם את יכולה להתחפש לנערה שקטה ורצינית, המתכוננת לערב שקט בביתה, עם המיקסרת האהובה וספר טוב. סטלה, שאינה לובשת חזייה לעולם, צולמה לאחרונה, מרוחה בשוקולד, כפירסומת לחברת שוקולד. הצילומים יצאו כל כך נועזים, שנגזזו בינתיים. גם בלי שוקולד, ובלי עירוס, יוצאים תצלומיה של סטלה נועזים.

האלילה. כל מה שעליך לעשות, כדי להצליח בתחפושת זו — הוא להתעטף בכל גלימה ישנה או וילון מיותר שתמצאי בבית. ולחביא איתך גם, כמובן, גיזרה כמו של סטלה. בעת התצלומים עבור ה„שטרן“, שנערכו בשארם, ראסינסראני ונקודות נוספות, קבעו צלמי העיתון, מהגדולים באירופה, כי יש לה אחת הגיזרות היפות שראו מימיהם, וחזה מושלם שקשה למצוא כמותו ברחבי היבשת המשופעת דווקא בגיזרות לא רעות. גיזרתה זו תופיעה, ב„שטרן“, בסידרת תמונות עירוס תת-מימיות מרחיבות.

(המשך מעמוד 19)

גון טרוצקיסטי השייך לאינטרנציונאל הרביעי. כאשר נדמה היה להם כי אנשיו של הנגבי בתל-אביב פותחים את החברות בארגון בפני "אנארכיסטים אנטי-מארכיסטים", הם קבעו כי בכך הוציאו אנשי סניף תל-אביב את עצמם מהארגון. **החברים הפורשים והחברים המתפלגים.** יתכן וגם פילוג זה לא היה מעורר הדים, לולא השתתף כל אחד מה צדדים להחזיק בשם הארגון. כדוגמה הפילוג במפלגה הקומוניסטית הישראלית בזמנו, בעקבותיו ניסה כל פלג להחזיק

הנגבי
בובר
"לא לאחו עיניים!"

בשם "המפלגה הקומוניסטית", מחזיק כל פלג של אנשי מצפן בשם "הארגון הסוציאליסטי הישראלי". כך אירע שהחודש הופיעו שני בטאור נים, הנושאים שניהם את השם מצפן, גליון 62. העורך של שניהם אמר להיות עורר פילבסקי והמו"ל, הד"ר משה מחובר, כל מצפן טען כי רוב חברי א"ס" תומך בו. טען מצפן של בובר: "אחרי למעלה משנה של ויכוח פנימי, פרש משורות הארגון מיעוט מבין חבריו. פרישה זו מהווה ציון דרך רבי-משמעות בהתפתחות הרעיונית והארגונית של א"ס".

קבע מצפן של הנגבי: "אין להכחיש: כוחו של הארגון הסוציאליסטי הישראלי לי — הידוע בשם מצפן, לא היה גדול לפני הפילוג. עתה ספג מכה שהחלישה אותו יותר".

איחל מצפן של בובר לאנשיו של הנגבי: "לא נותר לנו אלא לאחל לחברים הפורשים הצלחה בדרךם".

תבע מצפן של הנגבי: "אנו קוראים לחברים המתפלגים לחדול מן הנסיון לאחו עיניים. זכותם לבחור להם את דרכם, אך חובתם לאזור אומץ ולהופיע בשמם המלא".

אין יוכל הלניניסטי-מארכיסטי הישראלי לי המצוי להבדיל בין מצפן למצפן? — ששט מאוד. מצפן הטרוצקיסטי עולה לירה אחת. מצפן האנארכיסטי רק 75 אגורות.

עסקים

מה זה מוסך?

מתי מוסך הוא מוסך — ומתי איננו מוסך?

דוד ארליך הואשם בבית-משפט השלום בתל-אביב בניהול מוסך ללא רשיון מטעם משרד התחבורה. קם סניגורו, וטען בפני השופט, יוסף מבוריכה: "העסק של מרשי איננו מוסך בכלל".

"או מה זה?" תמה השופט. השיב הסניגור: "בית-מלאכה לתיקון מחפרים".

היה זה יותר מסתם מישחק במילים, הפקח של משרד-התחבורה, שביקר במוסך, העיד שאכן היו במקום מחפרים בלבד. עם זאת, טען, מחפרים הינם טרקטורים לכל דבר. ומקום שבו מתקנים טרקטורים, הוא מוסך לפי החוק.

צעדו הבא של ארליך: להביא עדים, ביניהם מומחים של משרד העבודה, שיר כיחו כי מחפר איננו טרקטור. יסתמכו, בין היתר, על העובדה הפשוטה הקבועה בחוק: טרקטור חייב ברשיון-רכב, וכפוף למשרד התחבורה. מחפר — איננו חייב ברשיון כזה, וכפוף למשרד העבודה בלבד. בתום העדויות, יצטרך כבוד השופט להחליט: מה זה מחפר, מה זה טרקטור, מה זה מוסך, ולבסוף — איזה מוסך מנהל בעצם דוד ארליך?

רחל מרחלת על כל העולם

בארץ פוקה הוא שם דבר. מסתבר שהוא מיספר מוכר גם באירופה — ולא רק בגלל שהוא יצא שם עם ידידה טובה שלה, אלא בגלל. טוב, כאילו מישו פיקס בכה. עד כמה שהביקור של הנרי וכריסטינה בישראל הוא היסטורי, אתם יכולים ללמוד מהסיפור שנופץ בימי אמה שלי — ושעד היום אני לא יודעת אם הוא נכון או לא. סיפרו או, שהסבא של הנרי הנוכחי — הנרי פורד הראשון, מייסד השושלת,

כריסטינה פורד

שהיה אנטישמי לא קטן — הביע את רצונו לעזור למימון פעולותיו של אירגון נאצי אמריקאי, שמע זאת מלך יופני הקולי-נוע דאז, פוקס ("פוקס המאה העשרים") — שהיה יהודי בעל הכרה — ומיהר לי שגר, באמצעות שליחים, את ההודעה הי באה לממציא המכונות: "אם יעזור פורד לאירגון הנאצי, יקדיש פוקס כל שבוע קטע ביומן שלו, שהוקרן ברחבי העולם, לצילום של תאונת-דרכים, והקטע יסתיים בקלוז'אפ של סמל פורד שבחרטום חמי כוננית ההרוסה. היה זה אחד המקרים המעטים, סיפרו או, שפורד הגדול, שהיה עקשן כפרד, נכנע. ועכשיו, אברהם המלצר מעיז לשלוח את הנכד ריקם. נו, אז אני שואלת אותכם,

אחר מכן לדירת-הפאר בהולדטון בתל-אביב. בין סיורים ברחבי הארץ, שכללו ביקור ב"כפר רופין ובתעלה, הספיקו הפורדים ליהנות מארוחת-ערב אצל ג'וליה מאיר, בי מעונה הרשמי בירושלים, אצל אבא אבן — כנ"ל — ואצל טדי קולק, ובניגוד ל"שניים הראשונים, שהאכילו את האורחים בעזרת שירות קייטרינג, הכין טדי קוקטייל קולינארי ותברתי: ארוחת אינטימית כי זאת, קציצות וכו', ככה מכל הבא ליד. וחברה מעורבת — יהודים, ערבים, ככה מכל הבא ליד. ומובן מאליו שהפורדים לא יכלו להח-

אין שולחן פנוי בשביל הנרי פורד

מיץ את משה דיין, וביקרו בביתו בשר בת אחר הצהריים, התקבלו עלידי המארחת, אהרונה דיין, ופגשו את כל ה"פלפלים של צה"ל, ואם דיין, או ברור, שגם בן-הדיין, שקיבל אותם בביתו הי תל-אביבי.

ובין ביקור לביקור הספיקו בני הזוג המפורסם לחגוג גם את יום השנה השביעי לנישואיהם. זהו מזל של מיליונר, אפילו כשהוא בא לביקור, צריכים לתת לו מתנות. במקום להיפך, בני הזוג קיבלו מנורה עתיקת ימים, שיגאל דיין בכבודו ובעצמו בדק את עתיקותה, וכד עתיק, ועוד כל מיני דברים עתיקים.

מי שנדפק מכל הביקורים הנחמדים הי אלה, היתה כריסטינה, לגביה, היה הביר קור כישלון מוחץ. היא באה לכאן, אחרי הכל, כדי לקנות קצת בדיעור ופרוות — ולא הספיקה כלום, מרוב סיורים. שלא לדבר כבר על כך, שמכל ערימות היה לומים שהיא הביאה איתה, היא לא ענדה אפילו תכשיט אחד כאן ("לא נעים). ארץ כזאת, כולם חיילים, לא מתאים כאן תכשיטים ("רק העובדה, שמישראל היא תצא עם בעלה לארבעה ימי שופינג בי פאריס, מנעה בעדה מלהפוס ייאוש.

אבל כבת-אצולה אמיתית, היא המשיכה להיות נחמדה למרות הקשיים. הודתה כי שימחה לפקוקה הירש, שזכר לשלוח פרי חים גם לקינג דייוויד וגם להולדטון, וגילי תה למלוים הישראלים שלא יחשבו שרק

אני מסופקת אם בכל העולם הגדול והרחב, קרה לו איפעם דבר כזה. הנרי פורד, מיליונר כפול אלוהים יודע כמה, ואחד האישים המפורסמים בעולם, הגיע, באחד מלילות השבוע, לי פיאנו-באר שלפחה נמל תל-אביב הישן. הוא לא היה לבד, חס וחלילה. היו איתו אשתו היפהפייה, כריסטינה, וקבוצה שלמה של בעלי שמות מפוצצים. אבל כל השמות לא עזרו. אברהם, המלצר, משך בכתפיו בשלווה, בישר לי קבוצה הנכבדה שהוא מצטער, אבל אין מקום יותר, שיחכו עד שיתפנה שולחן.

אבל זה הנרי פורד, מאמריקה, לחש באוזנו מלווה ישראלי מוכה תדהמה. "בי סדר, בסדר, אז זה הנרי פורד?" השיב אברהם — ואם העלה בו השם הנורא תגרשות ויראת כבוד, הרי שהוא הצליח להסתירם בצורה מושלמת — "אז מה אתה רוצה שאני אעשה? שיחכה. תיכף אלך לראות אם אפשר לסדר לו אולי שולחן נוסף".

הנרי פורד לא חיכה. אינני יודעת אם מישוה במשפחתו נאלץ, בשלושת הדור

הנרי פורד

רות מאז המציא סבו את המודל טי ש"י שניה את פני העולם. לעבור חווייה מרתקת דומה — להתמין שיתפנה שולחן באיזה מקום בשבילו.

אולם דם כחול מתגלה בשעות הכרעה גורליות: פורד הגדול לא התרגש מה סירוב. לאחר שהוסברו לו דברי אברהם, אחד מיקרא ושניים תרגום, העלה רעיון מבריק: לנסות לגשת למקום אחר. הפי מליה סבבה על צירה, פנתה לקינגס קלאב הסמוך. שם, הצליח המנהל, האמרן מר-קו תורגמן, למצוא מקום לחבורה בלי בעיות. אבל, מדווחים לי יודעי דבר, גם הוא לא נראה נרגש במיוחד מהאורה הי נישא. הישראלים האלה.

אבל מלבד זה, היה הביקור ההיסטורי של אילי-המכונות האמריקאי בארץ בסדר: הגברת והאדון פורד הגיעו לישראל בי יום ראשון, ומיד הוצמדה להם המכונות הירוקה-כהה מדגם פורד קונטיננטל — שהיא הקאדילק של מפעלי פורד, ובה משתמש בין היתר הנשיא לשעבר ג'וני טון — של מנהל חברת הביטוח מנורה בארץ.

המליונר, שתקציב חברתו עולה פי ארבע על תקציב מדינת ישראל, עבר, עם 24 המזוודות — רובן של רעייתו — ועם המשרתת הפרטית הפינית — כולה בלעדית של רעייתו — למקד דוד בירושלים, ולי

בני ברמן והאמריקאית

חלן ברמן, שטיפלה, אם אתם זוכים, בחיות בגן-חיות. במקומה, הוא הביא איתו לארץ את לינדה ארפ, אמריקאית צעירה, בעלת שיער חום ועיניים כחולות, שמופיעה יחד איתו מאז שנפגשו.

ואל תשאלו איפה הם נפגשו. זוכים רים את השיר, הפופולרי בזמנו, של בני, רגל מעץ! אז תצחקו תצחקו, אבל בני ולינדה הכירו לראשונה במועדון בשם רגל העץ.

ואל תקפצו לשום מסקנות. הם רק מופיעים יחד, וידידים. לא חתונה ולא בטיח.

הבדיחה הגדולה אירעה לבני דווקא מיידי לאחר שחזר לארץ. הוא הופיע, בשבוע, יחד עם לינדה, במועדון ארבל שבבריה — ולאחר חחופעה נודע לו שבמועדון של מלון גינתון, בסמוך — הופיעה, במופע רווי נחשים ולפידים וולקיס — לא אחרת מאשר אשתו לשעבר, חלן.

העוקץ שבבדיחה הוא משפחתי: כי משך שבע שנות נישואיהם, התנגדה חלן כל הזמן לקריירת חשיפה של בני, רצתה שימצא ג'וב סולידי יותר. עכשיו, הפכה היא עצמה לבדרנית.

בני ברמן ולינדה

נות יש לבוא לאגף העתיקות ולא לדיין. משונה מאוד בעיני. האמנם אסור לנו לבוא בתלונה אל איש ציבור הנתפש בגניבה? האם עלינו באמת להסתפק בהגשת תלונה למשטרה? האם חוץ מהבחינה החוקית אין כל משמעות ציבורית לעבירותיו של כל אדם, ובעיקר לעבירותיו של איש ציבור? למה שכל אורח לא יתחמק ממחן עדות במשטרה ובבית-משפט בתירוף שאין הוא ממונה על החוק ועל ביצועו, אם אישיות דגולה כיגאל ידיו מתחמקת ממחן עדות בתירוף זה עצמו? חוץ מידיו אינני מכיר אנשים רבים במדינה הזאת שבידם הידע המקצועי והסמכות המוסרית להעיד נגד דיין בשטח העתיקות. למה לא תבע דיין מהמשטרה שתברר את אמיתות "השמוע" עות' בדבר עיסקיו הארכיאולוגיים של דיין? למה לא תגיש תלונה רשמית בענין זה לאגף העתיקות, גם אם צעד זה לא היה מוכיח על אזהרות טובה במיוחד? (האם אדם אשר גילה בביתו של אורח אוסף גדול של ספרים מהספריה הלאומית יכול להסתפק בהבעת תמיכה על ש"מנהל הספריה או שר-החינוך אינם פועלים בצורה נמרצת בשמועות בדבר הגניבות הממושכות והשיטתיות של אותו אורח, או שמא חייב הוא למלא את חובתו האזרחית ולהגיש על כך תלונה למשטרה?). אם סבור מר ידיו שנעשתה כאן עבירה על החוק — וקשה להאמין שאין הוא סבור כך — ולא מיחה על כך בכל אחת מן הדרכים הרבות העומדות לרשותו, הרי הוא שותף לעבירה של דיין לא סתם ממנהל אגף העתיקות, ובאשר לצביעות בה מאשים מר ידיו אחדים מן הארכיאור

ידיו שותף לעבירה

לוגים שחתמו על הכרזת נגד דיין ("אם אדם הוא גנב, אין לשתף עימו פעולה" — י. ידיו) נדמה לי שהוא אינו נקי ממנה. מוזיאון ישראל רכש בשנה שעברה משרי הבטחון מימצאים ארכיאולוגיים בסכום של כ-30,000 ל"י. רכישה זו, ככל רכישה אחרת של המוזיאון, נבדקה ואושרה על-ידי ועדה שבה משמש מר יגאל ידיו כממוחה בלעדי לענייני ארכיאולוגיה. האם אין בכך משום שיתוף פעולה עם גנב, או לפחות, עם אדם שחשמועות בדבר מעשיו הפליליים הגיעו גם לאוזניו של מר ידיו? במה מתרץ מר ידיו רכישת מימצאים שחלקם לפחות הגיעו לידינו של המוכר בדרך בלתי חוקית?

תמיד ראיתי במר יגאל ידיו אדם אמיץ, שיושרו המוסרי אינו מוטל בספק. לצערי לא עמד ישרו המוסרי המפורסם במבחן פרשת העתיקות של דיין. כרמטכלים ואלופים רבים בצה"ל אשר ידעו, ואשר חייבים היו לדעת, על הפרות חוקן של דיין, גם הוא, גם ידיו הגדול, קיפל את גונב בין הרגליים ומילא את פיו מים, אם תסלחו לי על המטאפור הכפול. ויופטי ויוויט! אם בארזים נפלה השלהבת מה יגידו איוובי הקיר המושתנים? מה אפשר לצפות מאיזה אורח קטן בשם פרחי, נאמר, שחש על בשר מבשרו את תוצאות הפירותיו של דיין באזור, ומה אפשר לדרוש מאיזה טוראי מסכן שמר בלילות על טרקטור של דיין, אם אריות אדירים כמו דיין מסרבים להכניס את ראשם הבריא למיטתו החולה של דיין? (איד אני ברמזים) תחנה הוא רגש אנושי מאד. אני יכול להבין — אם כי אינני מצדיק — אפילו את שחיתתו הממושכת של דיין. אחרי הכל הוא מעריך את כשרונותיו של דיין כמצביא וכמדינאי ויש לשער שגם הוא נלכד בקסמי הכאריזמה של שר-הבטחון. אם ידיו חושב שגם הוא וגם עם ישראל ירחיקו משחיתתו — שישתוק לפחות ולא יתעטף באיבטל מיתממת ("לא ידעתי, לא ביקתי, לא חקרתי וחוז' מזה זה לא תפקידי") ולא יאשים ארכיאולוגים אחרים בצביעות ובשיתוף פעולה מודע עם עבריין, כאשר הוא עצמו חשוד בעוונות אלה.

ראש כנופיית הפשע האלימה, שמעון ישראל פחדה מפניו - מדבר

מתוך כתלי בית הכלא:

בגיל 24, נסים לביא הוא אגדה מחלכת על שתיים. בחוגי עולם הפשע ונוער השוליים — גיבור ודמות נערצת. בקרב הציבור הרחב — דמות אימי-תנית ודוחה של אויב הציבור. לפני 80 יום, הוא נעצר, בחוף פלמחים, על-ידי חשופים שדלקו אחרי שודדי "בנק לאומי" בראשון-לציון, שחשלקו עם שלל עצום של 700 אלף ל"י. מאז, יושב לביא עצור — כחשוד בחשבתות בשוד.

כהן עוה"ד הוותיק יצחק תוסית' כהן משמש כסניגורו של לביא.

במרחק שלושים ק"מ מכלא רמלה, שם הוא עצור כרגע, יושבת, בדירה קטנה בבתים, אשה צעירה עם תינוק בורעוניה. זוהי אשתו של נסים, אס' תר: "לא אעזב אותו", היא אומרת. "אחכה לו עד שיחזור". יש לה ניסיון בכך: רומן ההיכרות שלה עם נסים התי-נהל גם הוא כשזה ישב בכלא. לטקס הנישואין, קיבל נסים חופשה מיוחדת מהכלא. גם בנו, ציון, נולד בעודו בכלא.

אומר ציון לביא (48), אביו של נסים, שהוא בעל חנות ירקות: "נסים הוא ילד טוב. הוא מנהיג של העולם התחתון הוא? אז איך זה הוא מסתובב לפעמים בלי גרוש בכיס? אני הייתי נותן לו עשר ל"י, בשביל לצאת לרחוב". בעקבות מעצרו, תיארו חוקרי המיש-

טרה, מצידם, את לביא בלשון חד-מש-מעית: "מנהיג כנופיית הסיציליאנים — הלא הוא כנופיית בתיים, האלימה, ה' מתמחה בפשעים חמורים. פושע מסוכן לציבור, המסוגל לחסל אדם כמו זבוב. המסוכנים שבפושעי תל-אביב נמנעים מלחגוג עימו. כשהוא חושד בחבר ב' בגידה — הוא נוקם בצורה אכזרית". בחראות שהעבירה מישטרת ישראל לאנשיה, נאמר: "נסים לביא ושותפיו מצטיינים בנשק. הם עלולים לפתוח באש על אנשי מישטרה או אזרחים". זהו האיש. השבוע, מסר נסים לביא את גירסתו שלו, בראיון מתוך בית-הכלא, כשהשאלות מוברחות מפניה, והתשובות — החוצות.

נסים, לפי התיאורים של חוקרי המישטרה והפירסומים בעיתונות, אתה נחשב לאויב הציבור מיספר 1:

רוו עורך-הדין התל-אביבי הצעיר אורי רון הוא אחד מסניגוריו של לביא.

העברייני האלים, הגועז, והמסוכן ביותר בישראל כיום. בשוד בראשון-לציון, ש' אתה חשוד בהשתתפות בו, לא היה חסר הרבה שהשודדים ירצחו אזרחים ושוט' רים. האם אתה מרגיש, בעקבות כך, איזה

יחס מיוחד כלפיך במעצר? האם זה נכון שהשוטרים פוחדים ממך? "בסך מרגיש. ועוד איך. השוטרים מר' ביצים בלי הפסק. מייד כשעצרו אותי, כחשוד בשוד, הכניסו לי המפקח בן-ראיון וסמל ברבי מכות רצח. איימו עלי שיר' צחו אותי אם לא אגלה להם פרטים על השוד. שייכמו כאילו נהרגתי תוך כדי ניסיון להימלט. או לכל הפחות, יעשו אותי נכה לכל החיים. למרות שאמרתי להם שאני לא יודע כלום על השוד. בתח' נת מישטרת בית-משמש אמר לי בן-ראיון שאפילו אם בית-המשפט לא ימצא אותי אשם, לפחות אשב עצור עד תום המש-פט. רק זאת היתה המטרה שלהם. מהרגע הראשון.

"ביקשתי מהעורך-דין שלי, אורי רון, שיפנה לבג"ץ בקשר להתנהגות של ה' שוטרים כלפי בומן המעצר. בן-ראיון צחק ממני. אמר שיכחיש הכל".

"העונשים —

סיבה לאלימות"

נסים, שאלה מקצועית: איך אתה מסביר את התפשטות האלימות, שהתחילה מתלווה לפעילות הפשע בארץ לאחרונה? את העובדה שהעולם התחתון מתחיל להתנהג כמו בשיקאגו? "זה רק בגלל בתי-המשפט. בומן האחר רון התחילו בתי-המשפט להכניס עונשים כבדים, שיוצא עשן. אז זה גורם לחברה לחשוב. פעם, אחד שהיה נעצר, על שוד למשל, היה מקבל שנה. שנתיים. היום זה לפחות תשע עד 12 שנים. אז בן-ראדס אומר שאני קשור עם אבוי-סמיר ועם דנוך. מעולם לא היה לי קשר איתם, מלבד זה שאני מכיר אותם בתור ידידים. כל העסק הזה של פשע מאורגן, זה הכל בלוף. הירוע המשפטי, שמגר, צורק במאה אחוז. פשע מאורגן זה כשיש כנופייה גדולה שעוזרת לכל החברים שלה. אצלנו אין דבר כזה בארץ.

"גם הסיפורים על בית-דין הם הכל בלוף. איזה בית-דין? אם למישהו נדמה שבן-אדם בגד בו, או הוא עושה לו מה שעושה על דעת עצמו. זה כל הבית-דין. אני עצמי היה לי מועדון קלפים בתל-

אביב. הוא נסגר אחרי שעצרו אותי, לחי נב, בעקבות רצח קליפצקי. מה פתאום שמועדוני קלפים יהיו שייכים לפשע מאורגן? למועדונים באים הרוב אנשים עם כסף, וכל מיני עשירים. הם באים מרצונם, אף אחד לא מכריח אותם. בייניהם באים גם עבריינים. אז מה? המקום מיועד לאנשים ישרים. לא לעבריינים."

ילדים

בבית-סוהר

איך הגעת אתה לעולם הפשע? "זה התחיל בגלל בקבוקים של גזוז. עד כיתה ו' הייתי ילד כמו כל הילדים. אנחנו עשרה ילדים בבית. שני ששה אחים וארבע אחיות. יש לי אחות בת 26 שהיא רופאה, והאח הקטן שלי בן שבע. אני בעצמי בן 24. עד כיתה ו' למדתי בבית-ספר דתי חב"ד בתל-אביב. אז, הכניסו אותי למוסד עונג בבתי ים, אחרי שתפסו אותי על גניבות. פעם גנבתי בקבוקי גזוז. פעם שזיפים מהעץ של השכנים."

זאת היתה ההתחלה. וההמשך? "זאת היתה ההתחלה — וגם הסוף. כרגע ששולחים אותך לבית-סוהר — אתה נהפך שם לפושע. כל צעיר שמתפרע ביי קולנוע, צריך לדעת שהוא יכול ביי רגע ליהפך לעבריין מועד. אם במקרה יתפוס אותו שוטר והוא יישפט למאסר — זה הסוף שלו. בבית-סוהר, הוא ילמד מהר מאוד איך להיות פושע. הפושעים האמיר

"פושע אלים,

מסוכן לציבור,

מסוגל לרצוח

בקלות."

"ילד טוב,

תמיד השתדל

לעזור

להורים."

"לפני שעצרו אותי, היכרתי בחורה בשם אתי. צעירה, בת 16. כשנשפטתי, היתה באה לבקר אותי בבית-סוהר. אחרי שמונה חודשים במאסר, באתי למנהל הכלא. הייתי יושב בדמון, ביקשתי ממנו שייתן לי להתחתן. שאוכל לברוח מכל החיים האלה. הסברתי לו איך נהייתי עבריין רק בגלל שהייתי בין עבריינים גדולים, שעשו אותי נער שליח שלהם."

23 פעם

במעצר

המנהל נתן לי חופשה, והתחתנתי עם אתי. באולמי הוד בבתי-ים. אחרי החתונה, חזרתי לדמון. הבן שלי, ציון, נולד לנו עוד לפני שהשתחררתי."

"אחרי שהשתחררתי, השתנו חייך, בתור בעל משפחה? "ניסיתי, אבל המישרה לא נתנה. מדמון השתחררתי בשליש האחרון, בתור אסיר ברישיון. מרגע שהשתחררתי, המישרה חזרה לטפס עלי. היו באים, מעיר רים אותנו באמצע הלילה, הופכים את כל הבית. הילד היה מתעורר ובוכה. המישרה חושבת שאני בדוקאי, למרות שאף פעם לא היה לי משפט על סמים או על פשעים חמורים."

"באחת הפעמים הצליחה המישרה לעצור אותי, במשפט התפרצות. עד סוף המשפט. אחרי שישבתי את כל התקופה הזאת, זיכה אותי השופט בריזקאי המנוח זיכוי מוחלט, לא רק מחוסר הוכחות. אבל

שנגר צודק,

אין פושע מאורגן!

תיים הם אלה שמכניסים ילדים לבית-הסוהר, בחברת עבריינים ותיקים."

"וזה, לדברייך, מה שקרה גם לי? "בדיוק. כמוסד עונג ישבתי שנה. כל פעם הייתי כורח משם. בגלל הבריחות, העבירו אותי לתל-מונד. הייתי בן 13 כשי הגעתי לתל-מונד. שנה וחצי ישבתי שם."

לא נותנים

מנוחה

היית אמר בן 15 וחצי כשהשתחררתי. לאן פנית כשיצאת מהכלא? "לבית-ספר עונג חזרתי. התחלתי ללמוד צבעות אצל הדוד שלי. עבדתי שנתיים בתור צבעי. אחר-כך מצאתי ג'וב אחר, בתור מסגר מיכני, ביפו. עבדתי שם שלוש שנים."

אבל מה? כל הזמן הזה, המישרה לא נתנה לי מנוחה. כל פעם היו עוצרים אותי. כשהיה קורה איזה פשע בעיר, וכשלא היה קורה. בכל מקום שהיו רוצים אותי. בדינגוף, בקפה, לעיני הציר בור, המיד. רק כשעברנו לגור בכפר-טרומן, עלייד לוד, המישרה ירדה ממני. גרנו שם שנתיים, ואני גידלתי משק שלם. אחר-כך, חזרנו לעיר. אמא שלי היתה גגדה לגור במושב. עברנו לגור ביפו, ואני ניסיתי לעבוד בכל מיני דברים לעזור להורים."

מתי התפרסמת כעבריין רציני? "ב-1969. נעצרתי או כחשוד בהתפרצות. האמת היא שהייתי סריחכל מתווך בין אנשים מהסביבה, שהיכרתי, ובין אחד סוחר בדים. באו אלי האנשים, אמרו שיש להם בדים למכור, שאמצא להם סוחר. כל הבדים היו 3,000 ל"י בסך-הכל. הי בדים היו סחורה מהתפרצות, אבל אני לא ידעתי מזה. המישרה עלתה על הסור, ואז הוא הכניס את כל מי שהיה לו עסקים איתו. השופט גביון מצא אותי אשם בפריצה, נתן לי שנתיים וחצי. זה היה ארבע שנים אחרי שהפריצה קרתה. בגלל ההרשעה הזאת, נאלצתי גם להתחתן בתור אסיר."

בבית המשפט נסים לביא, מדוכדך ורצוף, בבית-המשפט ברחובות, לשם הובא להארכת מעצרו לאחר שנעצר כחשוד בשתתפות בשוד "בנק לאומי" בראשון-לציון. המישרה הקיפה את הבניין בעשרות שוטרים חמושים. השוטר שליידו מחזיק בידיו את האזיקים, בהם היה לביא כבול כל הזמן, עד רגע תחילת המשפט. למעלה מימין: לביא מובל לבית-המשפט, כבול לשוטר.

בינתיים — ישבתי. "כן, המעצרים שלך זכו גם הם למירס סום רב. לפי מה שהתפרסם, נעצרת בשנה האחרונה בלבד 23 פעם — ובכל פעם שוחררת ללא אישום נגדך. איך? "סתם סיפורים. בשנה האחרונה נעצרתי סריחכל פעמיים. פעם בתורת חשוד ביי רצח עודד קליפצקי. ישבתי שוב פעם בחינם, חמישים יום. עד שהשופט דבורין החליט לשחרר אותי. כבר מרגע ראיון קבעו השופטים שטיפלו בחיק שבעצם אין למישרה שום חומר נגדי, אבל בגלל שזה מקרה רצח, צריך לאפשר לה לחקור. בסוף שוחררתי בערבות, למרות ש לא קיים שיתור בערבות בחיק של רצח, והתיק במישרה נסגר ולא קיים."

לחזור

למוטב

מה היה הסיפור שבן-חור דויד, שחשוד יחד איתך בשוד בנק לאומי בראשון-לציון. קיבל מכות מכס בתא, בגלל החשד שהוא דיבר בחקירה? "הכל בלון. מיום שנעצרתי, לא היה לי קשר עם דויד. זה הכל פרובוקציה של המישרה כדי להשפיע על בית-המשפט. פט. תמיד הם פועלים כך. גם כל השוטרים עם העוויט שמקיפים אותנו, כל פעם שמביאים אותנו לבית-המשפט, זה רק בשביל לעשות רושם על השופטים. "לפי דברייך יוצא, שלמרות כל ניסיונותיך, לא הצלחת להשתחרר מעולם הפשע. לדעתך אי-אפשר לחזור למוטב? "כל זמן שהמישרה לא תעזור בזה — לא. הדרך לצאת מהיים של עבריין זה לתת לעברייני הזדמנות. לפקח עלי — זה בסדר. לראות אם הוא באמת עובד, או מתברדק ומסתובב עם חברי עבריינים. אבל אם רואים שהבן-אדם באמת משתדל — אז המישרה אסור לה להציק לו. כרגע שהבן-אדם הוא קורבן לכל מה שקורה בעיר, זה מייאש אותי, ודוחף אותו להיכנס לחיי הפשע באופן פעיל, אסילו אם לא היה פושע קודם. "זאת אני אומר, מניסיוני שלי."

אלה הן
שתי
פנים
של אותה
אשה -
אלילתם של
י. ח. ברנר
וש"י עגנון

יפהי"ת ארץ-ישראל 1910

מהלכת על שתיים. מספרת מי שהיתה ילדת פלא: „גולדתי בשכונה היהודיה בירושלים העתיקה. אחי סיים את חוק לימודיו בבית הספר האגרונומי במקוה-ישראל, והחליט לרכוש ידע חקלאי, כאיכר, בקפריסין. אמא ואני הצטרפנו אליו. שם הייתי רועת-צאן, ובביתי בשירי הרועים היווניים. לאחר כ"חמש שנים נשא אחי אשה יהודיה ממצרים, ואנחנו נסענו בעקבותיו לאלכסנדריה. הוא עבד כסדרן במטרופוליטן אופרה וי אנכי, שהייתי אז כבת 12 — נהגתי לחזות בחזיונות האופראיים. בבית הייתי מחקה את כל השחקנים, ומסביבי התאסף קהל קבוע. אותה תקופה הופיעה בעיר להקת תיאטרון מרוסיה והם הציעו לי תפקיד.

ואני הייתי עסוקה מאד. לפעמים לא היה זמן לאכול. רק האמנות היתה קיימת. לא הרגשתי בחלוק השנים. תמיד הייתי עסוקה מאד — עד שפתאום נותרתי בדד. ליוז וארון של 1972 היא היסטוריה

מאד. בעלי הרוויח מהנישואין שלנו. אני היא זו שעבדתי לפרנסת המשפחה. כסף לא עניין אותי, והסתפקנו במועט. אני שחקנית, והוא צייר. אני ניגנתי במנדולינה והוא צייר. הוא לא הצליח למכור הרבה.

היא חזרה אלינו בשקט בשקט. בקול דממה דקה. איש לא ראה, איש לא שמע. ישישה קטנה, שברירית, בעלת פנים חרושים קמטים ושער שיבה. רק העיניים מתגרות עדיין ב-78 שנותיה: העיניים הבהירות עירניות מאד, מנצצות באש שלא כבתה, בחיוך טוב-לב.

ליוז וארון. שם שאינו אומר כלום היום — מלבד לוותיקים שבוותיקים. היסטייה הראשונה של הישוב העברי בארץ. אלילת-תם של כל השמות הגדולים. יוסף חיים ברנר כינה אותה „מתת אלוהים". מנחם גנסין — „הנסיכה". פיסקאטו האגדי „כישרון עילאי". הכוכבת הראשונה של הבמה העברית.

הכוכבת - אז
ליוז וארון בתחילת שנות העשרים, מככבת בחצות „יום ולילה" של אנסקי, שהועלתה אז בניו-יורק בתיאטרון האידי האמריקאי תראשון, בהנחלת רודולף שיקלרוד. למעלה מימין: ליוז בתפקיד נורה ב„בית הבובות" של יונסקו. ברנר כינה אותה אז: „מתת אלוהים."

ליפּו

דווקא של נערה מבוגרת. כך החילותי את דרכי בתיאטרון. „לשפות הספניולית שלי — מוצא הי משפחה מבולגריה — והיוונית. נוספה הי רוסית. באחת ההופעות היה בקהל פועל עברי מארץ-ישראל, ידיד של ברנר. הוא דיבר איתי על הלהקה המוקמת ביפו. וי הפציר בי להצטרף אליה. אותו זמן רצה אבי לחתן אותי. הנערות נישאו אז צעירות לימים. ואנכי פחדתי מכך. כך הגעתי ליפו. כדי להימלט מהנישואין. ברנר נטל אותי תחת חסותו, ולימדני עברית.

„את תפקידי הראשון ביפו שיננתי בעל-פה. כי השפה העברית לא היתה עדיין שגורה בפי שיחקתי ביונק הנפח מאת פיינסקר. גנסין היה בעלי בחזיון. הייתי אז בת 15, אולי 16, איני זוכרת.

חרדת קודש

באולם

הצגת הבכורה של ינקל הנפח על-ידי להקת חובבי הבמה העברית היוני

חוזרת

שנולדה עוד לפני שהייתה נולדה. במשך דור שלם. הבזיק שמה ככוכב שביט בחיי הישוב. חמישים שנה מאוחר יותר, חזרה, בימים אלה, לארץ. לאחר שנים רבות בי ארצות-הברית — אלמנה, בודדה, חסרת כל. מצאה לעצמה דירה צנועה ביפו.

הבעל

ז"ל

מה הכיבא אותה, לעת זיקנתה, חזרה לארץ?

לשמוע אותה מדברת. זו חוויה. היא קופצת מעברית לאידיש, לאנגלית לצרפתית. העברית שלה מחזירה אותך באחת לימי איכה — משהו מקסים. עברית בנויה על טהרת המלעיל. החית והעין מתגלגלות מגרונה בטבעיות ראויה להערצה. „אנכי" בא במקום „אני". „ומעט" תופס את מקומו של „קצת".

„היה לי בעל צייר, אברהם ולקוביץ, זכרוננו לברכה. ציור הוא מקצוע קשה

תמרורים

הועלה . בסכס שנערך בפטה הי מחוז הדרומי של משטרת ישראל בירושלים, לדרגת סגני-נציב, רב-מפקד אנשי גבעתי המשרת במשטרת ישראל 21 שנים, מהם שמונה שנים פמיסמר הי גבול.

זוכה . מאשמה של תקיפה תוך כוונה לאנוס, השחקן הנודע ג'ורג' פפארד, שהואשם בתקיפת הרקדנית האכזרית מבוסטון ג'ין מקלאקלין (24) שטענה כי פפארד תקף אותה בי בית-מלון בבוסטון בסוף חודש ינואר. השופט שזיכה את השחקן, קבע: „מן השניים דווקא הגבר הותקף ונזקק בי פניו“.

התארסו . בוינה, דבי סר קארנו (31) מי שהיתה אשתו של נשיא אינדונסיה אחמד סוקארטו, והי נבאקיתעשיין הספרדי פרנסיסקו פאז (35).

התגרשו . בסנטו דומינגו, ג'ורג' רג' ס. פקוט (43) שזכה בשנה ש- עברה באוסקר עבור משחקו בסרט פטון אך סירב לקבלו, ורעייתו השחקנית קלידיין דיוורסט (47). היו אלה גירושיהם השניים של השניים שהתגרשו שו כבר לפני שש שנים בעקבות רומן שניהל סקוט עם אוה גרדנר, אך שבו ונישאו כעבור שנתיים.

מנהלים רוכז . השחקן דניס הופר, שהתגרש לפני כחצי שנה מהזמרת מישל פיליפס, והשחקנית היורדיה דריה הלפרן, כוכבת צוק זב ריסקי שבקרה לא מכבר בישראל לצור כך הסרטה ירושלים, ירושלים.

מנהלים רומן . הכוכב הי אמריקאי מייקל קיין והשחקנית הי הודית שקירה באקש (24) שהיא גם

הכוכבת - היום ליוה, כיום, חולפת ברחוב מגוריה חיפואי חדל „להסתכל היום על העבר“, אומרת השחקנית המקצועית הראשונה של הבמה העברית, „זה כמו לשים כדור בראש“.

כל ערב, לא אחת למספר חודשים, כשי נאגר הכסף והתאסף קהל. המשחק חדר לדמה. שנתיים לאחר שכיפפה את הקהל העברי, קמה ונסעה לפריז. מפריז, שם למדה והוסיפה, עברה לשוויצריה, משם לג'ניוירק. מאז ועד היום — לא נראתה בארץ.

מתיאטרון לתיאטרון, מבמאי לבמאי, בצרה הכוכבת העברית הראשונה רפורי טואר מלא ועשיר. עד לפני עשר שנים, עדיין שיחקה בארצות-הברית על כמה אידישיות, עברית, ואנגלית, מילאה תפקידים בהצגות כאידיות והאחים קרמזוב, אל הנקמה של שלום אש, יום וליה של אנסי, מחבר הדיבוק. בית הבובות ליונסקי, הגור לס לגרנוב, שבעת התלויים לטורגנייב. על במאה נימנו רודולף שילקרופ, מייסד התיאטרון האידי בניוירק, אירווינג פיס קטו המהולל, מוריס שוורץ. לצידה שיחקה, בין היתר, פאול מוני שנקרא אז פול וייסנפרין. צמח ובן-ארי מהבימה. וכשם שרבו התפקידים — רבו השפות בפיה. הזקנה המקסימה מפטפת כיום כי שמונה שפות, מצטטת תפקידים משיילוק באנגלית, רבי עקיבא בעברית, שיר רועים ביוונית, אודיסיאס באיטלקית.

ועכשיו? לאחר שהתאלמנה ועזבה את הבמה?

ליוה וארון מחייכת בעצב: „ברצוני לחיות בארץ-ישראל את שארית ימי. אך אין עימי כסף או רכוש, ואיני יודעת מה יבוא בחלקי. את כל חיי הקדשתי לאמנות, וכרוב השחקנים נשארתי בחוסר כל. אפילו את נסיעתי ארצה לא יכולתי לממן. ד"ר בידרמן, מנהל הקרן-הקיימת-לישראל בניוירק, ערך התרמה ומימן את נסיעתי ארצה. „אליאנורה דוזה הגדולה אמרה משפט שאני מאמינה בו: לכל שחקן יש מגנטיות שזוהי אותו בגיל הויקנה. כשהמגנטיות עוזב — נגמרת הקריירה, ואיתה החיים. אצלי קרה בדיוק כך. אליאנורה דוזה גמר רה בעוני מוחלט, אנכי מרגישה שגורלי אינו שונה“.

והיא נזכרת, ומצטטת, שיר של אליזבט בארנאנג:

„אנחנו עייפים, ליבי ואני, התעייפנו מן הספרים, התעייפנו מהאמונה בנברים. הלכנו בדרך ישרה כדי, האמנו יותר מדי ב- „הבה“.

תה מאורע תרבותי ראשוני ליישוב העברי בארץ-ישראל. יפו עשתה חג. פועלים עב- ריים מראשון-לציון ופתח-תקה שירכו רגליהם בחולות בואכה יפו. תושביה הי- ראשונים של מושבת זכרון-יעקב הגיעו בדיליג'אנסים. פנסי לוקס האירו את אולם הגימנסיה לבנות על גבול יפו-תל-אביב, בו התקיימה ההצגה. (כיום שוכן במקום — מגדל שלום!). באולם שררה חרדת קור- דש, ולא בכדי — מחזה עברי שחקנים יהודיים — ושפה העברית! כל השחקנים, להוציא את ליוה, הגיעו לבמה לאחר יום עבודה מפרך ביקב או בבנייה (נגסין עבד אז כפועל ביקב ראשון-לציון). חזון הבמה העברית הפך למציאות.

„העובדה כי ההצגה ירדה לאחר יומיים, מספרת הגברת הזקנה בחיור, „לא פורשה אז כחוסר הצלחה, חס וחלילה, בארצנו הקטנטונת. אז, לא היה עדיין מקום ליותר משני ערבי הצגות. כשהצגת היחוס לשלום אש החזיקה מעמד שלושה ערבים רצופים — צהלה הנפש ושמחה“.

השחקנים המשיכו בעבודתם היומית כי פועלים, ולעת ערב היו מתאספים לשינון תפקידיהם. ליוה היתה היחידה ללא אמצעי מחייה. כך הוחלט כי תינתן לה משכורת חודשית — אשר הפכה אותה אוטומטית לשחקנית המקצועית הראשונה בארץ- ישראל.

שמונה

שפות

כתב נגסין, מגדולי התיאטרון העברי: „זו היתה השחקנית הראשונה על קרשי הבמה הארץ-ישראלית שהראתה משחק אמיתי, משחק אמנותי שהיה בו מן היצירה התיאטרונית. היתה לנו הרגשה שנכנס יקר מאד נמסר לנו לשמירה“.

האינטימגטים הצעירים של יפו — יח. ברנר, יוסף אהרונוביץ, ש"י צ'צ'קס — הלא הוא עגנון מירדענו — וד"ר יוסף לוריא, דאגו כולם לצעירה הכישרונית ב- חינוך עברי. נזכרת ליוה: „שעות ירבתי על הרצפה בחדרו של חיים ברנר, הוא דאג לי כלאחות. הוא נהג לקרוא בפני מחזות ושירה, ובצמצו כתב והגה שעות על גבי שעות. אנשים היום אינם יודעים, אך לא רק צ'צ'קס היה נוהג לכתוב בעמ- דה — גם ברנר נהג כך“.

כתקופה בה התיאטרון היה עדיין פלא — חשקה נפשה של ליוה לשחק

השחקנית ליוה וארון (ימנית) בחצות „הגולם“ מאת גרנוב בתיאטרון מורסי שוורץ. את שמות השחקנים האחרים בתמונה, אין היא מסוגלת לזכור כיום. הרפרטואר של חביבת גדולי הציונות של תחילת המאה כלל את השמות הנודעים ביותר של המחזאות העולמית.

שקירה באקש

דוגמנית וזכתה ב-1967 בעקום השלישי בתחרות מיס תבל.

נפטרו . בגיל 64, האדריכל משה בן-חורין (גינבורג), שהיה מראשוני התנועה הרבייוניסטית, נפטר ב-1937 ונכלא בכלא עכו בעוון פעילות אנטי בריטית, היה מוותיקי המהנדסים בארץ, בנה בעיקר בסביבות פתח-תקה, כשי גולת הכותרת של פועלו היה בניין חצודת זאב בן 14 הקומות בתל-אביב.

נפטרו . בשווייץ, בגיל 66, הסור סר האמריקאי שהיה ידידו של מנהיג סין מאו צ'ה טונג, אדגאר סנאן, שי סבל מגידול ממאיר, הגיע לשנתאי ב- 1929 והיה סגן העורך הראשי של ציי- נה וקלי רביי, ייצג מספר עיתונים בריטיים ואמריקאיים בסין, התיידד עם מאו צ'ה טונג, המשיך לשמור על קשרים עם מנהיגים סיניים גם אחרי שי עזב את סין.

נפטרו . בלוס-אנג'לס, בגיל 74, העיי תונאי וולטר ווינצ'ל, שהיה במשך שנים רבות בעל הטור המפורסם ביותר בעיתונות העולמית.

נפטרו . כתוצאה מתאונה שאירעה לו לפני מספר שבועות עת נפל ונחבל בראשו, בגיל 75, הרב הראשי של יהודי די מארוק מייכאל אנקאוזה, שמונה לתפקיד הרב הראשי של מארוקו לפני כחמש שנים.

גרישא פייגין:

„אני יושב - אך

הפעם היה הקורבן גרישא פייגין (43), מי שעלייתו לארץ מברית-המור-עצות, לפני שנה בדיוק, סימלה את המאבק למען עליית יהודי רוסיה.

קשה כבר היום לזכור זאת, אבל אז היה זה חג. עליית יהודי אחד מריגה עדיין היתה שווה כותרות בעמודים הראשונים. פסטיבל גרישא פייגין — חגיגות קבלת עולים חדשים שנערכו לכבודו, לא היו כל-כך אישיות בשבילו, אלא עבור מה שהוא ייצג.

זה היה בסך הכל לפני שנה, לפני שהחל חג העלייה שהגיע לשיאו בגל הבדיחות, המשקף במדינה הנאת יותר מכל סקר דעת-קהל את התחושה הכללית של העם (שני עולים חדשים מרוסיה פוגשים זה את זה, נו, הסתדרת כבר? שואל האחד את תברו, לא? משיב העולה השני, אני עוד עובד!).

ואם נזכר עתה העם בישראל בגרישא פייגין, מי שמעלליו בצבא האדום במלחמת העולם השנייה נקראו לפני שנה בנשימה עצורה, היה זה רק מפני שהוא עמד בשובעות האחרונים במרכז של גל שמועות שהקיף את המדינה (גלי השמועות, כמו גלי הבדיחות, גם הם באים במחזוריים), לפיו נתפס גרישא כמרגל סובייטי ויושב בבית-כלא.

„יושב — בטח שאני יושב!“ אמר השבוע גרישא פייגין בחיוך רחב, לבבי וכוה, שאין בו אפילו שמץ של טינה. „אני יושב טוב מאוד, אבל לא בבית הסוהר!“

הפסטיבל

הגיע לקיצו

פפטיבל גרישא פייגין נמשך מיספר חודשים, עוד בחודש יוני ה' אחרון ערך גרישא מסע פומבי בצרפת, כאורח הקהילות היהודיות שם, השתתף בעצרות למען העלייה מרוסיה. בפעם ה' אחרונה שהעיתונות והציבור התעניינו בו גורלו היה זה כאשר ערך לפני חודשים מיספר את טכס נשואיו עם צעירה שהכיר בישראל, יפה רייך, עיתונאית וציירת. מאז זרמו כל-כך הרבה עולים בנתיב העלייה מווינה ללוד, ששמו של גרישא יכול היה לעורר רק התבדחויות ציניות. (הוא האשם! הוא התחיל עם זה!). שהוא ירח הדבש של גרישא פייגין — שהוא עד היום העולה המפורסם ביותר שעלה מברית-המועצות — עם מדינת-ישראל.

יום. הגיעו לקיצם מסעי ההרצאות על פני הארץ, מטעם ההסתדרות, שהפכו למקצוע בתעסוקה מלאה.

בא הסוף גם לקבלות-הפנים, למסיבות, לוויכוח המפלגתי למי הוא שייך, לראיונות בעיתונים. גרישא, שהתחתן באי-גוסט, קיבל שיכון של שני חדרים ברמת-הנשיא בבתיים, הוא משלם שכר-דירה של 70 ל"י לחודש. בשנה השנייה ישלם יותר, בשלישית עוד יותר. הוא יוכל לרכוש את הדירה בתשלומים, אם ירצה. עם שאר הוצאות התחזקה עולה לו הדין כ-150 ל"י בחודש.

רהיטים כמעט ואין בה, מלבד מיטות הסוכנות, שעבורן הוא צריך לשלם, וכמה חפצים חיוניים שהביאה אשתו עם הנשור אין. הוא יכול, כמובן, כמו כל עולה חדש אחר לקבל הלוואות לרכישת רהיטים. בינתיים הוא אינו רוצה להסתבך בחובות.

מחודש ינואר האחרון קיבל גרישא גם עבודה קבועה — באגף כוח האדם של סוגל בונה, כמי שאחראי לקליטתם של עולים חדשים בין פועלי הבניין. „תתפל-או“, אומר גרישא, „אבל יש כבר אפילו פועלי בניין מרוסיה. לא הרבה — אבל יש גם כאלה.“ הוא אינו יודע עדיין בדיוק את אופי עבודתו, אבל העיקר שהוא עובד.

ביוקורטיה

פרובינציאלית

גרישא מודע אל התגובה שמעוררת כיום העלייה מרוסיה אצל הישראלי המצוי, יש לו הסבר גם לכך: „בישראל קיימות כיום בעיות חברתיות. מקשרים בעיות אלה עם העלייה מרוסיה. כתוצאה מכך מרגישים העולים לא שינאה מצד הוותיקים, אלא קינאה ומרידות. אבל הבעיה אינה רק בעייה של דיור, היא הרבה יותר רחבה. הבעייה החברתית בישראל היא בעייה של פער בחינוך, בתרבות ועוד. העלייה מרוסיה יכולה דווקא לתרום לפתרון בעיות אלה.“

יש לגרישא עוד כמה טענות. אותן הוא משמיע בזהירות. „אני לא רוצה לבקר את

צים בישראל. אבל הם פוגשים כאן המון ביוקורטיה ברמה פרובינציאלית, לא ממלכתית. ביוקורטיה של אנשים קטנים.“

בציבור הישראלי רווחות אגדות על התנאים שמקבל עולה מרוסיה, „מספר גרישא. „צריך לספר להם את האמת. הנה, למשל, יש לי שכן, מהנדס מעולה למכוניות, שעלה ממוסקבה. עכשיו הוא עובד במשרד-החינוך. הוא מרוויח יפה. יש לו אולי 1100 ל"י לחודש. אבל, בעד הלימודים באולפן הוא צריך לשלם?!”

בעד הנסיעה מווינה לארץ, הוא צריך להתחזר חוב? בשביל המשכנתא על הדין רה הוא צריך לשלם? הוא הסתדר יפה, אבל הוא שקוע בחובות. נשאר לו לחיות אולי 400 ל"י לחודש. בשביל משפחה של ארבע נפשות זה קשה. הישראלים לא יודעים את הבעיות האמיתיות. אין להם מושג איך חיים ברוסיה.

„העולים מרוסיה“, אומר פייגין, בסיג נון המזכיר קצת את פראבה, „אינם הכתובת להפנות אליה את הטענות על הקשיים החברתיים והכלכליים בישראל. הכתובת היא אלה שהתעשרו!“

שנה אחרי שיצא מרוסיה יש דברים שהוא עדיין מתגעגע אליהם בסתר ליבו: הנקיון הסניטארי ברחובות הערים בברית-המועצות („אסור שם להשליך סיי-גריה ברחוב“), או התרבות הרוסית הי ענפה, שהיא חלק מחיי היום-יום בברית-המועצות.

בישראל הוא אוהב את הקיבוצים ואת הצברים, ולא אוהב כל-כך את העיתונות (יותר מדי שטויות! העיתונאים צריכים לכתוב יותר כשטובת המדינה לנגד עיניהם) ואת המודרניזציה בתרבות ובאמנות.

לעומת זאת, יש לפייגין הסבר משלו לגל השמועות ששם אותו בכלא לגבי תושבי ישראל. „אני סבור שזאת המצאה רוסית“, אומר גרישא. „עולים חדשים פשוט הביאו את השמועה הזאת מרוסיה, לא בזדון כמובן. בעיתונות הרוסית הרבו להשמיץ אותי אחרי עלייתי לישראל. שמעתי שלא מזמן סיפר חבר הוועדה המרכזית של המפלגה הקומוניסטית בריי-גה, אחד בשם גאספאריאן, בהרצאה, כי

לא בבית הסוהר!

אחרי עלייתי לארץ הסתכנתי כאן בפרישיות כלכלית ונאסרתי. כנראה שעולים מריגה שמעו על כך. הם לא ידעו את המקור וחשבו אולי שהשמועה הגיעה מיר-ישראל. אין לי שום הסבר אחר לזה.“

משרד הקליטה. הם עושים הרבה ואת כל מה שבכוונותיהם. אבל קליטה אינה יכולה להיות בעייה של משרד ממשלתי אחד, אלא חייבת להיות בעייה לאומית.“

או, למשל, „רוב העולים מרוסיה מרו-

נמשך יחסית יותר מאשר לגבי כל עולה. אבל גם הוא הגיע יום אחד לתומם. הסיימו מי האולפן העליון — מהם נשאר לגרישא אוצר מצומצם של מילים בעברית, המאפשר לו לנהל שיחה של יום-

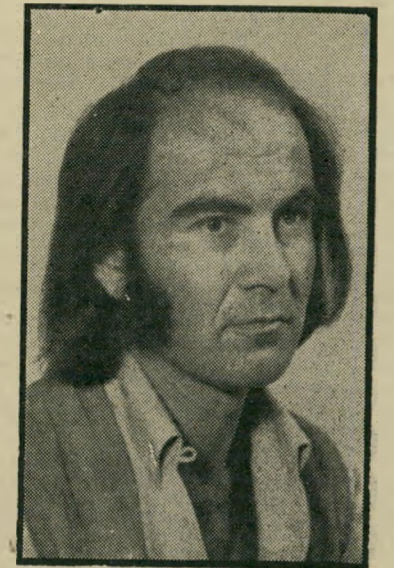
סטודנטים

העורך

הלוחם ב.ש.ב.

גדעון ספירו הינו דמות יוצאת דופן בין עיתונאי הסטודנטים בארץ. הצעיר ארוך המהלפת. צנחן לשעבר ובעל ותק עיתונאי ניכר בארץ ומחוצה לה. משמש כעורכו וכתבו של עיתון סטודנטי-חיפה פוסט מורטס.

כעורך כן עיתונו משמשים השניים גורם קבוע להתנכלויות מצד חוגי-הימין והמייסד באוניברסיטה הידועה בשמרנותו. לא מכבר נעשו צעדים גואשים לה-

עורך ספירו

לוחם שמאלני במיבצר ימני

דחת העורך. צעדים שמאחוריהם עמדו שילטונות האוניברסיטה. בעיתונו האחרון נתן ספירו דוגמה נור ספת לסיבות המדברות את מתנגדיו ל- היפטר ממנו בהקדם האפשרי. בכותרת ראשית עבתיאותיות שאמרה: הש.ב. מת נכל לסטודנט ערבי. יצא העורך, בכתבה פרי עטו, נגד שרותי-הביטחון המנסים להחזיר את שיטות השטחים-המוחזקים ל- טריטוריה אקדמית.

מספר ספירו:

לפני כשבוע קיבל עאדל מנאע ד"ש מהש.ב. בו נאמר לו כי הוא "פותח יותר מדי את הפה". הועבר לידעו כי אם ימשיך בדרכו יהיו נאלצים לנקוט בגדו בצעדים שונים. הוזכר לו כי הוא מסיים עתה את לימודיו, וקורב לוודאי שירצה לעבור בהוראה במשרד החינוך והתרבות, דבר שהש.ב. יכול לסכלו.

כל זאת הועבר לידעו של עאדל ע"י קרוב משפחה אשר נפגש כבר מספר פעמים עם איש הש.ב. בקשר לעאדל. פעם אחת גם נפגש עימו עאדל אישית.

עצה ידידותית. אותו איש ש.ב. הוא אחראי על כפרו של עאדל. מגדלי כרום, התקשר לקרוב המשפחה כשבוע לפני קיום כנס היסוד של התאחדות ה- אקדמאים הערביים. הוא ביקש מהקרוב כי יעביר לעאדל את "ההצעה" לא להשרת תחף בכנס, כי אם ישתתף יגרום הדבר לצרות.

עאדל לא קיבל את העצה ובכל זאת השתתף בכנס. כתוצאה מכך נפגש איש הש.ב. עם הקרוב מיד לאחר הכנס והתי- לונן על כי היעוצ לא עזר.

עאדל עצמו נפגש עם איש הש.ב. בקיץ האחרון בחיפה. לדבריו עאדל הציג עצמו כעובד משרד הביטחון (שמו ידוע). הוא ידוע בכפרי האיזור כאיש הש.ב. המכונה את האיזור בו נמצאת גם מגדל כרום.

נגד ישראל. איש הש.ב. הסביר אז לעאדל כי יש עליו ידיעות שהוא משרת תחף בפגישות ציבוריות באוניברסיטה וב- מועדון רוממה וכי הוא מביע בהן דעות העלולות לגרום לו לנזק בעתיד. איש ה- ש.ב. אמר כי הגיעו אליו ידיעות שעאדל מביע דיעות קיצוניות ושהוא נגד המדינה. עאדל מספר כי בתשובתו אמר שאין הוא קיצוני ואיננו נגד מדינת-ישראל, כי יש לו חברים יהודים רבים, וכי הוא משר-

תחף בפעילות אוניברסיטאית וחברתית. אשר בהחלט נחשבת למתונה.

חיפוט בחיי הפרט. איש הש.ב. נייסה באותה שיחה לחקור את עאדל גם על חבריו. אולם עאדל סירב למסור עלי- הם כל אינפורמציה. על כך הגיב איש הש.ב. באמרו כי שאלותיו על חבריו של עאדל נובעות מתוך דאגה למניעת הדר- דרותם. עאדל השיב כי אם ידע על אי- גונים חבלניים ימסור על כך למיטרה מבלי שיתבקש. משום שזו חובתו כאזרח. אולם מסירת אינפורמציה על חברים, מה דיבר פלוגי ומה עושה אלמוני, אינה קשורה לביטחון והיא מהווה התערבות ב- ענייניהם הפרטיים.

עאדל הוא בן 24. בוגר החוגים להיס- טוריה כללית והיסטוריה של ארצות ה- איסלאם. חבר מועצת אגודת הסטודנטים וחבר ועדת הביקורת שלה. מחזר ישתתף בטקס קבלת תואר הב.א.

עד כאן, סיפורו של ספירו. בסיום פנה גדעון ספירו אל שילטונות אוניברסיטת חיפה, אשר תחת חסותה מת- בצעת, לדעתו, כל אותה חדירה ביטחונית לתחום הפרט: "הגילויים הנ"ל נראים חמורים ביותר, ועד האגודה, שילטונות האוניברסיטה, הפרופסורים, והמורים נד- רשים להשמיע קולם למען תופסק הטרדת סטודנטים ערביים. ויופסקו אמצעי הלחץ והאימים בדבר פיטורים מהעבודה או אי- קבלת עבודה בעתיד."

אם יצליחו מאמצים מתנגדיו של העורך, שאינו מתחבא מאחורי ניסוחים זהירים - יהיה זה הוא עצמו שירגיש על בשרו - בלי לחץ ואימים - את טעם הפיטורים.

עסקים

סרטים בבקשתך

ירחמיאל שבתי חזר לבית. תשובתו- עבודה. אישתו הרסה את המרק, הילדים טיפסו לו על העצבים, המים החמים נגמרו באמבטיה בדיוק כשגמר להסתכן. בקיצור, סיום משעל ליום מסורף. בכוחותיו האחר- רונים ידיה ירח לסליוויה, הפעילה וצנח לכורסה. על המסך הקטן נראו תמונות מיספר מתוך מישחק כדורגל-שבועי ומייד הופיעה כרוזה מאיר-יעין: סליחה תקלה. זה כבר היה מוגזם. בשאגת זעם זינק שבתי לכוננית קטנה בסניט הסלון. שלף אחד מתוך שורה של סלילים מסודרים, נעץ אותו בתוך קופסה שחורה שעמדה צמודה לסליוויה, ורק אז רגוע ונינוח ישב להתבונן במערבון-קלאסי לפי בחירתו. תאור זה הינו אוטופי אמנם, אך לא לזמן ארוך.

ענף הסליוויה בישראל מקבל בימים אלה דחיפה גורלית. חברה אמריקאית-ישראלית בשם אינטרנשיונל-וידאו-ישראל מת- כוננת להכניס מהפיכה בתחום הסליווני בישראל על-ידי הפעלת שיטה חדשה להקי- רנה על המסך הקטן. החברה מפיקה סרטוני הדרכה ולימוד בארץ ובארה"ב.

אם קודם לכן הכיר הקהל הישראלי את הסליל-המגנטי בתחום רשמי-הקול בלבד, באה אינטרנשיונל וידאו והחדירה את ה- שיטה לסליוויה. העקרון פשוט: תכניות בנות 20 דקות של חומר מצולם בלוויית חומר מודפס לימודי, יופצו למוסדות-חינוך למיניהם. הסלילים יחזירו למקלט הטלי- וויזיה הנמצא בבית-הספר.

מסורף לידראו. בארה"ב משתמשים בשיטה זו כבר שנים רבות. שילוב הוידאו- טיפ והמורה הפכו שם למקובלים בבתי- הספר, התכניות הן מגוונות ביותר ומש- תרעות על כל שטחי הלימוד וההדרכה. הרעיון להעביר שיטה זו ארצה נולד במחוזו של המלונר האמריקאי-הודי אלן פלנס, אשר עלה בסוף שנת 1971 לישראל על מנת להשתקע ולהשקיע כאן. יחד עם מסורף לידראו ישראלי בשם דויד אורן, הקמה החברה בישראל. כמנכ"ל החברה החדשה משמש צעיר ישראלי, ריקי שלח. שלח (27) קיבל על עצמו את הנחלת החברה לאחר שהיה בת שנה וחצי באר- צות-הברית, שם למד את נושא הסליוויה. לדבריו שלח, לא רחוק היום בו כל אורח בעל מכשיר טלוויזיה, ישתמש בקסטות להנאות. לא דווקא לתכלית לימודים. בכוננת החברה להפעיל את שיטת הוידאו- טיפ לבידור מגוון.

"כשירד המחיר למכשירי טלוויזיה בארץ", אומר המנכ"ל הצעיר, "יכול כל אורח לרכוש טלוויזיה ולהקרין לעצמו להנאות מערכונים, סרטי-מתח או מחזות מוזיקליים כאוות נפשו".

אתה מרבה לנסוע. השבוע יזמנו לך בדר- כים אחבים ואהבה כאחד. היוזרה פן יר- חיקו שיקוליק הקרים מעליך הזדמנות גור- לה של אושר. כוח, ההרגל עושה אף הוא, את שלו - ודווקא הוא מסוכן לך, בחי- ערכות המלוות הנו- כחית. שבוע טוב למעשי-מתע, לחחלטות שרירותיות, לגיחות לעבר הנעלם, את, בת טלה, יכלול להתברך בחן בלתי- רגיל, בייחוד בימי שישי, ושבת. היוזרה בעיסוקיך בשטח הפינאנסי.

21 במרס - 20 באפריל

השבוע כל תוכניותיך תתגשמה. אנשים שוב יתנו בך אמון מלא. אמצע השבוע הוא הזמן המתאים ל- פעילות והישגים. חתום על החוויות וההסכמים עליהם היסטת לחתום בשבוע שעבר. היוזרה מאדם המתחזה כידיד טוב והרצוה להיללות אליו לכל מקום. תחת הרומן המשעם שני- הלח - תבוא סערת אהבים.

21 במרס - 20 באפריל

לבני מזל עקרב - צפוי שבוע מורה

ביותר. הבוס יציע לכם הצעה מעניינת מאוד, אל תדחו אותה. קבלו אותה וחשדלול למלא את דרישותיו על הצד הטוב. זה ישתלם לכם ויש לכם סיכוי רציני לעלות בדרגה. לך, בת עקרב, ייגרם השבוע מפח-נפש קל מצד אדם הקרוב לך.

22 באוקטובר - 22 בנובמבר

השבוע תזדקק לכל חוש הביקורת שלך, כדי שתדע לטון את הידיעות המסעירות ש- תלגעה אליך, ולהגיע לגרעין האמיתי. צפויה לך הצלחה גדולה ב- עבודה, שתגדל בעתיד עוד יותר, אם תלך בכיוון הנכון. ידיד קרוב יאכזב אותך מרה, אך הצלחתך החברתית בעתיד - תשמש פיצוי.

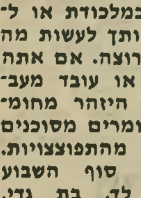

23 בנובמבר - 20 בדצמבר

השבוע תזדקק לכל חוש הביקורת שלך, כדי שתדע לטון את הידיעות המסעירות ש- תלגעה אליך, ולהגיע לגרעין האמיתי. צפויה לך הצלחה גדולה ב- עבודה, שתגדל בעתיד עוד יותר, אם תלך בכיוון הנכון. ידיד קרוב יאכזב אותך מרה, אך הצלחתך החברתית בעתיד - תשמש פיצוי.

דווקא משום שאת חופשייה בהשקפתך, ובבלתי-קשורה במעשייך, קל מאוד לתפוס אותך במלכודת או ל- חייב אותך לעשות מה שאינך רוצה. אם אתה כימאי או עובד מעב- דה - היוזרה מחומי- צות, חומרים מסוכנים או אף מהתפוצצויות. לקראת סוף השבוע מצפה לך, בת גוי, הרפתקה רומאנטית סוערת מאוד מאוד.

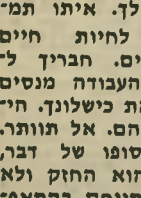
19 בינואר - 18 בפברואר

בת דלי - אל תחששי להיענות להזמנה מפתה של מלך חדש, גם אם נדמה לך שהוא מבקש להפילך בפח. כל עוד את משוכנעת כי רצונו הוא גם רצו- נך, אין כל סיבה שלא תלכי לקראתו יותר מ- מחצית הדרך. התמכ- רי כמיטב יכולתך למי- צוי כל ההנאות שמת- אפשרות לך לאחורונה.

26 בינואר - 18 בפברואר

אהבת חייד מגיעה. קבלי אותו בזרי- עות פתוחות. הוא בשבילך. איתו תמי- שיכי לחיות חיים מאושרים. חבריך ל- מקום העבודה מנסים לנצל את כישלונך. חי- לחם בהם. אל תוותר. הרי בסופו של דבר, אתה הוא החזק ולא הם. התייחס בהתאפ- קות לבני משפחתך ואל תיגרר לפרובוקצ- יות. השתדל להר- בות במסעות ובטיולים.

19 בפברואר - 20 במרס

הנך סרוד יתר על המי- דה בענייני עבודה ומזניה את בני-משפח- תך. היוזרה, בן מזל שור, בת זוגך עדיין בבושר מלא, מחזירה עדיין זוכרים אותה. אומנם היא יצאה מ- המישחק לזמן מה, אך היא עדיין אשה ובמלוא פריחתה. פנק אותה והקדש לה תשומת לב רבה ככל האפשר.

21 באפריל - 20 במאי

השבוע יעמדו בפניך אתגרים חדשים, ועליך יהיה להתאמץ כדי להוכיח את כשרונך ויכולתך. בת תאומים - זההיה שלא להסי- תבך בסערות רגשיות העלולות לגרום לך לאכזבה ודיכאון. אם תנחגי בקורירות, תפי- קי מהרפתקאותיך ה- רומנטיות הנאה, במקום הסבל שחיה מנת חלקך עד עתה. אל תקבלי את כל דבריו כמורה מסיני, ונסי להבין את מה שמסתתר מאחוריהם. אל תהמרי השבוע.

21 במאי - 20 ביוני

השבוע שקט יחסית, ש- יאפשר לך לנוח מבחי- נה רגשית ולאגור כוח לקראת אתגרים גדולים שיוצבו לפניך בעתיד הקרוב ביותר. אתה יכול, אמנם, לפרווח ב- מאמצים ולקצור הרי- שגים נאים כבר עתה, אך מאחר שכדור ש- פוטך רחוק משיאו, והאינסואציה שלך בוגדת בך לעיתים קרובות, טוב תעשה אם תימנע מלנקוט יוזמה בשלב הנוכחי. כדאי שתנצלי את נטייתך הדרמטית. התגברי על ביישנותך.

21 ביוני - 20 ביולי

העבודה זה לא חבל ב- חיים. הגיע הזמן ש- תתחיל לחשוב יותר על בני משפחתך ולהק- דיש להם יותר תש- מת לב, כי בעתיד תש- קרוב תזדקק למלוא אחדותם והבנתם. אל תהסס לשמוע לעצות של אנשים מבוגרים ממך ובעלי ניסיון רב משלך, אפילו אם עצותיהם נשמעות מיושנות. לביאה: הסיסמה - זהירות.

21 ביולי - 20 באוגוסט

כדאי שתשתחרר מכל הכביעות הקטנות המט- רידות אותך ואינן מני- חות לך להתרכז ב- דברים החשובים ב- אמון. זה יועיל לך יו- תר ממה שאתה מאמין. פגישה בלתי- צפויה תביא עימה נטיה קצ- רה ונעימה, שתוצאת- תיה תהייה פחות נעי- מות. אל תהססי להצעה נועזת שתוצע לך.

22 באוגוסט - 22 בספטמבר

איך משיגים זיקית להופעה בטלוויזיה?

טלוויזיה לקראת שידור מה מסתתר מאחורי התוקפנות?

תחרויות האבקות משנות ה-50, בניצוחו של בעל מכון שמשון לשעבר, **רפאל הלפרין**, מי שהיה מר ישראל ומתאבק מקצועי בארצות הברית, והשתתף ב-242 תחרויות מקצועיות. הסרטים נמסרו לסל וויזיה עלידי הלפרין עצמו. סידרת האבי קוח נוספת תשודר במועד מאוחר יותר בי השתתפותו של **אברהם גורנין**, מי שהיה אלוף ישראל במשקל כבד בסגנון יווני-רומי ואלוף המכביה בסגנון חופשי. גורנין, אף הוא בעל מכון כח (מכון ג'ו), העביר לסלוויזיה סרטים מתחרויותיו בצרפת. אגב, החל מאפריל תוקצה לתוכנית הס' פורט בערבית, הנערכת עלידי **מוחמד אבו בכר** מכפר זילפה שליד מגידו, פינה נוספת של רבע שעה במוצאי שבת. ● מנהיג הליגה היהודית להגנה הרב **מאיר כהנא**, שהוזמן להשתתף בתוכנית הבי-דור הדתית **חודש טוב**, ששודרה במוצאי שבת האחרון, ביטל ברגע האחרון את השתתפותו. יום לפני ההקלטה הוא הרים טלפון והשאיר הודעה אצל הנוטר בנוסח סיסמת הליגה: „לא עוד... אנשי של מפיק התוכנית **בנימין צביאלי**, שניסו לאתר את כהנא, זכו לתשובות מתחמקות ביותר: „אני עסוק“, „אני עייף“, „אני טרוד“. עורר השבועון הדתי **פנים אל פנים**, הרב של כפר שמריהו **שמואל כהן אבירר**, סירב להופיע עם כהנא במחיצה אחת בטלוויזיה, הסביר את התחמקות ירי-בו בכך, שאין מנהיג הליגה מסוגל כלל לעמוד בעימות טלוויזיוני גלוי. נושא העי-מות נשמע אכזרי למדי: „הדרכים בי מחיית עמלק“. לאמיתו של דבר היה ה-נושא: „בעד ונגד אקטיביזם“. ● **חילי דה קרונפוי** (20), נוצריה יפת תואר, בוגרת תיכון בבית לחם, אותו סייעה בי-שנה שעברה, היא המגישה החדשה בער-בית, וזו לה עבודתה הראשונה בכלל. ל-מען הדיוק: היא קראה מודעה בעיתון, כי דרושים מפעילים לבובות בתוכנית ה-ערבית לפרענות ילדי השכונה, פנתה ל-טלוויזיה למטרה זו. השדרן **ויקטור נא-סיב** הבחין בה והציע לה לעבור מבחן מסד. אחרי אימון מזורז החלה הילדה ל-הופיע על המסך שלוש פעמים בשבוע.

לקת התוכניות בעברית בטלוויזיה הוא **יצחק שמעוני**, שתיה בחופשת לידה, שעה שרעייתו היפה, השדרנית **מרים אלין** היתה עסוקה בהקלסת סיפורי שבת לילדים עבור מישדרי יום שישי. ● במס-גרת שידורי תוכנית הספורט בערבית, המוקרנת בימי ב', מוצגת עכשיו סידרת

בתוכנית **ברוכים הבאים**, שתשודר ביום ראשון הקרוב לכבוד פורים, מופיע המצ-חיקן **דודו דותן** כאלמנה תמהונית המ-גדלת בביתה זיקית („בעל חי במקום בעל מח“). הסיפור כיצד הושגה הזיקית ראוי לציון: המפיק הבמאי **אילון גויטמן** לא הצליח להשיג אפילו זיקית אחת לרפואה

כמעט כל עובדי הטלוויזיה התל-אביבים השתתפו השבוע בארוחת סינית חגיגית, **החולדת של איתאל בן-הרצל**, בנו של עורך תוכנית „קלעים“, יעקב בן-הרצל, לרגל מלאות לו שנתיים. דנה שאולי, בתם של רמי ומנדי שאולי, היא שערכה לכבודו את המסיבה. בתמונה למעלה: בן-הרצל, אשתו וחתן יום החולדת, איתאל בן-הרצל. שתי משפחות טלוויזיוניות נוספות שהשתתפו במסיבת יום-החולדת שנערכה במסעדה הסינית: ראש מערכת תל-אביב של הטלוויזיה טוביה סער (התמונה העליונה) עם בתו גל ובנו רן; וכתב מערכת „מבט“, דן רביב, עם בתו שרון ואשתו.

מסיבת יום החולדת שנערכה במסעדה הסינית בתל-אביב, יחד עם נשותיהם וטפם. הסיבה: מסיבת יום-החולדת של איתאל בן-הרצל, בנו של עורך תוכנית „קלעים“, יעקב בן-הרצל, לרגל מלאות לו שנתיים. דנה שאולי, בתם של רמי ומנדי שאולי, היא שערכה לכבודו את המסיבה. בתמונה למעלה: בן-הרצל, אשתו וחתן יום החולדת, איתאל בן-הרצל. שתי משפחות טלוויזיוניות נוספות שהשתתפו במסיבת יום-החולדת שנערכה במסעדה הסינית: ראש מערכת תל-אביב של הטלוויזיה טוביה סער (התמונה העליונה) עם בתו גל ובנו רן; וכתב מערכת „מבט“, דן רביב, עם בתו שרון ואשתו.

בכל גני החיות והגנים הזואולוגיים הנמ-צאים בארץ. רק אחרי 20 שיחות סרק בסלפון נתגלה כמעט במקרה, כי בידי ד"ר **צינר** מבאר-שבע מצויה זיקית מצו-יה, והיא נשלחה לאולפני הטלוויזיה בירו-שלים במונית מיוחדת. ● כדי להכניס אוזרת שמחה לתוכנית, שתהיה האחרונה בסידרה, הכין גויטמן בכניסה לאולפן בי-הרצליה 60 בקבוקי יין עבור הקהל. אבל עד שנכנס הקהל לא נשארה אפילו טיפה אחת לחימום הקנה. נכנס יין יצא סוד: חברי להקת הפלטינה — התזמורת המ-לווה את המופע — הודו באשמה בנענועי ראש ברוכים ביותר. ● בנענועי עכונו על רצים ביותר, עלתה באותה תוכנית על הבמה המוקדמת התוססת **רותי ביקר** בי-מכנסי שורסס. הגיב אחד הצופים ביציע בקול רם למדי: „הייתי אוכל אותה בכל פה“. ● השבוע פורסם בעיתונות כיצד אורז עובדי אולפני שידורי ישראל בחי-פה עוז וכיבו באמצעות מספים שריפה, שפרצה בדירתה של זקנה המתגוררת בי-דירה שמתחתם. מה שלא פורסם הוא, כי עובדי האולפן היו מופתעים לגלות, שה-זקנה אינה אלא הסבתא של הזמרת **רבקה זוהר**. ● בדיחת השבוע בטלוויזיה שיי-כת לשדרן **עמוס ארכל**. הוא חלה על הקיר באולפן את תמונתו של עורך ימן-השבוע **יעקב אחימאיר** וכתב תחתיה: „אולפני מטרו גולדווין אחי מאיר“. ואילו מתיחת השבוע שייכת לעורך קלעים **יע-קב בן-הרצל**. בן-הרצל הפחית את חובבי אולפן הטלוויזיה בתל-אביב, כש-נכנס לאולפן כשהוא יושב בכיסא נגלים ומחקה בקולו העבה את קולו של המפקח איירונסייד. הסתבר שבכניסה לאולפן הב-חין בן-הרצל בכיסא הנגלים של נכה שהגיע לביקור באולפן, החרים אותו ל-צורך המתיחה. ● אגב, אחימאיר ממריא בחודש הבא לבריטל, כדי להפגש עם עס-עמיתיו באירגון אינטרמאק. זהו אירגון של עורכי המאגזינים ויומני השבוע הסל-וויזיוניים בכל רחבי אירופה, המחליפים ביניהם כתבות בעלות עניין בינלאומי. מר-ג'וז אותו רק שאומרים, שנתנו לו סוכריה, כי הוא ילד טוב. ● מי שחוזר, בצעדי מוצא, לתפקידו הרם הקודם, כמוהל מח-

סיפר המפיק הבמאי של תוכנית מדע ו-דעת, עורך קפליק: „עורכת הסרט על התוקפנות הטבועה בבני-אדם ובעלי-חיים, אילנה אלעד, נמצאת בהריון. כאשר נת-ארכה עריכת הסרט יתר על המידה, ואי-לנה היתה מדברת, עליי, אף פעם לא ידעתי על מי היא מדברת — על הסרט או על הילד“.

התוכנית על התוקפנות, שהיתה צריכה להיות משודרת לפני שבועיים, כפי ש-פורסם בעיתונים, לא היתה מוכנה בזמן לשידור, ונדחתה לשידור לחודש מרס. הי-סיבה אליבא דקפליק, התל-אביבי, היא שכפו עליו להעביר את העריכה מתל-אביב לבית הטלוויזיה בירושלים.

תוך כדי הצילומים של התוכנית גילה קפליק — שזכה בימים אלה בפרס שלי-שי (מדליית ארד) בתחרות סרטי חקלאות קצרים שנערכה בברלין, על סרט שהכין לכבוד יובל מכון וולקני — פרט מאלף הקשור בנושא: ערב אחת המלחמות בי-איוור, הציע פסיכולוג אמריקאי נודע רע-יון לפיו יערכו בן-גוריון או לוי אשכול קרב ארוח טלוויזיוני עם נאצר כדי לה-סיג את התוקפנות הטבועה בשני העמים, ולמנוע מלחמה. איש לא התייחס לדבריו ברצינות. למרות העובדה שהרעיון בכ-ללותו היה רעיון ישן נושן, למשל: מל-חמת דויד וגליית. קפליק החליט להציג את אותה הגברת בשינוי אדרת, עלידי קרב אגרוסים מצוייר בין קנדי לחרושי-צ'וב באגמיציה של מיה בלוס.

„בולנו פאריסטים“! נסיון שרך בארצות-הברית מדען אמריקאי אחר כי-שם מילגורם, יוכה באותה תוכנית לגיר-סה ישראלית מסוימת. מילגורם ניסה לב-דוק אם גילויי האכזריות של הנאצים בי-מחנות הריכוז בימי מלחמת העולם ה-שניה, עלולים להתגלות בתנאים מסוי-מים גם בארצות-הברית.

הוא שכר אנשים מכל שכבות הציבור, הטיל עליהם ללמד בני-אדם אחרים התי-נהגות מסויימת באמצעות שוקים חשמי-ליים, ותיכה לתוצאות. הקורבנות היו שחי-קנים מקצועיים שהעמידו פני נפגעים: התעווחו, צרחו, התפתלו, גססו. התוצאה: משתתפי הניסוי המשיכו בשוקים החשמי-ליים. לא המראה הזוועתי ולא האורות הי-אדומים ששונו המדידה, שהצביעו על סכי-נה נוראה עצרו את המשתתפים שנכנסו לאקסטזה סאדיסטית ואכזרית ביותר. כאשר רואיינו המשתתפים, לאחר מעשה, הסבירו: „זה היה גיב שהייתי צריך ל-עשות“, „שילמו לי“, „עשיתי למען המדע“. בתוכנית הישראלית ייערך נסיון דומה בין ילדים עלידי תלמידיו של מילגורם, ד"ר מרדכי רוטנברג מחאוברסיטה הי-עברית בירושלים.

תדרין

- **סרט השבוע** (יום ד' 23/2, 20.40) — אשתי האהובה — קומדיה רומנטית מ-שנות ה-40. על אשה חוקרת, אשר לאחר העדרות ממושכת מביתה, מוצאת את בעי-לה נשוי לאחרת. משתתפים: קארי גראנט, איירין דאן ורנאדולף סקוט.
- **ברוכים הבאים** (יום א' 27/2, 21.10) — עורך תאומי מארח שימפנזה ממולחת משוויי, זיקית מצויה, כלבים מחוסשים ואמנים, במסיבת סיום פורימית עליזה ומורקדת על ידי רות ביקל, בתוכי-ניתו רבת התהפוכות של אילון גויטמן.
- **נשף פורים** (יום ב' 28/2, 20.35) — ושתי הקרחת מארחת — במסיבת פו-רים של דנה כוגן ואנדרי קאלארשו, שי-תונחה על ידי מייק בורשטיין. משתתפים: חנה מרון, שייקה אופיר, אילי גורליצקי, דן בן-אמוץ, יהודה אפרוני, גרעון זינגר, אלברט כהן, יורם בוקר, סטודנטים ותו-מורת בניצוחו של אלכס וייס. שלוש מהי-דורות מבט היתוליות בעריכתו של חיים גיל תוקרנה במהלך התוכנית בהגשתם האישיית של הבובה סוסו מסמי וסוסו, גליה סופר בעברית ואחרים.
- **לוי מספר שדרש** (יום ג' 29/2, 20.20) — שידור חוזר של תוכנית מצו-יינת וחידון תנ"ך חיתולי, שהפך כבר ל-טולקלור בישראל, בהשתתפות אריק איי-נשטיין, אורי זוהר ואחרים.

אחת ההפתעות של הפסטיבל האחרון בברלין, היה סרט צנוע, בלתי-יומרגי, שהופק בתקציב זעום, ונעשה על-ידי במאי טירון, ולמרות זאת זכה באות הצטיינות מיוחד מטעם הפסטיבל. הסרט היה אנשים נואשים, הבמאי — פרנק גילרוי, שהיה ידוע עד אז רק כמחזאי (דבר אלי בוור' דים), והשחקנית הראשית, שירלי מקליין, במשך שנים ארוכות מאוד, ידעו הכל ששירלי מקליין היא קומיקאית מוכשרת, בעיקר כשנותנים לה הזדמנות להשתולל על הבד, ובכל פעם שגילתה נטייה לתפ' קידים רציניים יותר, נתקלה בגבות המור-רמות של המפיקים.

זאת היתה אחת הסיבות שהסכימה ל-עבוד בתנאים שאף כוכב המכבד את עצמו לא היה מסכים להם, בסרטו של גילרוי, הדמות שהיא מגלמת, סופי בנטווד, רחוקה מאוד מכל שעשועי העבר של שירלי, וזאת אשה המתעקשת להמשיך בחיי הגני-שואים האומללים שלה רק משום שכמה פירווי נחת עדיין עדיפים בעיניה על שממה מוחלטת.

להיות קצת במאים. הסרט, שמחיר הפקתו (300,000 דולר) הוא ממש מגוחך בקנה-מידה אמריקאי, צולם כולו בבית פרטי בברוקלין. שירלי מקליין נסעה כל בוקר לעבודה ברכבת-תחתית, והתלבשוות היו בגדיה הפרטיים.

"אם הסכמתי להופיע בסרט של במאי טירון," הסבירה שירלי לאחר ההסרטה, "היה זה בעיקר משום שידעתי כי בסרט כזה נהיה כולנו, כל המשתתפים בהפקה, קצת במאים."

"אמנם," היא מודרת להבהיר, "לבמאי יש זכות החלטה סופית ואחרונה, אבל כל הסיפורים הישנים עלי-כך שהשחקן אינו יכול לתפוס את מהות הסרט משום שבסך הכל עליו להתייחס רק לתפקיד שלו, ושהתסריטאי אינו מבין שום דבר בקולנוע משום שהוא מקפיד רק על שג"י אות בדקדוק, כל הסיפורים הללו שייכים לעבר. גילרוי כתב את התסריט וביים, וכל מי שהשתתף בסרט, היה גם שותף בחווית היצירה. הזמנים השתנו, אפילו בעולם הקולנוע."

וזה מוזכר ציטטה אחרת של שירלי מקליין ציטטה בה הכריזה ש-הוליווד איבד

שירלי מקליין ב"אירמה זהירום" שוד כפול שבע

דה כל קשר עם תרבות הדור החדש. אנשי עיר הסרטים זעמו על הכוכבת ש-העזוה לירוק כך לבאר ממנה שתתה שנים רבות, ושירלי עצמה נאלצה להסביר מאו-חר יותר למה התכוונה.

החרקים

באים

רשימות הלסטרום (תכלה, תל-אביב, ארצות-הברית) — אם חסר למישהו מכס צרות, אז לבו בבקשה לראות סרט זה ותדעו כי יש לכם עוד צרה אחת גדולה שכלל לא חשבתם עליה. הצרה: חרקים; חרקים מכל הסוגים, מכל הגדלים ומכל הצבעים, חרקים שלדעת המדען הפיקטיבי הלסטרום, המתבסס על מחקרים אמיתיים, עשויים לרשת את עולם האדם בדיוק כפי שירשו את עולם הדינוזאורים.

האנושות, האוהבת כנראה תמיד לשמוע איך יחריבו אותה, דהיה בכל מקום לראות את הסרט בהמוניה, שהפתיעו את כל מי שחשב כי רק מין הולך היום בקול-נוע (יש גם כאן מין, אם תרצו לקרוא כך לזיווגים בין עכבישים או לתהליכי ההיתרבות של הדבורים).

התיאוריה עליה מבוסס כל הסרט היא שחרקים זוקים מן האדם משום שהם מועלים לפי חוקי הטבע ומנצלים אותה לטובת המשך קיומם האיש, בו בזמן שאדם מנסה להילחם בטבע, וכל מה שהוא מצליח לעשות הוא להרעיל את עצמו ואת סביבתו.

אמנם, כל מה שנאמר בסרט הוא אמת לאמיתה, אלא שכרגיל בסרטים מסוג זה, אין זה אלא אותו חלק מן האמת היכול לשרת את התיאוריה של עושי הסרט. ואם האמנות באמת ובתמים אחרי "מרכבות האלים" שאתם עומדים לפגוש בקרוב את קרוביכם ממאדים או סיריוס,

הברבור

נוברבר

השועל בעל זנב הקטיפה

(בנייהודה, תל-אביב, איטליה ספרד) — לגברת אנליה גאדה נמ' אס מבעלה, מאז גילתה את קסמיו של יפהפה מקצועי, היא לא רשת עם מאהבה, לארמוני-הכפר שלה, על שפת-הים. כאן מסתבר שכל מה שנדמה תמים הוא בעצם מעשה נבלה, כל הצדקים רשעים, כל הרשעים מפלצות, וכל חקברנים נופ' לים לתוך הבורות שחפרו. בתוך הסיפור הזה יש גם כלב גדול ויפה, ויש גם ברבור מיסכן שלא נותנים לו מנוחה (אילולא היה כל העניין ברברי כל-כך, אפשר היה לחשוך שיש כוונה לרמוז למיתולוגיה היוונית).

בקיצור, זהו אחד מאותם סרטי מתח שעלילתם דלילה כל-כך, שיש צורך לדחוס בה כל מיני סצינות אהבה לוחטות והרבה מאוד צילומי סרט. ואשר לרמזים שניתנים לקהל, הם מצטיינים בעדנה של מהלומת אגרוף.

בדרך-כלל, כאשר כבר עושים סרט מסוג זה, הרי הסיבה העיקרית לכך היא שאפשר להפשיט את הכוכבת ואת הכוכב, ולהראות מה הם יודעים לעשות יחד. אלא שהגברת אנליה גאדה דווקא חומר אידיאלי להפשטה, והבמאי אמנם נזהר שלא לצלם את כל החלקים בגופה שאי-כותם נתונה בספק (יש לה למשל ישבן שלא היה מבייש אף אם יהודיה טובה). ואם היתה אולי בסרט איזו סצינה

פנאי שלה. היא מתכננת, לעומת-זאת, דרר

כים להוציא גנבים אפשריים מן הדעת. למשל, "החכמה" כך היא אומרת. היא לצייד את הדלת בארבעה מנעולים ולסגור רק שלושה מהם. גנב ישתגע לפני שיגי' לה איך פותחים את המנעול הרביעי. כשנותר לה עוד זמן, עוסקת שירלי בכתיבת המשך האוטוביוגרפיה שלה. היא חלק הראשון שלה נמכר היטב. עכשיו היא מתכננת להמשיך, כשהיא תספר כי עיקר על עצמה ותצניע את מעשי הסוב' בים אותה. "אנסה לומר את האמת מבלי לפגוע באיש." בחלק הראשון, היא כמעט הצליחה. וזה רק מוכיח שהיא באמת אשה בלתי-רגילה.

תדריך

תל-אביב

יחלומים לנצח (אופיר, אנג'

ליה) — שון קוגני הוא שוב גיימס בונד בפרשיית ריגול שאינה מותחת במיוחד, אבל יש בה הרבה ביזור והמצאות.

דקמרון (סטודיו, אנגליה) — סיפוריו של בוקאצ'יו על אינולת הי' אדם וחולשותיה הרבות, אינם מאבדים אדמה מחוצתם, בגירסה הקולנועית הי' אישית מאוד של הבמאי פאולוני. מרגיו את הבורגנים.

מלחמה ושלווה חלק א'

החרק המאוסר נגד האדם האומלל

אז אין ספק שאחרי "רשימות הלסטרום" תתעלפו למראה כל זבוב או נמלה, ולעצם המחשבה מה הם יכולים לעולל לבן התמותה האומלל.

אם אינכם נמנים על המתרגשים במהירות, תמצאו בסרט כמה פרקים מעניינים מחיי החרקים השונים. זהו סרט תעודי מעניין בהחלט, אבל אנא, בלי כל השליחות הפי-לוסופית!

ז'אן סורל: יפהפה מקצועי

קצת יותר נועזת, של בילוי משולש על יצוע אחד, הרי שהיא נגזרה החוצה מן הצלולוד ונותרה בתמונות המור-צנות בחוף.

אז אם זה לא מותח, וזה לא מגרה, וזה לא אסטטי, וזה לא מעניין, מי צריך את זה?

(סינרמה, בריה"מ) — זה לא טולסטוי, אבל זאת הצגת קולנוע מרהיבת עין, ש-חבל להמציאה. המאמץ והסכף שהושקעו בסרט, נראים היטב לעין.

ידע הבשרים (פאר, אר' צות-הברית) — התפתחות התנהגותו הי' מינית של הגבר האמריקאי ב-25 השנים האחרונות. זה לא מעמיק במיוחד, אבל המישחק משובח והדיאלוגים של צ'ולס סייפר צורבים.

ירושלים

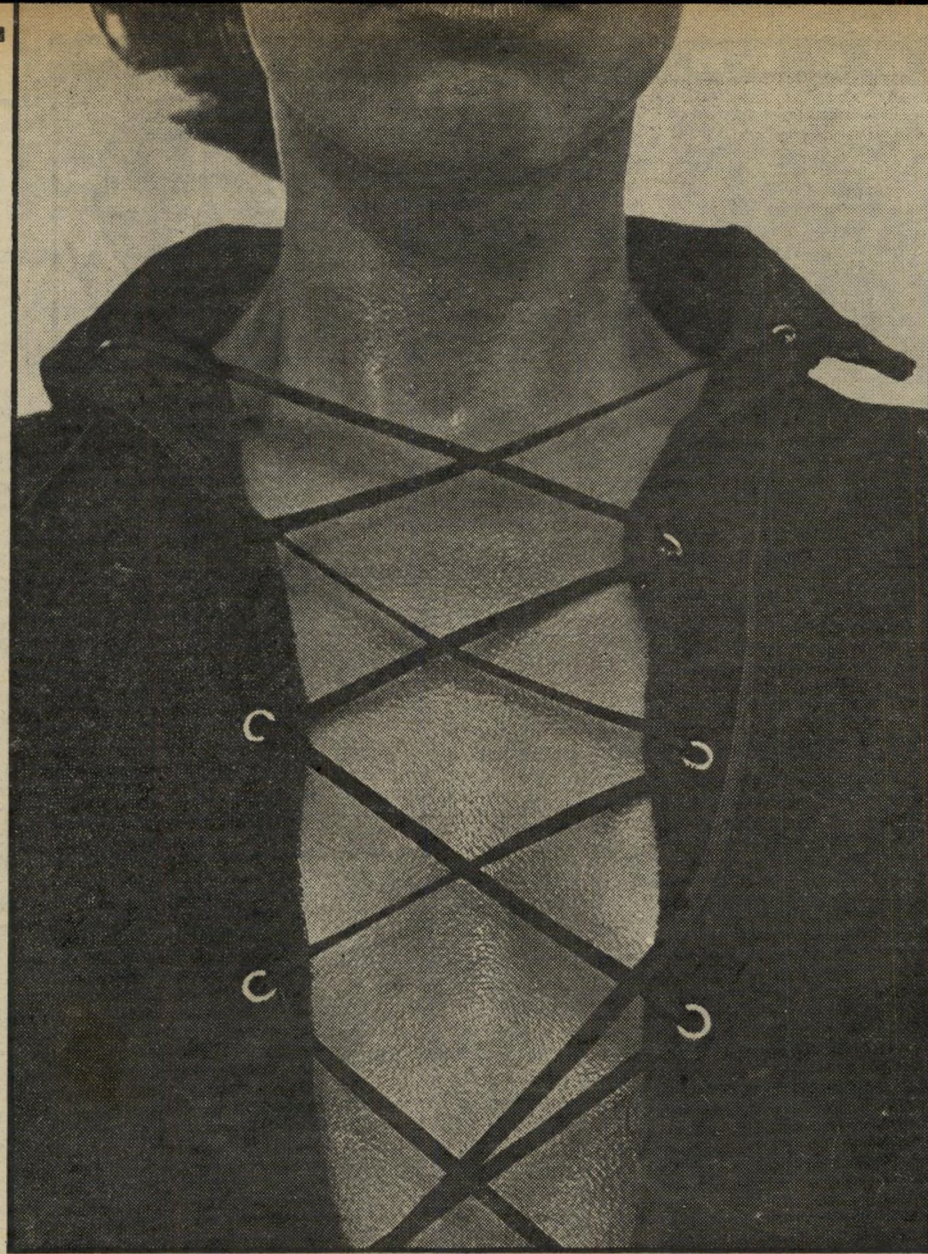
כלש ושמו שאפט (הבירה, ארצות-הברית) — עוד סרט בלשי, הפעם על גיבור כושי. מתנהל בקצב מזורז, אבל לא תמיד בהגיון ראוי לשבח. אווירת רחובות הארלם היא החלק הטוב בסרט.

חיפה

החגישה שבבב (אורה, צר' פת) — תיאור רגיש להתבגרותו של נער בן 14, עם שיחזור נאמן במיוחד של צר' פת מימי מלחמת אלג'יר. הרבה הומור צרפתי מעודן, ומישחק טוב של לאה מאסארי בתפקיד האם.

רומנסה של גינז סוסים (אמון, ארצות-הברית) — סיפור נוסטאלגי מבדר על יהודים המנסים להמ-שיך ולחיות בעיירה פולנית קטנה, בתחיי-לת המאה.

למה. אולי
זה בגלל
שהגברים הם
חסרי כל רגש,
או בגלל שלי
אין כל רגש
כלפיהם. אך
לא פעם אני
חוששת שזה
פשוט מאד
בגלל שאני
מרגישה שזאת
תהיה
בגידה ברינה."

"מדי פעם
יש לי התקפות
של להפסיק
להיות לסבית.
אז אני נענית
להצעות של
בחורים
ונפגשת איתם.
אם אני
מגיעה איתם
למיטה, אני
שונאת את
עצמי אחר־כך.
אינני יודעת

זעקתה של לסבית מבית דתי

"תנו לי לאהוב!"

את רינה, שהפכה אותי ללסבית, פגשתי לראשונה כשהייתי בשביעית. אני בת להורים חסרי יכולת. את שמי אינני מוכנה לגלות. תוכלו לקרוא לי נורה.

נולדתי לפני שמונה עשרה וחצי שנים

מצליח לפרנס אותנו בעבודה זו בגלל עצלותו הרבה. התחנכתי בבתי־ספר דתיים מילדותי. בהיותי בתחילת שביעית בתיכון ביקשתי להחליף מהמצב המייאש בבית ופניתי ללישכת־הסעד בתל־אביב, שם פגשתי לראשונה את רינה.

"היא ליטפה בעדינות

את גופי"

רינה היא אשה מבוגרת המתקרבת לי שנות החמישים שלה. היא אשה בודדה ומתגוררת לבדה בדירה בצפון העיר. היא גרושה. יש לה בת נשואה בת 23. למעשה רינה כבר סבתא. לבתה שני ילדים. היא החלה לדבר איתי על בעיותי והושר פעה מאוד מכך שיחסי עם אמי היו גרועים. רק מאוחר יותר התברר לי מדוע: אמה של רינה הייתה שחקנית בגרמניה. בגלל הקריירה של אמה לא ידעה רינה

למשפחה דתית בצפון תל־אביב. הורי נחמדיסעד למרות העובדה שאנו גרים באזור אקסקלוסיבי של תל־אביב. התייחסותי בבתי־ספר דתיים ובהיותי בשביעית בבית־הספר התיכון ביקשתי להחליף מהמצב בו הייתי. הורי לא חיים בשלום. אבי אדם אלים בצורה קיצונית. לא פעם אחותי ואני צריכות להזמין את המיטרה על מנת להרגיע אותן. הוא עוסק ברוכלות אך אינו

אהבתאם כל תקופת ילדותה. כבר בפגישה הראשונה מסרה לי רינה את מספר הטלפון שלה בבית וביקשה ממני להתקשר מתי שרק יהיה לי צורך בכך. החילה התנגדותי לפגוש אותה. אינני יודעת מדוע פחדתי להתקשר אליה מיד. במשך הזמן עם הביקורים התכופים בי לישכת הסעד, קסמה לי התעניינותה בי, והתפתיתי להרים אליה טלפון. היא הזמינה אותי לביתה ועשתה הכל על מנת שארגיש עצמי בנוח. הקרח בינינו החל להפשר. לאט לאט התחלתי לחבב אותה.

אחת התכונות הנפלאות שלה הייתה יכולת הקשבה בלתי רגילה. היא אף פעם לא סירבה לשמוע אותי. ביום או בלילה. הייתי מספרת לה הכל. גיליתי שאינני רוצה ללכת הביתה אחרי שהייתי אצלה.

ההבדל בין החום שהעניקה לי ליחס שזכיתי לו בבית היה עצום. היא ידעה ליצור אווירה נהדרת וחמימה. שגרמה לי לחוש כלפיה מה שלא הרגשתי לשום גבר. בהתחלה כאשר הייתי נפגשת עם רינה במשרדה היא הייתה סוגרת את הדלת ואר־חריכך לוקחת את היד שלי ומלטפת אר־תה. מעולם לא חשתי כליכך שלוהה ומאוסת כמו ברגעים שחיבקה וליטפה

שיר שכתבה נורה:

איפה ידעה?

חביטי וראי ערירית אנכי עומדה בצד ומיחלת בדמי ידי מושטות, תניני ידיך אותן איתן ללחוץ אל ליבי יודעת אני, גם את כמוני שוממת, גלמודה, חרישת צופיה את וכן אף אני אך אמרי לי, אנא, למי?

אי ידיים טובות תלטפנה ראשי תנחמנה בעת סערה אי חקול חשלני ירכך בכני ירפה הכאב הנורא אי היד הטובה תימחה דמעתי וחחיק כבשה בחובה אנחתי נואשתי קוות לב אנוש קשה הוא וקר עת יגעוש עייפתי מדפוק על פתח ביתו אולי יפתח לי מעט דלתו לא עוד אפשוט ידי אפלל לטוב לב אדם לא עוד אמלל בדד אעמוד עוד אמתינ לא עוד באדם אאמין.

אחרי לעתים נדמה היה לי שהגעתי לשיא תשוקותי לחמימות. כשהייתי נפגשת איתה בביתה היתה יורצת אווירה מיסטורית ורומנטית. היתה מנגנת מוזיקה רכה ומדליקה נרות בחישיכה. חשתי שאני רוצה שהיא תמשך לגעת בי יותר. יותר. בערב ששי אחד הרגשתי שאני מוכרחה לראות אותה. באי תי לדירתה וכשראיתי אותה בפתח נפלת עליה וחבקתי אותה בלי שאוכל להשתלט על עצמי. היא ליטפה בעדינות את גופי

ניסו לשכנע אותי לחזור הביתה. תחילה לא רציתי אך לבסוף השתכנעתי ורינה ליוותה אותי הביתה. בבית התפתח ריב קולני בין אמי לרינה שממנו התברר לי שהיחסים בין רינה לביני היו ידועים לאמי. אמא דרשה מרינה להסתלק ואסרה עלי בצורה חמורה ביותר לפגוש את רינה. הורי ואחותי החלו לעקוב אחרי. כאשר הייתי יוצאת לאיזה מקום היה ברור לי שמישהו מהם הולך אחרי. החיים הפכו להיות בלתי נסבלים. נא

איך הצלחתי לסיים את בחינותי הבגרות. בהצלחה.

עת לא כמו קודם. אני בהכרה מלאה שאני לסבית. ניסיתי למצוא אשה שי

יחסים עם גברים הגעילו אותי

סר עלי לפגוש חברות ללימודים. לא יכולתי ללמוד כשורה. הייתי אז בסוף שביעית וציפיו לי בחינות קשות. לא נתנו אמן בדברי שעה שטענתי שאני רוצה ללמוד עם חברה. כשמישהו מהמישפחה ראה אותי עם חברה ללימודים היה מתגרר בי ברמזים שקופים. בתגובה לכך נעדרתי מהבית ימים שלמים. כאשר הייתי חוזרת בערב היו הופכים כים את לילותי לגיהנום בצעקות. הרגשתי שאינני יכולה יותר. החלטתי לברוח ויהי מה.

אחת מחברותי הכירה לי צעיר בעל עבר פלילי. סיפרתי לו ולהברתי על תוכנית לברוח והם החליטו לעזור לי.

זוהי היה שמו. לקח אותי לביתו בנתניה. שם הכריח אותי לקיים איתו יחסים. לאחר מכן אמר לי שאינו רוצה שאלון אצלו. הוא תירץ זאת בפחד מן היותי קטנה. כתחליף הוא הציע לי להיראות לחבר שלו בעל מוגינת מקומי. הוא סיפר לי שלאחר בעל מוגינת יש דירה ובדירה זו איכל ללון עם אשתו.

השעה היתה כבר מאוחרת מאוד ולא נותרה לי ברירה. באורח פלא הגיע לחדר של דני בעליהמונית זמן קצר אחרי שי שוחחנו עליו. נהג המוגינת, שמו היה דוד, לקח אותי לחוף הירוק ושם ניסה לקיים איתי יחסים. התנגדתי. ניבולתי אותו מדוע איננו לוקח אותי לביתו כפי שהובטח לי. להפתעתי אמר לי שהוא מתגרר במונית בה היינו. שאין לו כלל לא בית. לא אשה ולא ילדים. שוב, מחוסר ברירה ישנתי איתו במונית ובבוקר נפרדתי ממנו.

חורתי לתלאיביו ופגיתי מייד למיפולג הנוער. ידעתי כי מה שעבר עלי בלילה זה כבר לא מישק. ניבולתי. כשהגעתי למיפולג, נתקבלתי עליידי שוטרת המטפלת בנוער. סיפרתי לה על כל מה שעבר עלי בלילה וגם לפני כן. השוטרת הזמינה למקום את רינה ואת אמי.

רינה הגיעה ראשונה. היא נהגה בי בחום ואהבה כמו תמיד. אמי ואחותי הגיעו מאוחר יותר. להפתעתי לא ביקשו כלל שי אחזור הביתה. אחרי ששמעו מן השוטרת על מה שקרה, הן עזבו את המקום והשי אירו אותי בחברת רינה והשוטרת. התחנתי לפני השוטרת שתעזור לי לעזוב את הבית.

ושאלה אם ידעתי מומן שיש לי נטיות לסביות. חשתי עצמי נבוכה מאוד כשאמרה את המילה הזו. אך היא ליטפה אותי ואמרה שאין זה נורא כל עוד אני שלמה עם עצמי בקשר לכך וכל עוד אינני עושה זאת עם נערות אחרות. תחילה נרתעתי מן ה מחשבה המפורשת שאני לסבית. אחר התחלתי להיזכר כיצד בגיל 12-13 שירקתי ערומה עם ילדה בת גילי וכמה נהניתי מכך. זכרתי כיצד מיששנו תמיד האותיות ואני אחת את גוף השנייה. אז גם הבנתי לפתע מדוע נמשכתי תמיד לגברים ובגרות ממני ולא מצאתי שום קשר ל חברה בה הייתי. יצאתי מביתה באותו לילה ברגשות מעורבים. מצד אחד השי למתי עם כך. עם זאת התעורר בי הרצון להוכיח את ההיפך.

בשכנותי גרה נערה שהכירה לי ב עבר צעירים שונים. דרכה הכרתי עשיתי את הגבר הראשון בחיי. זה היה צעיר בן 25. התמסרתי לו מייד בלי לחישוב בכלל. רציתי שזה יהיה מהר על מנת להוכיח לעצמי שאינני לסבית. לא נהניתי מהיחסים איתו. להיפך. זה הגעיל אותי ושנאתי את מגעו. המשכתי לקיים יחסים עם גברים שונים כדי להוכיח לעצמי שי אני כמו כל אשה.

התחלתי לצאת עם מבוגרים. לא עבר זמן רב והשתתפתי באורגיה ראשונה. הייתי רק בת 16 אז. יותר משנהנתי מכל ההשתוללות המינית שלי. נהניתי לפי גוע בדת. להרגיש את עצמי משוחררת מעברי הדתי וממשפחתי המאמינה. אני יודעת היטב במה אינני מאמינה. הייתי תלמידה טובה בשעורידת. ההרגשה לי השתחרר מכל זה היתה נפלאה. אך בין זה לבין ההנאה מהמין הקבוצתי או מהמין הגברי לא היה כלום.

בבית החלו מציקים לי על שאני מאחרת לישון. החל לשמור על צעדי. רציתי לקום ולברוח. אינני יודעת כיצד הצלחתי להמשיך בלימודים. רינה הרגישה שאני מנסה לברוח מהיותי לסבית. היא החלה מתרחקת ממני. וזה הציק לי מאוד. ערב אחד ביליתי אצלה עד שעה מאוחרת. כשחזרתי התברר לי שאמי ברה היכן אני נמצאת. היא החלה לחוש שמישהו איננו כשורה. כשחזרתי הביתה התנפלו עלי כולם ודרשו ממני שלא אוסיף לראות

אני נזהרת שלא לגעת בחברותי

היא הסבירה לי שיהיה עליה לפנות לי ביתהמישפט לנוער. היות ורק על פי צו של שופט ניתן להוציא אותי מהבית על אף התנגדות הורי. המישפט נקבע שבוע לאחר מכן וביתניים סודרתי בבית מישפחה אומנת.

משך אותו שבוע נהגו הורי לבוא לבית הספר שבו המשכתי ללמוד ולהטריד אותי. הם רצו להחזיר אותי בכוח הביתה. אבי איים לרצות אותי אם לא אחזור.

העידוד היחידי שהיה לי באותה תקופה בממחנך הכיתה ויתר המורים שעזרו לי

בכל. גם המישפחה האומנת נתנה לי יחס מצויין. הם השתדלו לעזור לי בכל. עד למישפט הועברתי לטיפול של קצין נתימבחו ונאסר עלי להיפגש עם רינה. כל השבוע הייתי בפחדים נוראיים. אבי יכול היה להרוג אותי. הייתי בטוחה שהוא יממש את איומיו. לדיון בבית-המישפט לנוער הגעתי מלווה על-ידי אבי המישפחה האומנת שלא עזב אותי כל אותו שבוע. להפתעתי המדתינו לי במקום אמי ואחותי. כשראו אותי חיבקו אותי שתיהן ופרצו בבכי. לא יכולתי להתאפק ובכיתי יחד עימן.

הדיון נפתח בפני שופט-נוער. לאחר דיון ממושך נדחתה הישיבה לחדש נוסף.

אין לתאר את הסבל שעבר עיני. אחר חודש, היות והחזרתי על סי צו השופט הביתה עד אשר יחליט אם להענות לי בקשתה של קצינת-המבחן. נערך דיון שני שגם כן לא סיכם את הפרשה, ואז נקבע דיון נוסף לחודשיים אחר-כך.

להפתעתי למרות שיחס השופט אלי לא היה אוהד במיוחד בשיבותי, הוא החליט שאני צודקת, ונתן צו להוציא אותי מהבית. מששעמ זאת אבי, השתולל בבית המישפט. הוא ורק כיסאות וחזר בצעקות על אימום לרצות אותי.

אותו יום חזרתי הביתה כדי לארום את חפצי האישיים. המתנתי בכליון עיניים להוצאת צו-השופט לפועל בידי קצינת-המבחן. אך היא יצאה לחופשה. למחרת לא איפשרו לי הורי ללכת לבית-הספר. הם איימו לסגור אותי בבית. הם פשוט פחדו שלא אחזור הביתה כשאצא.

הצלחתי להימלט ופגיתי חזרה למיפולג הנוער. השוטרת שטיפלה בי בהתחלה שמעה אותי ולאחר שקיבלה אישור ממשרד-סעד שאכן ניתן בבית-המישפט לנוער צו להוצאתי מהבית, שלחה אותי שוב למשי פחה האומנת שהייתי אצלה קודם לכן.

התקבלתי בחמימות. שהייתי אצלם כחודשיים וסיימתי את השביעית. נודע לי שהורי הגישו ערעור, אשר בו עמדו לי גולל את פרשת יחסי עם רינה בפני בית המישפט המחוזי.

למרות שהקשר שלי עם רינה נור תק מאז צו בית-המישפט, לא חפצתי לעשות לה צרות ועוגמת נפש. הורי איימו שיגרמו לכך שיאשימו את רינה

השתתפתי באורגיות כנקמה בדת

חוששת שזה פשוט מאוד בגלל שאני מריגשה שזאת בגידה ברינה.

שנה עברה מאז נפגשתי בפעם האחרונה עם גבר ואינני זקוקה לכך כלל. כשאני שוכבת עם גבר אני מרגישה שזנאה עצי מית. כעס ורצון לברוח באמצע המעשה. לפעמים אפילו פחד. יש לי רתיעה מי יחסים איתם. כשאני פוגשת בחורה זה יכול להיות בכל מקום. בעבודה ברחוב או באוטובוס. נוצר בינינו איזה מתח. אני חשה כלפיה משיכה אך אני גם נרתעת. אני פחדת. יש בי הרצון להתקרב אליה אך אינני יודעת כיצד היא תגיב. הייתי רוצה לדעת להכיר על פניה אם גם היא כמוני.

אבל אני חוששת לשאול בפירוש. הי פחד מהסרוב ומהכעס אם היא לא. הוא גדול ביותר.

אני חשה בדידות תמידית. אינני מכירה אף בחור במצבי, לכן אני סובלת מאוד. אני חשה את עצמי לבדי בכל העולם. אינני יודעת כיצד ליצור מגע חדש ביני לבין בחורה אחרת.

יש לי חברות שיודעות את מצבי אך כשאני נמצאת איתן אני נזהרת שבעתיים מהחשש שהן עשויות לראות בדברי טבעי כמו נגיעה בכתיף או לחיצת יד צעד מיני. ולמרות הכל, יש בי רצון חזק להיות אס. אני רוצה לאהוב בעצמי שאני לא נאהבתי. אני הייתי רוצה להעניק לילדי את כל מה שאני לא זכיתי לקבל. הרבה הרבה חום גאהבה.

אך ביתניים אני בודדה. מכרי כולם מי סביבה דתית: אינני יודעת כיצד אוכל להיכיר נערות מסוגי על מנת לצאת מהבדידות בה אני נמצאת. הבדידות שמשגעת אותי.

מאת אורי אבנרי

12 - 14 בנבואר 1972

הברווזון המכוער

לצערי האפילו תופעות הסקאנדאליות, בשבוע שעבר, על עבודתנו הרצינית. חיה זה, דווקא, שבוע פורה ביותר. העלינו את הצעת החוק שלנו להנהגת נשואין אזרחיים, העברנו פעמיים תחת שבת הביקורת את שערוריית המיסים בארץ, הגשנו שאילתות (זיהום הכינרת; זיהום הירקון; העברת משרד-השיכון למקום יקר; פרשת הנסיון לשלוח אישים ממשלתיים לחידברות עם אישים מצ'ריים; דברי משה דיין על סיפוח הגדה המערבית; תוכנית הנשיא ניקסון לפתיחת התעלה; חלוקת עיר טורים בצ'ל; מגישות גולדה עם נוסיעה; פעולת כנופיות-הפשע במרחב תל-אביב; „מי הם השרים המצו" למים בקטע-המבוא המשודר בטלוויזיה לפני מבט לחד-שית?"; אילו שרים חופיעו בראיונות טלוויזיה בחצי השנה האחרונה; שרות-החובה של עולים חדשים בצ'ל; אי-הסתת חיל-היחובה מרפידים גם במטוסים ריקים; שיחורר ממס של ציוד-בטיחות ברכב; חתקן לבניית כבישים; השימוש בחגורות-בטיחות במכוניות; חוסר חגורות-בטיחות ברכב צבאי; ועוד ועוד.) בין ארבע החצעות הדחופות לסדר-היום שהגשנו, הכירה הנשיאות רק באחת (פרשת הכותל המערבי). היא סירבה להכיר שוב בחצעה רגילה שלנו, בקשר עם זכות הברי-הממשלה לעסוק במיסחר. כל זה נראה לעיתונאים פחות מעניין מאשר הסקאנ-דל, שפרץ כולו בגלל ברווז עיתונאי, שנופח בכוח על ידי העיתונאים, ושאותם עיתונאים עצמם קבעו לאחר מכן, במוזה חסודה של שומרי הטעם הטוב, שהוא פגע בכבוד הכנסת. מילא.

עכו"ם: עובדי

כתלים ומזוזות!

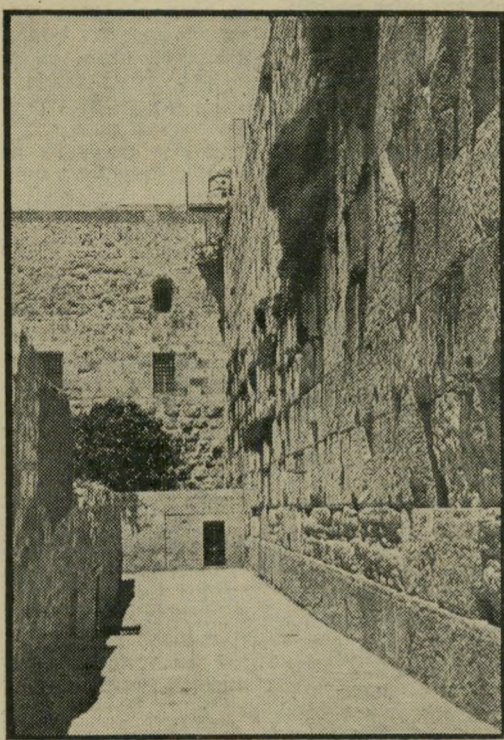
שבע העצות דחופות לסדר-היום הוגשו בעניין החור-רים שנקדחו בכותל הקטן. חמש מתן באו מצד הקוא-ליציה הימנית-דתית (נח"ל, המרכז החופשי, אגו"ל, פא"י, המפד"ל). שתיים מכיוון הפוך: שלנו ושל מאיר אבינוהר. הנטייה הראשונה של חותיים היתה להעביר לוועדה את חמש הראשונות, לחסיר מסדר-היום את השתיים שלנו. אולם ברצת האחרון, בהתייעצות בין אנשי נח"ל והמפד"ל, נוכחו לדעת שהדבר לא ניתן. לא היה רוב נגדנו. לכן, לפי עצתו של מנחם בגין, עשה זרח וחרפטיג תרגיל בלתי-רגיל לגביו: הוא גילה שיש משהו חיובי גם בהצעות שלנו, והציע להעביר את כל השבע לוועדה. אמרנו, בין השאר: **אורי אבנרי:** נגד הייתי כאשר באתי לראשונה אל הכותל המערבי. נחתה בזכרונני ההתרגשות שאחזה בנו, כאשר הצטופפתי עם חברי בסמיטה הצרה שלפני הכותל. הרמנו את מבטינו אל על וראינו את תפארת החומה. לביילבי עם המתרגשים התרגשות-אמת על מה שקרה ליד הכותל, כשם שלבי עם כל המאמין באמת בכל אמור נה שהיא. אולם בין יראת-כבוד לבין פולחן — יש הבדל. כשם שיש הבדל בין התרגשות אמיתית לבין מה שגובל, בימים האחרונים, בהסתה פרועה לצרכים מפוקפקים. אשר להבדל בין יראת-הכבוד והפולחן — גם בין האנשים הדתיים הידועות חלוקות. שמעתי פעם את דבריו של אחד מגדולי הוגי-הידעות הדתיים בארץ, הפרופסור ישעיהו לייבוויץ, שיצא בשצף-קצף נגד פולחן הכותל המערבי, והוכיר את פרשת ואהאב, המנהיג המוסלמי, שכבש בראש חסידי את מכה. הדבר הראשון שעשה היה להחרים את קברו של מוחמד הנביא, הפולחן של אבני הקבר נראה לוואהאב כניגוד גמור לתורת הנביא.

הכותל, ההתרגשות, אפילו חרדת-הקודש, מול פני הכותל, עם כל מה שהוא מסמל — זה דבר אחד. עבור דת-אלילים לאבנים — זה דבר אחר. ויש להבחין ביניהם הבחן היטב. **יש לי הרגשה שיש לנו עכו"ם חדשים, אלא שבמקום עובדי כוכבים ומזלות, יש לנו עכשיו עובדי כתלים ומזוזות.** כאשר שמעתי דבר-כך, קראתי שוב את הפרק הראשון של הנביא ישעיהו: „למה לי רוב זבחים, יאמר ה', שבעתי עולות-אילים וחלבי-מריאים ודם פרים וכבשים ועתודים לא תפצתי. רחצו, היזכו, הסירו רוע מעלליכם מנגד עיני, חדלו הרע, למדו היטב, דרשו מישפט, אשר חמוץ, שיפטו יתום, ריבו אלמנה!" **הכותל כסמל, הכותל כזכר לעברנו — זה דבר אחר. בית-המיקדש כאזכויקם לפולחן — הרי גם כיום בית-המיקדש עצמו היתה על כך מחזקת עמוקה מאוד בדת היהודית! והנה, היום אתם רוצים להפוך אבנים ששרי דו מבית-המיקדש, את האבנים עצמן — ל-אזכויקם של פולחן.**

...ירושלים — כך נאמר כאן עליידי חברי-הכנסת בגין, ברוב כשרונו הרטורי העילאי — ירושלים אחת היא, והכותל אחד הוא. זה נכון, ירושלים אחת היא על כל תקופותיה. גם בתים שנבנו בתקופת עומאיה, גם בתים שנבנו בתקופת עבאס, גם בתים שנבנו בתקופת הממלוכים, גם בתים שנבנו בתקופת התורכים. כל אלה הם ירושלים. האם נשקול במאזניים: זה יותר קדוש, זה פחות קדוש; זה יותר עתיק, זה פחות עתיק; זה יותר ראוי לשמירה ולסיפוח וליראת-כבוד מאשר זה? או שכל זה יחד הוא — ירושלים?

אני מתפלל על הגישה, האומרת שיש להרוס ול-השמיד ולנתץ כל הסמוך לכותל. כדי לחשוף אותו. למה? הכותל ישנו, מה שסמוך לכותל ישנו, תקופה אחרי תקי-פה. כל זה הוא ירושלים. האם הכותל הזה קדוש לכם יותר כשהוא כולו גלוי? האם הכותל שבתוך האדמה אינו קדוש באותה מידה? האם צריך להפוך את הכותל הזה לפארק לאומי, עם גנים מטופחים, עצים נחמדים? אינו גישה היא זאת?

לא באתי פה לשבח את טדי קולק. אינני מסכים שיהפכו את טדי קולק לטיטוס קולק חדש. למחריב, ל-מצביא החורבן השלישי, יש לי הרבה יראת-כבוד בפניו יותר בגישה הנבונה לאוכלוסיה הערבית. נדמה לי שהוא עשה בשטח זה שירות גדול לירושלים, למדינת ישראל, לשלום. אבל טדי קולק עשה גם דברים שהם, בעיני,

הכותל — לפני 1967

מחפירים. והדבר המחפיר ביותר — אם אמנם הוא אחראי לו — היה ההרס הוואנדאליסטי של שכונת הר-מוגרבנים, למחרת הכיבוש. הזכרתי את ההתרגשות העמוקה שלנו, כילדים וכ-נערים, כאשר באנו אל הכותל. ההתרגשות היתה גם בגלל מראה המקום, כשהצטופפנו למטה בסמיטה הקטנה, והסתכלנו למעלה אל הכותל. והכותל היה גבוה, הכותל היה ענק, הוא היה משרה גם מבחינה חזותית חרי-דת-קדוש. **כאן והרמו את כל זה, והמקום דומה עכ-שיו למיגרשי-חנייה ענק, גיממד את הכותל, השמידו את חור התיפארת של הכותל.**

קום לעבודה,

פרס לבטלה

במשך יומיים לחמנו עבור רפורמה במערכת המיסים.

תחילה עשינו זאת במיסגרת חדיון על משרד-העבודה. אחרי שדיברנו על הכפילויות במשרדים (למשל: מדוע משרד-העבודה בונה את הכבישים, כאשר משרד-התחבורה אחראי לתחבורה ולבטיחות?), על הזנחת נוער השוליים, על הסחבת בבתי-הדין לעבודה, וגד החוק לאיסור חשבוניות, תקפתי עניין מרכזי זה: **אורי אבנרי:** שרי-העבודה יצא היום בהתקפה מור-חצת על שרי-האוצר, וקבע שהמיסים הם מיכשול ליישול העבודה ולהגברת המאמץ. זה ודאי נכון. כל אחד יודע זאת. לא כדאי לעבוד יותר מן המינימום. כאשר יש לך עובד מצטיין, ואתה רוצה שיעבוד יותר, והוא רוצה לעבוד יותר — לא כדאי לו. כדאי לו לע-שות חלטורות במקום אחר, ולהעלים את ההכנסה מעניו החמסניות של המס.

זהו האבסורד העליון: שמדינה שיש בה מחסור חמור בכו-היאדם, ובייחוד בעובדים מעו-לים ומומחים, מטידיה קנס על עבודה ופרס על בטיה; קנס על מאמץ, ופרס על ספסרות. יש לחולל שינוי דרסטי בכל שיטת המיסוי, כדי ש-ייה כדאי לעובד לעבוד יותר ולהתאמץ יותר.

מי חי על

חשבון ההוצאות?

למחרת חיום הביא סגן שרי-האוצר, צבי דינשטיין, תשע הצעות-חוקים. ועדת-הכנסת החליטה שידברו על כולו יחד — כך שנשארו לנו 10 דקות לדבר על תשע הצעות. מחיתי על כך בהצעה-לסדר, אך לשווא, כמובן. אחת ההצעות באה לאפשר לשרי-האוצר לבטל את ההוצאות העיסקיות, שאותן מותר היה עד כה לנכות ממס-הכנסה (כגון נסיעות, חזקת מכונית, אש"ל בארץ ובחו"ל, וכו'). על כך אמרנו:

אורי אבנרי: ...התרעתי לא פעם, בעיתון וגם מ-על דוכן זה, נגד העובדה ששיכבה שלמה בארץ חיה על חשבון ההוצאות. ולכאורה, צריך הייתי להיות מאושר מהמגמה המתבטאת בהצעת-החוק, לשים קץ לאפליה הזאת. אולם, כבוד סגן שרי-האוצר, אינני מאושר, כי כאשר אתם מבטלים את ההוצאות העיסקיות מבלי לחולל שום ריפורמה במערכת המיסים, אתם עושים דבר מסוכן מאוד. המשרת מגמה הפוכה מזו שרצינו בה. הרי בעשירים עצמם זה לא יפגע. חברות עשי-רות ימשיכו לשלם עבור המכוניות הגדולות, ועבור מיס-עדות הפאר, ועבור הנסיעות לחו"ל. בעשירים ובמיוח-סים זה אינו פוגע.

אולם יש כיום שיכבה גדולה בארץ שהמשכורת הר-אמיתית שלה, נטו, אינה מקיימת את רמת-המחייה הא-מיתית שלה, רמת המחייה המגיעה לה בחברה הישר-אלית. ההוצאות העיסקיות משמשות לה אמצעי לקבלת תוספת לשכר נטו, מתחת לשולחן. זוהי עובדת-היח-ים, זוהי המציאות. יש הרבה רבבות, אולי מאות אלפי עוב-דים, עובדים בינוניים ולמעלה מזה: מנהלים, סכנאים, הנדסאים, שביטול ההוצאות העיסקיות האלה מהווה עבור רם חורדת רמת-שכרם הריאלי.

אינני מאמין שתצליחו בזה. תצליחו בכך ששיכבה זו תילחם בכל כוחה לקיים את רמת-המחייה שלה, שבה תלוי גם הסטטוס החברתי שלה. אנשיה יילחמו על זה ויילחמו בצורה של רמאויות, של שקרים בקנה-מידה הרבה יותר גדול אפילו מכפי שנהוג עד עכשיו, ובצדק, כי אין כל הגיון במה שאתם עושים. אילו הייתם מתקנים את המס וגותנים לאנשים להת-קיים קיום הוגן לפי המושגים המקובלים היום בחברה הישראלית, על-ידי משכורת ישרה, בתשלום מיסים נכון, כי אז הייתם יכולים באותו יום לבטל את הרמאויות הקרויות כיום „הוצאות עיסקיות". אז יהיה סדר במדינה, כאשר אתם מבטלים את ההוצאות העיסקיות ומשאירים את כל השאר, אתם תגרמו לעילות עוד יותר גדול של מערכת המיסים, שהיא מעוותת די צרכה גם בלאו הכי.

מה מאבדת

האשה העובדת

לאחר מכן דיברתי על נושא כאוב במיוחד — עול המיסים הרובץ על הנשים העובדות. תבעתי שוב לאפ-שר לנשים לנכות מהכנסתם החייב במס את הוצאות העו-רות, שבלעדיה לא יכלו לעבוד. הוצר הציע, תחת זאת, לתת לה ניכוי נוסף בסך 12 וחצי לירות בחודש — **אורי אבנרי:** לגבי הנשים, אינני מבין בדיוק מה העושר הרב שיצמח לנשים מן העובדות שיקבלו 12.5 לירות יותר בחודש. יש לי אשה עובדת, יש לי בבת עוורת, פעמיים בשבוע, לחצי יום. העוורת הזאת משי-חכרת 16 לירות לחצי יום. **שרישנה ארבליאזמוזדינו:** מאיפה אתה משיג עוורת בשכר כל-כך נמוך? **אורי אבנרי:** היא עובדת אצלי הרבה זמן, והיא כאילו שייכת למשפחה. **סגן השר צבי דינשטיין:** צריך לארגן אותה. **אורי אבנרי:** אתם צריכים להחליט מה אתם רוצים: אתם רוצים שאשתי תלך ללמד בבית-ספר, אתם רוצים שהנשים יילכו לעבוד ולהגדיל את כוח-העבודה של המדינה — עליכם להסיק מסקנות.

החופשי? האם יופעל גם הפעם מכש המשמעת הסיעתית והקואליציונית? היציביו חברייכנסת בניגוד לדעתם המוצהרת. הידועה לכל?

אנו פונים אל כל סיעות הבית להתיר בעניין זה חופשי הצבעה גמור.

יורד בגוריון כתב לא מכבר: שאות נר שואין אורחיים במדינה, אינה שאות מפלגה זו או אחרת — אלא צורך לאומי גדול.

נסים אינער (ליע): ל מי הוא כתב זאת?

אורי אבנרי: לצעורי ליברלים עצמאיים, אותם ליברלים עצמאיים שנמנע מהם להגיש את הצעתם לכנסת, ושאינם חופשיים עכשיו להצביע לפי מצפונם בכנסת.

בגוריון אמר שזהו צורך לאומי גדול. **אדוני היושב ראש, בשם הצורך הלאומי הגדול הזה, אנו מציעים לקבל את הצעת החוק.**

שר-המישפטים סירב, כנראה, לחופיע בעניין זה בשם הממשלה, ועל כן הופיע שר-הדתות.

כדי להקל על אנשי מפ"ם ול"ע, לא תקף את הצעת החוק בכנות, בגלל נימוקים דתיים-אידיאולוגיים, אלא הוסיף לכך כמה הערות-השמצה על ניסוח ההצעה.

זרח ורהפטיג: יש לי ותק בכנסת, היו כבר הרבה הצעות-חוק, אך מעטות הן הצעות-החוק מסוג ההצעה הזאת, שאני מוכרח ונאלץ להגדיר אותה כהצעה שיש בה כל-כך הרבה לעג להגיון המשפטי, כל-כך זילזול בערכי-היסוד של קיומה של האומה היהודית, והייתי מוסיף: גם כל-כך הרבה זילזול בכבוד האשה, מצד אחד, ובכבוד האיש, הגבר, מצד שני.

אני מצטער לומר זאת, אבל לא חברי-הכנסת אבנרי כבר טרח וכתב הצעת-חוק — מדוע לא התייעץ עם מומרי חים במיקצוע, על-מנת שתיכתב הצעת-חוק שיש לה לפחות פנים וצורה של הצעת-חוק, ולא הצעת-לעג?

אנו, סיעה שהיא חופשית לומר את אשר על לב, באים בהצעה זו להציב דגל של עיר-קרן צרוף.

אנו מציעים בזה חוק-נשואין שלם, מלא ומגובש, בו 23 סעיפים, שמטרתו היא להחליף כליל את כל החוק הקיים, ולבוא במקומו.

ואלה עקרונות הצעת-החוק:

● **כל נשואין במדינת-ישראל ייערכו בפני רשות אזורית, בטכס אזרחי.**

● **זוג דתי, המבקש זאת, יעבור בנוסף על-כך טכס דתי של עדתו.**

● **כל ענייני הרישום יהיו בידי הרשות האזורית. כל ענייני הגירושין יהיו בידי בית-המשפט של המדינה.**

● **זוג מתגרש שנישא בטכס דתי, יעבור נוסף על-כך טכס של גירושין דתיים, אם אחד מבני-הזוג רוצה בכך. הצעת-החוק דנה בכל פרטי הנישואין והגירושין. היא משווה את מעמד האשה למעמד הגבר, ומאפשרת גירושין בכל מיקרה ששני בני-הזוג רוצים בכך, או שקיימת סיבה מתאימה אחרת, כפי שפורט בהצעה.**

● **ברור שהצעת-חוק זאת נובעת מתפיסתנו היסודית, המחייבת הפרדה גמורה בין הדת והמדינה, והיא מקבילה לחוקים הקיימים במתוכנות שבארצות העולם.**

מה היה אומר הדגל?

איזו סיבה יכולה להיות נגד הנהגת נשואין אזרחיים בישראל? איזו סיבה, התואמת את רוח המאה העשרים? איזו סיבה, החורגת ממקדמי-מכר קואליציוני? איזו סיבה, התואמת את מהותה של מדינת-ישראל?

אדם אומרים: הנהגת נשואין דתיים דרושים כדי למנוע התבוללות.

התבוללות — בתוך מי? בתוך איזו אומה? בתוך האומה היושבת בישראל?

אדם אומרים שיש לשמור על הסייגים, מפני שחלק

אחרי חכונות רבות, העלינו סוף-סוף לדיון את הצעת החוק הגדולה שלנו להנהגת נשואין וגירושין אזרחיים. קדמו לכך התייעצויות רבות בקרב הסיעות, ועזועים בקרב מפלגת העבודה והמערך, ולבסוף החלטת רשימת שאסרה על חברי המערך להצביע בעד הצעתנו, אף שאחדים מהם הודיעו בפירוש שהם תומכים בה. נימקנו את הצעתנו כלהלן:

אורי אבנרי: כבוד היושב-ראש, כנסת נכבדה. אנו מציעים היום לכנסת להנהיג במדינת-ישראל נשואין וגירושין אזרחיים, ללא כל סייג. איננו באים לשים עוד סטלי על האדמת הבלויה של הכפייה הדתית.

איננו באים לחפור חור קטן בחומת הסטאטוס קוו. כדי שכמה אזרחים יוכלו להתגנב דרכו, כמו עכברים. איננו באים למצוא מוצא רק ל"חריגים", כוהנים וגרושות, ממזרים, או קומץ אחר של אזרחים נרדפים. **אנו עומדים בשתי רגלינו על מגילת העצמי מאות של ישראל, על מגילת זכויות האדם של משפחת העמים, על חופש המצפון וחופש ההתקשרות.**

אנו באים ואומרים: זכות-יסוד אנושית היא לכל אדם — גבר ואשה — להיכנס לברית-הנשואין.

שום כוח בעולם אינו רשאי לשלול מנוכר רשאת את בחירת לבו. שום כוח בעולם אינו רשאי לשלול מאשה להינשא לבחיר-ליבה.

כל צימצום של זכות זו, בשם כל אידיאולוגיה שהיא — גזענית, אתנית, דתית, לאומנית — נוגד את זכות האדם. החברה החופשית — כל חברה חופשית — בגוייה על זכויות-יסוד שאינן ניתנות לערעור, וזכות-הנשואין היא אחת החשובות בהן.

מישטר המתכחש לכך, מכתים את עצמו כמישטר תיאוקרטי או אתנוקראטי — ושום מדינות אידאולוגיות מימי מתולדות לא יפירו כתם זה.

כל אדם זכאי להתחתן!

מנחם יריד (גח"ל): דווקא יש לו יועץ מומחה — עורך-דין אמנון זכרונאי. **אורי אבנרי:** ואן, כבוד השר, היית בוודאי מקבל את הצעת-החוק!

לא עניית לחשמוצות, אלא סיכמתי את הדיון בצור רח עניינית בכל האפשר, על טיפה זה איננו: אורי אבנרי: איני רוצה להתווכח עם כבוד השר על הגיון מישפטי.

אילו כבוד השר היה אומר שהוא מסכים עקרונות להצעה, אבל עניינים מישפטיים מסויימים אינם נראים לו, כמישפטן, הייתי מציע שמישפטן מעולה כמו השר זרח ורהפטיג יגיה את ההצעה, יתקן את הדברים שאינם נראים לו מבחינה מישפטית — ואן, בהסכמת המפד"ל, היינו מעבירים את ההצעה לדיון בוועדה. עם כל הכבוד, אדוני הו"ר, אין בדברים האלה של השר שום ממש.

אולי הייתי צריך לתבוע את עלבוננו של אמנון זכרונאי, היועץ המישפטי של סיעתנו, שהוא אחד המישפטנים הר מעולים בבית הזה, ושניסח את הצעת-החוק. אבל אני יכול להיתלות באילנות עוד יותר גבוהים, ולומר שה צעת-חוק זו מבוססת על החוקים הקיימים במתקנות שבמדינות העולם. אני מניח שהשר זרח ורהפטיג היה פוסל, בשם ההגיון המישפטי הצרוף, גם את החוקים הר קיימים בארצות אירופה ואמריקה.

אדוני היושב-ראש, כל גרמה את עצמנו. אנו יודעים מהי המציאות הפוליטית בארץ. אף לרגע קט לא היתה לי האשלייה שהצעת-החוק זו תעבור היום בכנסת.

אנו מעלים הצעת-חוק זו — והצעות-חוק אחרות מי סוג זה, כדי להסביר לציבור שדבר זה ניתן; וכדי להפגין בפני הציבור, שרבים מחברי-הכנסת, ואולי רוב חברי-הכנסת הנוכחים כאן, הם בבחינת אנוסים הנאלצים להצביע נגד הכרתם ודעתם המוצהרת והידועה לכל. אין לי שום של ספק שחוק זה יתקבל במדינה בימינו, אם לא היום — מחר, ואם לא מחר — מחרתיים.

בהצבעה לא היו כימעת המתעות.

רק אנשי רק"א הצביעו עימנו. 40 חברי קואליציה וגח"ל הצביעו נגד. שני אנשי מפ"ם (דוב זכין וחייקה גרוסמן) נמנעו, יחד עם יגאל הורוביץ (ע"מ) ומאיר אבינוהר. עדה פיינברג-סירני (אח"ע לשעבר) ישבה ולא הצביעה. שמואל תמיר עמד בדלת ולא נכנס — ואנשי ל"ע נעלמו כליל בשעת ההצבעה.

מן העם היהודי עוד יושב בפורה, ויכול להתבולל שם. **איוה אבסורד! הרי דווקא אותו חלק חופשי כיום להתחתן בנשואין אזרחיים, ואף עושה זאת בהמוניו!**

פירוד בעם? כשאתם פוסלים את טכסי הנשואין של מיליוני יהודים, מוולאדיבוסטוק ועד סן-פראנציסקו!

מה היה אומר הרצל, החילוני שבחילוני, אילו ראה שבמדינת חלומותיו קיים המצב החשוך של תיאוקרטיה מימי הביניים? מה היה אומר מכס נורדא, שנשא נוצריה? מה היה אומר זאב ז'בוטינסקי שהטיף עוד בראשית דרכו, בהלסינגפורס, ללאום חילוני פתוח — ושכסוף דרכו היה מוכן שגופתו תישרף?

עושים פסלתר מן התורות הליברליות של אבות הציונות ומנהיגיה. הפסלתר זה, להיות השיטותיות של קואליציות חודפות לאדרי מקורש!

כשכלים כל הקצינים, מנופפים בדחליל ההתפלגות. ממזרים עליך, ישראל! מי שיושג בטכס דתי ויתגרש שלא בגט דתי, עלול להקים, חלילה, דור של ממזרים על פי ההלכה.

אפילו טענה זו נשללת עלידי כמה מהוגי-הידעות הדתיים, באמרם שנישואין אזרחיים ממילא אינם תופסים על פי ההלכה, ועל כן אין חשש שהמתגרשת תהיה בבחינת אשת-איש האסורה לאיש אחר. נשואין שנקשרו באורח חילוני, ושהותרו באורח חילוני — מבחינת ההלכה כלל לא יהיו קיימים.

ומי שמעוניין להסיר ספק, יוכל לעבור בטכס טכס של גירושין דתיים, אפילו נישא בטכס אזרחי. הרי כך נוהגים גם כיום הגבי מי שחתה חתן בנשואין אזרחיים בחוץ-לארץ.

„צורך לאומי גדול“

אבל לא זה השיקול שצריך להכריע. **אנו מציעים בפני הכנסת עיקרון מצפוני פשוט, ואנו מבקשים את הכנסת להכריע על פי שיקולי מצפון.**

אין זה סוד, שכמעט בכל מפלגות הכנסת חלוקות הדעות לגבי שאלת הנישואין האזרחיים. האם תישלל זכותם של חברי-הכנסת להצביע בעניין זה על פי מצפונם

המצב הקיים במדינת-ישראל הוא בושה וחרפה מבחינה מוסרית, ואבסורד מבחינה מישפטית.

מבחינה מוסרית, נשללת זכותו של כל אזרח להינשא בטכס שהוא בוחר בו. נשללת זכותם של אזרחים רבים לבנות מישפחה ולהקים בית עם אהובי ליבם, ויש אזרחים — כמו הממזרים — שאינם יכולים למעשה להינשא בכלל.

איזה מישטר הוא זה, המונע מידינו של סגן-אדריבני שיש להינשא ככוא היום כארץ, בבחירת ליבם? איזה מישטר הוא זה, הגוזר על חיילי צה"ל, שחירפו את נפשם למען המדינה, שלא יכוא בבית-הנשואין?

מבחינה מישפטית, האבסורד זועק לשמיים. שופט בית-המישפט העליון נאלץ לנסוע לאמריקה ולהתחמק מחוקי מדינתו, כדי לשאת את האשה שאהב. מאות אזרחים נוסעים מדי שנה לחו"ל, כדי להינשא שם. עשרות, ואולי מאות, כבר נישאו בדואר. כמה שמכונה „נשואי מכסיקו“ — גם כשלא הפריע דבר לנשואיהם בארץ. הם פשוט לא רצו לעשות שקר בנפשם.

נשואין אזרחיים לכל!

ויכוחי השכנועות האחרונים הוכיחו כי אין כאן מקום לפשרות, ושום טכסים של הסדר חלקי לא יצדקו.

שתי חברות-כנסת של המערך רצו להגיש הצעה שתאפשר נשואין אזרחיים בצורה כלשהי — אך העובר נקטל על-ידי הפלה מלאכותית בחדר-הניתוח של המערך, עוד בטרם לידה.

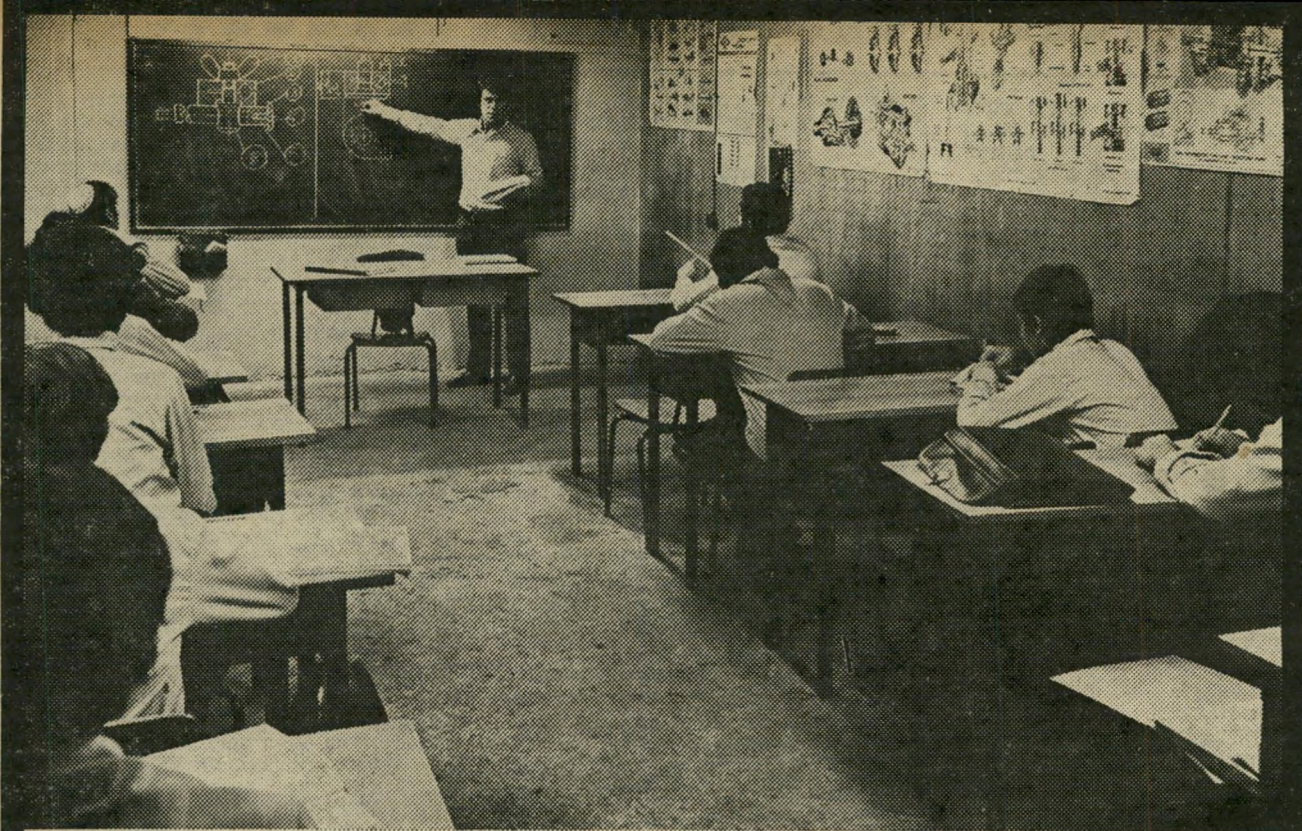
חברי-כנסת של סיעת הליברלים העצמאיים רצה להגיש הצעת-חוק לפתיחת פתח קטנטן, חלקיק של הסדר חלקי — אך גם פיו נסתם בשם הוד קדושתו. הסטאטוס-קוו הקואליציוני.

קריאות: גם זאת היתה הפלה מלאכותית? **אורי אבנרי:** כן, עוד הפלה מלאכותית.

קריאות מספפלי המפד"ל: אתה נגד הפלות מלאכותיות?

השר זרח ורהפטיג: הרי אתה בעד הפלות מלאכותיות?

אורי אבנרי: אני נגד הפלות מלאכותיות כאלה!

דקל

לעולם יש מה ללמוד עוד...

"אגד" דואג לתחבורה הציבורית לא רק בהווה, אלא גם ליצירת דור המחר - של נהגים, אנשי מוסך ותחזוקה, מנהלי תנועה ומשק...

בית הספר התעשייתי של "אגד" מחנך את הדור הבא של מכונאי האגודה. הם קונים השכלה רחבה בצד ידע מעמיק ועבודה מעשית. כשישלימו את שירותם הצבאי, בתום תקופת לימודיהם-ישתלבו במערך המשקי של "אגד".

זהו אגד

Israel & Palestine

הירחון המזרח-תיכוני המופץ בישראל ובארצות-ערב בעריכת לואיס מארטון ומקסים גילן

הופיע גליון מס. 7

**לסיכום הקונגרס הציוני:
מתנועת שחרור לאומית
למכשיר דיכוי חברתי**

גבול ההסכמה האמריקאית - מיכאל מייטלס (קליפורניה)
מי בכלל רוצה שלום, בישראל? - אלי ניקולה (גרמניה)
כתמי-שמש בפרצוף המשטר - יגאל לביב (ישראל)
הש"ב מתכנן מסע-דיכוי פוליטי - כתב מיוחד (תל-אביב)
היש עוד שמאל בתנועת-ההתנגדות הפלסטינית? -
וויליאם דורסיי (לונדון)

ועידה קומוניסטית בעולם הערבי - על"ם (פאריס)
ועד יהודי נגד הסיפוח מתארגן בלונדון - ברדלס' (בריטניה)
והמדורים הקבועים, "קשרים", קריקטורות, תקציר בצרפתית

גליון בודד: חצי לירה בהמחאות-דואר בינלאומיות
חתימה שנתית בדואר אוויר: 42 לירות ישראליות

ISRAEL & PALESTINE
43, Rue de Charenton
PARIS 12 - FRANCE

איזה מין אדם אני?

גרסולוג מומחה מנתח את אישיותך לפי כתב-ידך. ומייעץ בענייני מקצוע, נישואין ושאר בעיות החיים. שלח כתב יד לת.ד. 4133 ירושלים.

NATIONAL בירושלים:

כתיבה במכונה - חודש!
קורספונדנציה, קצרנות:
ביח"ס, "הפקיד",
י. מורמן, בצלאל 18.

סינדרומן

עכשיו
כאן לבוא!

סינדרומן

רומן הקולנוע בתמונות הנפוצ ביותר בארץ הפך מדור-שבועון לשבועון, לבקשות רבות קוראינו הנאמנים

סינדרומן

מביא מדי שבוע את ספורי הקולנוע המרתקים במלואם לביתך.

60 עמודים בכל גליון בתוספת פוסטר צבעוני גדול. להשיג בכל הדוכנים מדי יום ששי

הפצה: **גד** חברה להפצה בע"מ

היא עליה של רוכלים

העוֹק

הגרדוז'

הידיים עם לנין

לנין מתנוסס עליהן. מוכר המטבעות הוא גם בעל מבחר של כיפות גרוזיניות. ועד למטבעות רוסיות אוטנטיות שדיוקנו של מביים הגרוזיני מוכרים הכל. מביים עשירי גוון

מכונת ג'ירוף

אותיות רוסיות מסגירות את מוצאו של מכשיר זה. הגרזיזנים הביאו עימם בעלותם ארצה סחורות מסוגים שונים, ואת כולן מוכרים תוך זמן קצר, מפאת מחיריהם הזולים מהמחירים המקומיים.

מִיזוּג גִּלּוּיִת אשכולונית
שֶׁרָכְשָׁה

מגרוזיני כמה מטרים זולים של בד מו-
כיחה למצלמה חיבתה ליהדות-התפוצות.

י היתה זה צחוק הגורל, אם הן הפגנה הבאה שתעריך בישראל, ב־נושא העלייה מרוסיה, תיערך דווקא — נגד העולים החדשים.

וזה — חודשים ספורים בלבד אחרי שבהבי העולם נערכו הפגנות סוערות כנגד התרת עלייתם של יהודי רוסיה. אולם בכך בדיוק מאיימים כיום ב־אשקלון: בהפגנות נגד העולים מברוסיה. הסיבה: השתלטותם על השוק המקומי, ודחיית גרביהם של המקומיים.

פעמיים בכל שבוע עוזבים מרבית עליגוריהם שבאשקלון את מקומות ה־עבודה החדשים שהוסדרו להם בארץ. בימים שני וחמישי בשבוע, הם נאס־פים לשוק ופאשקלון, תופסים את פינת הקצוה כבר, ושותחים במימכר הפצים שגור כי רבים מהם הובאו מברוסיה.

זה עתה גוזלים את פרנסתו. לדבריהם של ותיקי הרוכלים בשוק האשקלוני, שהגרוזים כבשוהו, אין הגרוזים מתכוונים לחדול מעיסקי הרוכלות גם לאחר שיכלו מיצבורי סחורותיהם.

פקח עירוני ב־
אמצעו של וי-

מִיצְחִיָּה מִל מִיצְחִיָּה

נוח סוער עם רוכל אשקלוני שטען כי הרוכלים הגרוזים שבאו

עם שיהודים אלה נהגו לעסוק בגרוזיה ברוכלות ובעסקי שוק שחור, אומר ברור אברחצירא. סגן ראש העיר ויושב-ראש ועדת-הקליטה של העירייה. "אנחנו מנסים לסדר אותם במקומות עבודה חדשים, אבל הם עקשנים מאוד. הם הגיעו לפה עם הרבה סחורות מתוך כוונה לעשות פה כסף מזה. ידוע לי על יהודי אחד שהגיע לארץ עם שבעים מזוודות. אלה שלא הצליחו להוציא סחורות, לקחו איתם כסף רב, וקנו סחורות בדרכם לארץ. העלייה מגרוזיה היא עלייה קשה מאוד. הם עושים

קצר גדל מספרם של הרוכלים הגרוזיים עד כדי כך שתושבי אשקלון מצאו שם חדש לשוק שלהם: השוק הגרוזי.

אני עולה חדש, ואין לי כסף. מספר בעברית רצועה סימון בן-אליהו, שהגיע לארץ לפני חודש. "אני עובד בבית-האריזה, אבל צריך עוד כסף. אז אני מוכר את מה שהבאתי איתי מגרוזיה." כשיגמור למכור סחורה זו הוא מבטיח שלא יעסוק יותר ברוכלות.

טיפלים באשקלון

פינתם הקבועה של הגרוזים בשוק האשקלוני. לכאן הם מביאים פעמיים בשבוע, בימי השוק, את סחורתם. האשקלונים קונים מהם ברצון בשל מחיריהם הזולים.

ברוכן הסמוך עומד מיכאל פוטר-שוילי. לראשו כומתה שחורה, הוא מר-בה להשתמש בידיו כדי להסביר לקונים המצטופפים סביבו עד כמה משובר חת הסחורה שהוא מוכר. וזהי עבודתו היחידה. אחוז נכות גבוה הפך אותו לנזקק לקיצבת סעד בארץ מולדתו הח'דשה. לדבריו, אין קיצבה זו מספיקה. מה יעשה אם כן לאחר שיגמור למכור את הסחורה שהביא עימו מגרוזיה? הוא מושך בכתפיו. איננו יודע. בינתיים, אין הוא רואה מקום לדאגה. יש לו עוד הרבה סחורה בבית. גם הוא כסיי מון בן-אליהו איננו מדבר על העיסוק ברוכלות כעיסוק של קבע.

האם ידעו השלטונות על הסחורה ה-רבה שלקחו עימם הגרוזים בעלותם? "כן," אומר בן-ציון אטרושוילי, העובד בשאר ימיה-שבוע כפועל נקיון. "הם ידעו והירשו לנו." מדוע לקחו איתם סחורה בכמויות כ-אלה? האם כבר אז חשבו לעסוק ברוכ-לות בארץ-ישראל?

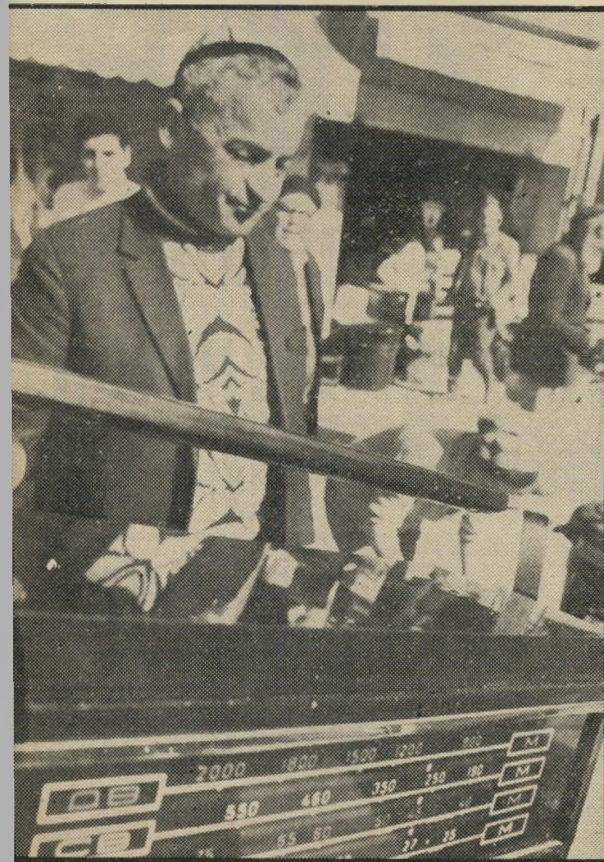
הם מוכרים לענות. מה זה חשוב? כל מה שהם מבקשים זה שיתנו להם למכור את מה שהביאו איתם. אחרי כך הם מבטיחים לעזוב את השוק. הרוכלים הוותיקים של השוק זועמים. הם אינם מתפתים להאמין להבטחות מ-סוג זה. לדבריהם, ממשיכים הגרוזים לעסוק ברוכלות גם אחרי שסחורתם, "המיובאת" אולתה, הם מצביעים על כוסות ועל חולצות גבריות הבולטות, בתוך שפע הדברים הרוסיים הפזורים על הדוכנים, באותיות העבריות הרשור-מות על תוויותיהן.

מספר רוכל ותיק: "בזמן האחרון פנו אלי כמה גרוזים שביקשו לקנות חנויות. כנראה שנוסף לסחורה, הם הביאו איתם גם הרבה כסף. כי הם מוכנים לשלם את מלוא המחיר. העירייה תענה לבקשתם, ותבקש ממשרד השיכון להקציב להם חלק מהחנור-יות שהיא בונה למטרת שיקום."

כל השבוע אני מחכה ליום חמישי, זועם עמנואל כהן, רוכל רחב-כתפיים שדוכנו עמוס לעייפה בגדי נשים זיל-דים. בא יום חמישי, אני נשאר לעמוד כמו גולם. באים אלה החדשים, מוכרים הכל יותר בזול. ואנחנו, מה עם הפרנסה שלנו?

נשיתם של יהודי גרוזיה לעסוק ברוכ-לות ידועה לעיריית אשקלון. "אנחנו יוד-

15 לירות מעט זהו המחיר אותו דורש רוכל גרוזי זה עבור הבד הפירחוני, אותו הביא עימו מגרוזיה. לדברי רוכ-הרוכלים הגרוזים, יחדלו הם מעיסוקם במיקח-מימכר ברגע שיכלה מלאי הסחורות.

רדיו מרוסיה למרות השם הרע שיצא למכשירי האלקטרוניקה מתוצרת רוסיה, מצליחים הגרוזים למכור גם אותם. "הם מוכרים בזול," מתמרמרים הרוכלים הוותיקים.

כוסות מתל-אביב רוכל אשקלוני מוכיח כי ה-גרוזים מוכרים לא רק סחור-ות רוסיות, אלא רוכשים מלאי-עברי חדש כשכלה המלאי שהביאו עימם. "את הכוסות האלה," הוא אומר בכעס, "הם קנו בתל-אביב."

מלכת החזקה
הישראלית
סטלה עמרם
מדגימה
10 תחפושות